

C:\Users\Plazma\Desktop\detektivky a valečné\A.+B.Strugačtí-Chlapik z pekla.PDB

PDB Name: Chlapik z pekla
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.4.2002
Modification Date: 16.4.2002
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Arkadij Strugackij,
Boris Strugackij

CHLAPÍK Z PEKLA

Kapitola I

No, to je vesnice! Nikdy jsem takovou neviděl a ani jsem neměl tušení, že takové vesnice vůbec mohou být. Okrouhlé zčernalé domy bez oken trčí na kůlech jak strážní budky a pod nimi je na hromadě všechno možné: jakési obrovské hrnce, koryta, rezaté kotle, dřevěné hrábě, lopaty... mezi domky je udusaná hlína tak ztvrdlá, že se až leskne. A kam se podíváš - sítě! Suché. Co se do těch sítí loví, nevím; napravo je bažina, nalevo je bažina, smrdí to tu jak v žumpě... Strašná díra! Hnilo to tady tisíc let, a kdyby nebylo vévody, tak ještě dalších tisíc. Sever. Divočina. A obyvatelé, to se ví, nikde. Buď utekli, nebo je někdo vyhnal, anebo se schovávají.

Na prostranství u faktorie kouřila polní kuchyně. Chlap širší než delší, obrovský Dikobraz ve špinavé zástěře přetažené přes špinavou šedivou uniformu, míchaj něco v kotli naběračkou s dlouhým držadlem. Podle mého to právě z toho kotle tak smrdělo po celé vesnici. Přišli jsme blíž, Gepard se na chvilku zdržel a zeptal se, kde je velitel. To zvíře se ani neohlédlo - zabručelo cosi do té své břechy a ukázalo naběračkou dolů po ulici. Trochu jsem ho nakopl pod kostrč, pak se docela čile otočil, uviděl moji uniformu a postavil se jaksepatří. Papulu měl stejně narvanou jako ty kýty, do kterých jsem ho nabral, neholenou nejméně týden, jako dikobraz.

"Tak kdepak je ten váš velitel?" znovu se ptá Gepard a nadzvedává mu svou hůlkou tlustý trojitý podbradek.

Dikobraz vyvalil oči, polkl naprázdno a zasípal:

"Promiňte mi, pane instruktor... Pan štábní major je na pozicích... račte jít tady po té ulici... až na okraj... Odpusťte, pane starší instruktore..."

Něco tam ještě brblal a sípal, za rohem faktorie se objevili dva další Dikobrazi - ještě šerednější než tenhle, zrovna jak hastruši do zelí, beze zbraně, bez čepice - uviděli nás a strnuli v pozoru. Gepard se na ně jen podíval, povzdechl si a šel dál, poklepáváje si hůlkou po holince.

Ano, přišli jsme sem právě včas. Tihle Dikobrazi, ti by nám tu toho vybojovali! Viděl jsem zatím jenom tři a už mi je z nich špatně a je nad slunce jasnější, že takový, s dovolením, vojenský oddíl, ledajak ve spěchu slepený z týlových vši, všichni ti plukovní pekaři, brigádní ševci, písaři a intendanty jsou jenom chodící hnůj, mazání na bajonety. Obrněná auta Impéria by skrz ně prošla a ani by si nevšimla, že tu něco bylo. Jak na procházce.

Tu na nás někdo zavolal. Nalevo mezi dvěma domy byla napjata maskovací síť a na žerdi visel bílozelený hadr.

Zdravotní služba. Další dva Dikobrazi se hrabali beze spěchu v zelených balících s medikamenty a na lehátkách, položených přímo na zemi, leželi ranění. Byli tři: jeden měl zavázanou hlavu a díval se na nás, opřený o loket. Když jsme se otočili, zavolal znovu:

"Pane inspektore, prosím vás, na okamžik!"

Přistoupili jsme k němu. Gepard si k němu dřep, já jsem zůstal stát za jeho zády. Raněný neměl distinkce, byl v roztrhané maskovací kombinéze, rozhrnuté na chlupaté hrudi, ale podle tváře a vzteklych očí s opálenými řasami jsem okamžitě poznal, že tenhle nepatří k Dikobrazům, ne, hoši, ten je z těch pravých. A vskutku!

"Brigádní myslivec, baron Tregg," představil se. Jako když zaskřípají tankové pásy. "Velitel samostatného osmnáctého oddílu lesních myslivců."

"Starší inspektor Digga," představil se Gepard. "Poslouchám, statečný bratře!"

"Cigaretu...", požádal baron najednou povadlým hlasem.

Zatímco Gepard vyndal tabatěrku, on spěšně pokračoval:

"Zasáhl mě plamenomet, sežehlo mě to, jako prase na zabijačce. Sláva bohu, že byla hned vedle bažina, zalezl jsem tam až po nos. Ale z cigaret byla kaše... Děkuju vám..."

Zatáhl, přivřel oči a okamžitě se mučivě rozkašlal, celý zmodral, škublo to s ním a pod obvazem na tváři se objevila kapka krve, která ihned ztuhla. Jako smůla. Gepard, aniž by se otočil, vztáhl ke mně ruku a luskl prsty. Odepnul jsem od opasku láhev a podal jsem mu ji. Baron se trochu napil a jako by se mu ulevilo. Dva další ranění leželi nepohnutě - buď spali, anebo už bylo po nich. Sanitáři po nás pokukovali se strachem.

"Ohromné...", řekl baron Tregg a vrátil láhev. "Kolik máš lidí?"

"Asi čtyřicet," odpověděl Gepard. "Nech si tu láhev... Nech si ji."

"Čtyřicet... Čtyřicet Bojových Kocourů..."

"Koťat," řekl Gepard. "Bohužel jen koťat. Ale uděláme, co je v našich silách."

Baron se na něj podíval očima s ohořelými řasami. Bylo v nich utrpení.

"Poslechni, statečný bratře," řekl. "Mně nezůstal nikdo. Ustupuji už od průsmyku, celé tři dny. Krysojedi nás pronásledují v obrněných vozech. Spálil jsem jich asi dvacet. Poslední dva včera... tady blízko, za humny... uvidíš. Ten štábní major je pitomec a zbabělec... stará rachotina. Chtěl jsem ho zastřelit, ale nezůstal mi ani jeden náboj. Dovedeš si to představit? Ani jeden náboj! Schovával se se svými Dikobrazy ve vsi a díval se, jak nás jednoho za druhým vypalují. Ale co jsem to chtěl...? Kde je Gagridova brigáda? Radiostanice je nadranc... Poslední hlášení bylo: Drž se, Gagridova brigáda jde na pomoc. Dej mi cigaretu... A podej zprávu do štábu, že samostatný osmnáctý oddíl už neexistuje."

Blouznil již v horečce. Šílené oči se mu zakalily, sotva hýbal jazykem. Převalil se na záda a stále mluvil a mluvil, brumlal a chraptěl, prsty zkrivené křečí něco hledaly, chytaly se okraje lehátka, trhaly kombinézu. Pak uprostřed slova ztichl a Gepard se zvedl. Pomalu si zapálil, potom tabatěrku i se zapalovačem položil vedle baronových zčernalých prstů, které ji chtivě uchopily a zmáčkly ji. Gepard se beze slova obrátil a šli jsme dál.

Pomyslel jsem si, že to tak je milosrdné. Brigádní myslivec ztratil vědomí včas. Jinak by byl uslyšel, že ani Gagridova brigáda už neexistuje. Tuto noc ji zničili kobercovým náletem. Dvě hodiny jsme pak odstraňovali ze silnice kusy aut a odháněli šílence, kteří se chtěli schovávat pod nákladáky. Z Gagrida jsme našli jen generálskou čepici, zbrocenou zaschlou krví... Šel mi mráz po zádech, když jsem si na to všechno vzpomněl, a mimoděk jsem se podíval na nebe a byl jsem rád, že je tak nízko, tak zamračené a tmavé.

První, co jsme uviděli, když jsme vyšli za humna, bylo obrněné auto, které sjelo z cesty a vrazilo předkem do vesnické studny. Bylo již studené, tráva kolem byla pokryta masnými sazemi, u otevřeného průlezu se válel chciplý Krysojed - všechno na něm shořelo, zůstaly jen zrzavě hnědé boty s trojitou podrážkou. Krysojedi mají dobré boty. Mají dobré boty, dobrá obrněná auta a bombardéry, ale jako vojáci, což je všeobecně známo, nestojí za nic. Jsou to šakali!

"Jak se ti líbí tohle ležení, Gagu?" zeptal se Gepard.

Rozhlédl jsem se. To je mi pozice! Ani jsem nevěřil svým očím. Dikobrazy si vykopali zákopy z obou stran cesty, Uprostřed mezi humny a džunglí. Džungle jako stěna stála před zákopy asi padesát metrů, ne víc. Můžeš tam shromáždit pluk, dokonce celou brigádu a v zákopech nebudou mít o nich ani potuchy, a když se to dozvědí, stejně už nic s nimi nesvedou. Za zákopy na levém křídle byla neprostupná bažina, na pravém křídle bylo rovné pole, na kterém dříve něco rostlo, a teď bylo všechno spálené. To je teda dílo!

"Nelíbí se mi to tady!" řekl jsem.

"Ani mně se to nelíbí," řekl Gepard.

Jak by taky ano. Vždyť tu nebylo jen to ležení. Byli tu také Dikobrazy. Byla jich tu aspoň stovka, ne-li víc, bloumali tu jak na trhu. Jedni si sedli do kruhu a dělali si ohničky. Druzí stáli s rukama schovanými v rukávech. A třetí jen tak bloumali. Kolem zákopů se válely pušky, trčely kulomety s hlavněmi nesmyslně vztyčenými k nízkému nebi. Uprostřed cesty až po nápravu v blátě trčel raketomet, proč, to nikdo nevěděl. Na lafetě seděl starý Dikobraz - snad strážný, anebo si jen tak sedl, aby si odpočinul, když už ho unavilo bloumat. Ostatně škodu netropil: seděl a rýpal se třískou v uchu.

Udělalo se mi z toho všeho nanic. Ach, kdybych tak mohl, vypálil bych po celém tržišti jednu dávku z kulometu...

Podíval jsem se s nadějí na Geparda, ale Gepard, mlčel a jen lapal svým hrbatým nosem vzduch chvíli zprava, chvíli zleva.

Ze zadu se ozvaly rozčilené hlasy a já jsem se ohlédl. Pod žebříkem krajního domu se hádali dva Dikobrazy. Přeli se o dřevěné koryto - každý ho tahal k sobě, kleli jak pekelníci, do těch bych to napral s obzvláštní radostí. Gepard mi řekl: "Přived' je!"

Okamžitě jsem přiskočil k těm dvěma halamům, pažbou automatu jsem praštil přes ruce jednoho a potom druhého, a když se konečně na mě podívali a pustili koryto, ukázal jsem jim hlavou směrem ke Gepardovi. Ani nepípli. Oba se v okamžiku zpotili, jako kdyby byli v lázni. Klusem se rozběhli ke Gepardovi, v běhu si utírali obličej rukávy a zastavili se na dva kroky před ním.

Gepard beze spěchu vzal rákosku, zacítil, jako kdyby hrál kulečník, a dal jim po hubě, nejdříve jednomu, pak druhému, potom se na ta hovada podíval, a řekl jen:

"Velitele sem! Marš!"

Ne, mládenci, Gepard určitě nečekal, že to zde bude tak špatné. Jistě, nic dobrého se čekat nedalo. Když už posílají Bojové Kocoury ucpávat díru, pak je každému jasné, že je všechno v pytlí. Ale něco takového! Gepardovi až zbělala špička nosu.

Konečně se objevil jejich velitel. Odkudsi za domem vylezla dlouhá ospalá tyčka s licousy a zapínala si v chůzi plášť.

Bylo mu asi padesát let, to nejmén. Červený nos s modrými žilkami, ohmataný cvikr, jaký nosili štábové v poslední válce, na dlouhé bradě mokré zbytky žvýkacího tabáku. Představil se jako štábní major a zkusil Gepardovi tykat. To si dal! Gepard na něj spustil takovou, že ten se až scvrkl. Zprvu byl o hlavu vyšší, a za chvíli koukám, hrome, dívá se na Geparda pěkně zdola nahoru, takový šedovlasý stařík průměrné velikosti.

Zkrátka vyjasnilo se toto: kde je protivník a kolik jich je, to štábní major nevěděl; za svůj úkol pokládá udržet vesnici až do té doby, dokud nepřijde posila; veškerá jeho posádka má sto šestnáct vojáků s osmi kulomety a se dvěma raketomety; všichni vojáci jsou schopni boje jen s určitým omezením a po včerejším pochodu jich sedmadvacet leží tam v těch domech, někteří mají odřené nohy, jiní kýlu anebo ještě něco jiného...

"Poslechněte," řekl Gepard, "co se to tam u vás děje?"

Štábní major zmlkl uprostřed věty a podíval se, kam mu ukazovala lakovaná hůlka. Má ten Gepard očiska! Zpozoroval jsem to až teď: v největším kroužku okolo jednoho z táboráků se mezi šedivými blůzami našich Dikobrazů míhaly odporné pruhované kombinézy imperátorské obrněné pěchoty. Zmije! Jeden, dva tři... Čtyři Krysojedi u našeho táboráku, a ta prasata se s nimi div neobjímají. Kouří a ještě se něčemu řehtají...

"Tamto?" pronesl štábní major a podíval se na Geparda svými králičíma očkami. "Myslíte zajatce, pane inspektore?" Gepard neodpověděl. Štábní Dikobraz si znovu nasadil cvikr a začal vysvětlovat. To je tak, jsou to zajatci, ale ne naši, k nám nepatří. Včera je zajali myslivci. Protože chybí doprava a také lidi na eskortování nejsou...

"Gagu!" řekl Gepard. "Odved' je a odevzdej Štípákoví. Ale ať je nejdřív vyslechnou..."

Natáhl jsem spoušť a šel k táboráku.

Dikobrazi mě spatřili už z dálky, ihned zmlkli a pomalu se ztráceli, kam kdo mohl. Ale někteří, jak je vidět, strachem ztratili schopnost utíkat: zůstali sedět, jen po mně kouleli očima. A ti pruhovaní, ti celí zešedlí, znají naše distinkce, Krysojedi, už se jim to doneslo.

Poručil jsem jim, aby vstali. Udělali to neradi. Poručil jsem, aby se seřadili. Seřadili se, co mohli dělat? Jeden blondák začal cosi povídat po našem, ale dloubl jsem ho hlavní mezi žebra, tak zmlkl. Pak se dali na pochod jako husy, s hlavou skloněnou a s rukama za zády. Krysy. Dokonce páchnou nějak jako krysy... Dva z nich byli udělaní chlapi, silní, ramenatí a dva zřejmě z poslední povolávačky, slaboučcí usmrkanci, jen o maličko starší než já.

"Poklusem klus!" zařval jsem v jejich jazyce. Dali se do klusu. Běželi pomalu, špatně. Ten blondák napadá na mohu.

Asi je těžce raněný, zřejmě si vymkl nohu v lázni. To nic, doběhneš!

Doběhli jsme na druhý konec vesnice, tam byly nákladáky - kluci nás uviděli, začali křičet a pískat. Vybral jsem největší louži, dal jsem zajatcům rozkaz K zemi! a šel jsem k prvnímu nákladáku, kde byl Štípák. Ten mi vyběhl naproti, papulu rozesmátou, pod nosem mu trčí vousky, v zubech drží kostěnou špičku na cigarety, jak je to v módě v posledním ročníku.

"Tak co mi povíš, bratře odsouzence?" říká mi.

Podávám hlášení: tak a tak, takové jsou rozkazy a zajatce máš nejdříve vyslechnout. A za sebe jsem dodal:

"A na mě nezapomeň, Štípáku," povídám. "Přece jsem je sem přivedl já!"

Podíval se na mě a srdce se mi strachem zatetelilo.

"Kotě...", řekl. "Ty se tady budeš bavit a Gepard je tam sám. Vezmi si tři dvojky a maž ke Gepardovi! Honem!"

Nedalo se nic dělat. Zkrátka není to můj osud. Podíval jsem se po svých pruhovaných naposledy, hodil jsem si automat na rameno a vykřikl jsem, co jsem měl síly:

"První, druhá a třetí dvojka ke mně!"

Kořata se sypla z nákladáku jako hrách: Zajíc s Kohoutem, Nosáč s Krokodýlem, Odstřelovač s tím... jak se mu říká... ještě jsem si na něj nezvykl, přišel k nám docela nedávno z piganské školy. Přivedli ho k nám, že tam prý zabil někoho, koho neměl.

Dávno jsem si toho všiml, ale nikomu to neříkám: jestli nějaký Kocour ve zlosti někoho z civilů praští - hned je z toho rozkaz: Ten a ten, s přezdívkou tou a tou, je odsouzen k smrti zastřelením pro hrdelní zločin. Pak ho vyvedou na cvičiště, postaví ho před družstvo jeho nejlepších přátel, ti mu dají dávku, tělo hodí na nákladák, aby ho bez pocty pochovali, a potom se doslechněš, že ho kluci viděli buď při nějaké operaci, nebo u jiného vojska. A je to tak správně, aspoň podle mne.

Dal jsem tedy rozkaz a utíkali jsme zpět ke Gepardovi. A Gepard zatím neztrácel čas. Koukám - proti nám běží ta tyčka, štábní major, utíká jak zajíc a za ním běží celý zástup, asi padesát Dikobrazů s lopatami a krumpáči, dupou ohromnými botami, zpocení, až se z nich kouří. To je Gepard žene kopat nové pozice, pořádné, pro nás. Pod domem, kde je zdravotní služba, lopaty jen lítají, stojí tam raketomet a v celé vesnici je pohyb jako v neděli na promenádě - Dikobrazi se jen míhají a není ani jeden, který by stál s prázdnými rukama: buď mají zbraň, těch však je málo, nebo vláčejí bedničky s náboji a podstavce ke kulometům.

Gepard nás uviděl a projevil spokojenost. Dvojku Zajíce, a Odstřelovače poslal bez meškání do džungle jako přední hlídku. Nosáče s Krokodýlem si nechal u sebe jako spojky a mne řekl:

"Gagu, ty jsi nejlepší raketík v oddílu, spoléhám na tebe. Vidíš ty Šváby? Vezmi si je. Postavíš raketomet tamhle na kraji, vyber si místo přibližně tam, kde teď stojí ten nákladák. Dobře se zamaskuj, spustíš palbu, až já zapálím vesnici. Do toho, Kocoure!"

Když jsem to všechno uslyšel, ne že jsem se rozběhl, přímo jsem letěl k těm svým Švábům. Ti moji Švábi uvízli s raketometem uprostřed cesty v jámě plné bláta, a jak je vidět, chystali se tam zůstat až do konce války. Dal jsem jednomu po hubě, druhého jsem nakopl, třetí dostal pažbou mezi lopatky, že zařval tak, až mně samotnému začalo zvonit v uších. A moji Švábi se hned pustili do práce doopravdy, skoro jako pořádní lidé.

Raketomet vynesli z jámy na rukou a - pochodem v chod - tlačili ho po cestě, jen kola vrzala a bláto se rozstříkovalo, a báb - do druhé jámy. To už jsem se musel zapřáhnout i já. Ba ne, kluci, i Dikobrazy je možno přinutit k práci, jen se musí vědět, jak na to.

Zkrátka vypadalo to se mnou takto. Pozici jsem již vybral - vzpomněl jsem si, že nedaleko nákladáků byly rezavé keře a za nimi rovinka, kde bylo snadné zakopat se tak, že tě z džungle neuvidí ani sám čert. A přitom já budu vidět všechno: cestu až k samotné džungli, celý okraj vesnice, půjdou-li přímo mezi domy, i bažinu zleva, kdyby snad obrněná pěchota šla tudy... Pomyslel jsem si, že bych si měl u Štípáka vyžádat několik dvojic, které by nás kryly z té strany. Raket jsem měl v bednách dvacet, jestli je ovšem ti písaři cestou nevyhodili, aby si ulehčili náklad, ale na to se hned podíváme. V každém případě, hned jak se zakopeme, budu muset poslat Šváby pro doplnění zásob. Strašně nemám rád, když se v boji musí šetřit náboji. To pak není boj, ale čtvrtý co... Času máme do soumraku dost, a začnou-li útočit za soumraku, vzplane ta divoká vesnice a budu je mít všechny jak na dlani - vybírej si, kterého chceš, a střílej. Nebudeš, Geparde,

litovat, že jsi ve mne věřil!...

Tuto poslední myšlenku jsem automaticky domýšlel až vleže na zádech, zatímco po šedém nebi nade mnou letěly jakési hořící cáry jako podivní ptáci. Neslyšel jsem ani výbuch, ani výstřel, a teď už jsem vůbec nic neslyšel. Ohluchl jsem.

Nevím, jak dlouho to trvalo. Potom jsem si sedl.

Z džungle po čtyřech v řadách vylézají obrněná auta, propoulují ohněm a rozvinují se do rojnice a za nimi hned další a další. Vesnice hoří. Nad zákopy je dým, nikoho není vidět. Polní kuchyně u faktorie je převržená, břečka z ní se vylila na zem jako hnědé bláto, jde od ní pára. Můj raketomet je také vzhůru nohama a všichni Švábi leží v příkopu jeden na druhém. U všech zmijí, to jsem vybral pěkně výhodnou pozici!

Vypálili po nás druhou dávku. Odnoslo mě to do příkopu, udělal jsem kotrmelec, pusu mám plnou hlíny, písek s hlínou v očích. Jen jsem se zvedl - třetí dávka. A tak dál a stále znovu...

Raketomet jsme přece jen postavili na kola, svezli do příkopu a jeden obrněný vůz jsem přece jen zapálil. Švábi zůstali jen dva, kam se poděl třetí, nevím.

Potom jsem se najednou ocitl uprostřed cesty. Předě mnou hromada pruhovaných - blízko, docela blizoučko, hned vedle. Na bodlech odlesky ohně. U ucha mi s ohlušujícím řevem štěkal kulomet, v ruce jsem měl nůž a u mých nohou sebou někdo cukal a podrážel mi nohy...

Potom jsem pečlivě, tak jako na střelnici, zaměřoval raketomet na ocelový štít, který se ke mně blížil v oblaku kouře.

Dokonce jsem uslyšel instruktorův povel: Na obrněnou pěchotu pancéřovými náboji... Ale nemohl jsem zmáčkout spoušť, protože jsem měl už zase v ruce nůž...

Pak byla chvíle klidu. Byl už soumrak. Ukázalo se, že raketomet je nepoškozený, já sám jsem také celý a kolem mne je skupina Dikobrazů, asi deset lidí. Všichni kouřili a kdosi z nich mi strčil do ruky polní láhev. Kdo? Zajíc? Nevím...

Pamatuji si, že na pozadí hořícího domu asi třicet kroků ode mne se černala divná postava. Všichni seděli nebo leželi, ale ta postava stála a měl jsem dojem, že je nahý a celá černá... Neměl oblek ani plášť, ani blůzu. Anebo přece jen není nahý? "Zajíci, kdo to tam trčí?" - "Nevím, nejsem Zajíc." - "A kde je Zajíc?" - "Nevím. Napij se..."

Potom jsme kopali, spěchali jsme, co nám síly stačily. Bylo to už na jiném místě. Vesnice byla teď stranou, nikoli přede mnou. Vlastně vesnice už vůbec nebyla, jen hromady ohořelých dřev, ale zato na silnici hořela obrněná auta. Několik. Mnoho. Pod nohama čvachtala blátivá břečka. "Udělují ti pochvalu, jsi chlapík, Kocoure!" - "Promiňte, Geparde, nějak špatně chápu. Kde jsou všichni naši? Proč tu jsou jen Dikobrazi?" "To je v pořádku, Gagu, pracuj, pracuj, statečný bratře, všichni jsou celí, všichni tě obdivují..."

... A tu najednou z černorudé tmy přímo do obličeje dešť tekutého ohně. Všechno najednou plane - mrtvolý, země i raketomet. I jakési keře. I já. Strašně to bolí. Jsem jako baron Tregg. Louži, honem nějakou louži. Tady přece byla louže. Leželi v ní. Tam jsem jim dal povel K zemi!, u všech zmijí! A měl jsem je raději hodit do ohně! Louže není... Země hořela, ze země se kouřilo a najednou kdosi s nadlidskou silou do ní kopl a zmizela mi pod nohama.

Kapitola 2

U Gagovy postele seděli dva. Jeden hubený, s vystouplými klouby na ramenou a s velkýma kostnatýma rukama. Seděl, nohu přes nohu, silné prsty na kolenou. Měl šedý svetr s volným límcem, úzké modré kalhoty neznámého střihu a sandály spletené ze šedých a červených řemínků. Měl ostré rysy, jeho opálený obličej měl energický, ale laskavý výraz, světlé oči trochu přimhuřoval, šedé, pečlivě zastřížené vlasy měl rozčuchané. Velká ústa s velmi tenkými rty žmolala slámkou.

Druhý byl dobrák v bílém plášti. Měl ruměnou mladou tvář bez jediné vrásky. Byla to divná tvář. Totiž ani ne tak tvář, ale její výraz. Jako u světců na starých ikonách. Díval se na Gagu a usmíval se, jako kdyby měl svátek. Byl něčím velmi spokojen. Promluvil první.

"Tak co, jak se cítíte?" zeptal se.

Gag se opřel dlaněmi o postel, ohnul nohy v kolenou a lehce se na posteli otočil.

"Normálně," řekl s údivem.

Nebyl ničím přikrytý, ani prostěradlem. Podíval se na své nohy na známou jizvu nad kolenem, sáhl si na hrud' a okamžitě nahmatal, co dříve neměl: dvě jamky na pravé straně prsou. "Hele!" řekl, neudržel se.

"Ještě jednu máš na boku," řekl dobrák. "Výš, výš..." Gag si ohmatal jizvu na pravém boku. Potom se podíval na holé ruce.

"Počkejte," brumlal, "já jsem přece hořel..."

"A jak!" zvolal ruměný a ukázal mu rukou jak. Vypadalo to, že Gag hořel jako sud s benzinem.

Hubený ve svetru mlčel, prohlížel si Gagu a v jeho výrazu bylo cosi, co přimělo Gagu k pozoru.

"Děkuji vám, pane doktore. Byl jsem dlouho v bezvědomí?" zeptal se.

Ruměný dobrák se přestal usmívat.

"A co si pamatujeteš poslední?" zeptal se téměř úlisně. Gag se usilovně soustředil.

"Sestřelil jsem... Vlastně ne! Hořel jsem. Patrně od plamenometu. Utíkal jsem hledat vodu..." Odmlčel se a znovu si nahmatal rány na hrudi. "V tom okamžiku mě zřejmě postřelili..." řekl nejistě. "Potom..." zmlkl a podíval se na hubeného. "Zadrželi jsme je? Ano? Kde jsem? V které nemocnici?" Ale hubený mu neodpověděl a znovu promluvil dobrák. Jakoby v rozpacích a s velkým úsilím si pohladil kulatá kolena: "A co si myslíš ty?"

"Odpusťte..." řekl Gag a spustil nohy z postele. "To uběhlo tolik času? Půl roku? Nebo dokonce rok? Řekněte mi to přímo," žádal.

"Copak čas..." řekl dobrák. "Je to jen pět dní."

"Kolik?"

"Pět dní," opakoval dobrák. "Že je to tak?" obrátil se k hubenému.

Ten mlčky přikývl. Gag se shovívavě usmál. "No dobře," řekl. "Jak myslíte. Vy lékaři tomu rozumíte líp. Koneckonců, co na tom záleží.... Chtěl bych jen vědět, pane....," udělal naschvál pauzu, hleděl na hubeného, ale ten nereagoval.

"Chtěl bych jen vědět, co se děje na frontě a kdy se budu moct vrátit do boje."

Hubený mlčky přesouval slámku z jednoho koutku úst do druhého.

"Vždyť bych snad mohl znovu jít ke své skupině... do školy v hlavním městě..."

"To sotva," řekl dobrák.

Gag se na něj jen podíval a znovu se zahleděl na hubeného.

"Vždyť já jsem Bojový Kocour," řekl. "V třetím ročníku... Mám řadu pochval, dokonce jednu osobně od Jeho Výsosti..."

Dobrák zavrtěl hlavou.

"To není podstatné," řekl. "Na tom nezáleží."

"Jak to, nezáleží? Jsem Bojový Kocour! Nevěříte? Koukněte se!" Zvedl pravou ruku a ukázal - zase ovšem tomu hubenému - tetování pod paží. "Sama Jeho Výsost mi stiskla ruku, osobně! Jeho Výsost mi dala..."

"Ale ano, my ti věříme, my to víme," zamával na něho rukama dobrák, ale Gag ho přerušil.

"Pane doktore, s vámi nemluvíme! Mluvíme s panem důstojníkem!"

Tu dobrák vyprskl, zakryl si tvář dlaněmi a rozesmál se vysokým protivným smíchem. Gag se na něj zkoprněle díval, potom se obrátil na hubeného. Ten konečně řekl:

"Nevšímej si toho, Gagu!" Hlas měl hluboký, hodil se k jeho tváři. "Ale ty si skutečně nedovedeš představit, v jaké jsi situaci. Nemůžeme tě teď poslat do tvé školy. Pravděpodobně se už nikdy do školy Bojových Kocourů nevrátíš!"

Gag překvapením otevřel a zase zavřel ústa. Dobrák se přestal smát.

"Ale vždyť já se cítím...", šeptal Gag. "Já jsem zcela zdrav. Anebo jsem snad mrzák? Řekněte mi to přímo, pane doktore: jsem mrzák?"

"Ne, ne!" rychle řekl dobrák. "Ruce i nohy máš v úplném pořádku, ale co se týká psychiky... Víš, kdo to byl Gank Gruk?"

"Vím. Byl to vědec. Tvrdil, že existuje množství obývaných světů... Fanatici z Impéria ho pověsili za nohy a rozstříleli z arbaletů." Gag zneklidněl. "Přesné datum si nepamatuji, promiňte. Ale bylo to před prvním alajským povstáním."

"Výborně," pochválil ho dobrák. "A jak se dívá na Gankovy předpoklady současná věda?"

Gag se opět neklidně zavrtěl.

"Nevím to přesně... Nejsou důvody zamítat je. U nás ve škole nám o tom na hodinách astronomie nic neříkali. Říkalo se jen, že Ajgon... Ano, správně! Na Ajgoně je atmosféra taková, že tam může existovat i život, jak objevil veliký zakladatel alajské vědy Gridd."

Vydechl a neklidně se díval na hubeného.

"Velmi dobře," řekl opět dobrák. "A co na jiných hvězdách?"

"Jak, promiňte, na jiných hvězdách?"

"V blízkosti jiných hvězd může existovat život?"

Gag se celý zpotil.

"Ne-e!" řekl. "Nemůže, je tam vzduchoprázdny prostor."

"A má-li nějaká hvězda planety?" neúprosň se dožadoval odpovědi lékař.

"Pak možná ano. Jestli je u hvězdy planeta s atmosférou, může na ní být i život."

Dobrák se uspokojen zvrátil do křesla a podíval se na hubeného. Ten vyndal z úst slámku a pohlédl Gagovi přímo až do duše.

"Ty jsi přece Bojový Kocour, Gagu," řekl.

"Jsem," řekl Gag a vzpřimil se.

"A Bojový Kocour je vlastně jedna bojová jednotka sama o sobě," v jeho hlase zazněly kovové tóny, "která je schopna vyrovnat se s jakoukoliv myslitelnou i nemyslitelnou neočekávanou událostí. Je to tak?"

"A obrátit ji ve slávu a čest Jeho Výsosti vévody a jeho domu," pokračoval Gag.

Hubený přikývl.

"Znáš souhvězdí Brouka?"

"Znám. Je to ekliptikální souhvězdí z dvanácti jasných hvězd, viditelné v letním období. První hvězda v souhvězdí..."

"Stop! Znáš také sedmou?"

"Znám. Je to oranžová hvězda..."

"... okolo které," přerušil ho hubený a zvedl prst, "existuje soustava planet, alajské astronomii dosud neznámá. Na jedné z těch planet existuje civilizace rozumných bytostí, která je mnohem dál ve vývoji než civilizace na Gigandě. Jsi na té planetě, Gagu!"

Nastalo hluboké ticho. Gag soustředěně čekal, co bude dál. Hubený i dobrák se na něj dívali. Mlčení trvalo už dlouho. Nakonec to Gag nevydržel.

"Porozuměl jsem vám, pane důstojníku," pronesl. "Pokračujte, prosím."

Lékař si odkašlal a hubený několikrát zamrkal. "Aha," řekl zcela klidně, "on si myslí, že pokračujeme ve zkoumání jeho psychiky a teď mu dáváme narážku," vysvětlil lékaři. "Ale to není narážka, Gagu. Je to tak ve skutečnosti. Pracoval jsem na vaší planetě, na Gigandě, v severních džunglích vévodství. Náhodou jsem se ocitl blízko tebe v okamžiku boje. Ležel jsi na zemi a hořel, kromě toho jsi byl smrtelně raněn. Přenesl jsem tě do svého hvězdoletu. Je to takový stroj na létání mezi hvězdami... a přinesl jsem tě sem. Tady jsme tě vyléčili. Nejsem důstojník, Gagu, a také nejsem Alajan. Jsem pozemšťan."

Gag si v zamyšlení přihladil vlasy.

"Předpokládá se, pane důstojníku, že znám váš jazyk a podmínky života na této planetě? Anebo ne?"

Znovu nastalo mlčení. Potom hubený s úsměškem řekl: "Jak se zdá, představuješ si, že jsi na hodině špionážní a diverzní přípravy?"

Gag si dovolil také se usmát. "Ne tak docela, pane důstojníku!"

"Co tedy?"

"Domnívám se, vlastně doufám, že velení mě poctilo důležitou speciální prověrkou, abych mohl přijmout nový, velmi odpovědný úkol. Jsem na to hrdý, pane důstojníku. Vynaložím všechno úsilí, abych nezklamal vaše..."

"Poslyš," řekl náhle ruměný lékař, obraceje se k hubenému. "Možná že to tak nenecháme! Vytvořit takové podmínky je snadné. Říkáš přece, že bude zapotřebí jen tří až čtyř měsíců!" Hubený zakroutil hlavou a začal lékař něco vysvětlovat v neznámém jazyce. Gag se rozhlížel s vědomě roztržitým vzezřením. Místnost byla neobyčejná. Pokoj s rovnými krémovými zdmi, strop jako šachová deska, přičemž každé políčko svítí zevnitř červeně, zeleně, oranžově nebo modře. Okna tu nejsou, Dveře také není vidět. V hlavách postele jsou jakési knoflíky, nad nimi jsou podlouhlá průzračná okénka, která svítí čistým zeleným světlem. Podlaha je matná, černá... a křesla, ve kterých sedí ti dva, jako by rostla z podlahy, a možná jsou s ní vůbec srostlá. Gag, aby to nikdo nezpozoroval, pohladil podlahu chodidlem. Dotek byl příjemný, jako by se dotkl měkkého teplého živočicha...

"Dobře," řekl nakonec hubený. "Oblékni se, Gagu. Něco ti ukážu... Kde je jeho oblek?"

Dobrák se trochu rozmýšlel, pak se naklonil někam stranou a vytáhl přímo ze zdi průzračný balík. Držel ho v ruce a znovu dosti dlouho říkal něco hubenému. Ale hubený jen energicky kroutil hlavou, pak mu nakonec balík vzal a hodil jej Gagovi na kolena.

"Oblékej se!" znovu poručil Gagovi.

Gag si opatrně balík prohlédl ze všech stran. Byl z jakési průzračné hmoty, která byla sametová na dotek, vevnitř bylo cosi měkkého, velice čistého, lehkého, v bílé a světle modré barvě. Tu se balík sám sebou rozpadl, rozsypal se na stříbřité jiskřičky, které roztály ve vzduchu, a na postel spadly krátké bledě modré kalhoty, bílá blůza zdobená modře a ještě něco.

Gag se začal s kamennou tváří oblékat. Lékař řekl hlasitě:

"Nemám přece jen jít s vámi?"

"Není třeba," řekl hubený.

Dobrák spráskl bílé baculaté ruce.

"Co to máš za způsoby, Korněji. Co je to za výlevy intuice! Vždyť jsme předem všechno dohodli, o všem jsme se domluvili..."

"Jak vidíš, o všem ne!"

Gag si obul sandály tak lehké, že vlastně nic nevážíly.

Podivuhodně přesně obepínaly nohu. Vstal, srazil paty a sklonil hlavu.

"Jsem připraven, pane důstojníku."

Hubený si ho prohlédl.

"Jak se ti to líbí?"

Gag jen trhl ramenem.

"Uniforma by mi byla samozřejmě milejší."

"Budeš se muset bez ní obejít," zabručel hubený a zvedl se.

"Na váš rozkaz," řekl Gag.

"Poděkuj lékaři," řekl hubený.

Gag se přesným pohybem otočil k ruměnému lékaři s obličejem svatého, znovu srazil paty a znovu sklonil hlavu.

"Dovolte, abych vám poděkoval, pane doktore," řekl.

Ten jen mávl rukou.

"Tak už jdi, Kocoure..."

Hubený šel přímo proti zdi.

"Na shledanou, pane doktore," řekl Gag vesele. "Doufám, že se zde nevidíme a že o mně uslyšíte jen pěkné věci."

"Doufám," odpověděl dobrák se zjevnými pochybami.

Gag už na to nic neřekl. Dohnal hubeného právě v tom okamžiku, kdy se před ním otevřely, vlastně spíš jako by vznikly obdélníkové dveře. Vešli spolu do chodby, také krémové barvy, také prázdné, bez oken a dveří a osvětlené z neviditelného zdroje.

"Co myslíš, že teď uvidíš?" zeptal se hubený.

Šel volně, dělal dlouhé kroky, ale našlapoval se zvláštní lehkostí, která Gagovi živě připomenula neopakovatelnou chůzi Gepardova.

"Nevím, pane důstojníku," odpověděl Gag.

"Říkej mi Korněji," řekl hubený.

"Rozumím, pane Korněji."

"Jenom Korněji!"

"Podle rozkazu... Korněji."

Chodba se nepozorovaně proměnila v schodiště, které se stáčelo po spirále dolů.

"Tak tedy nemáš nic proti tomu, že jsi na jiné planetě?"

"Budu se snažit se s tím vyrovnat, Korněji."

Dolů po schodech téměř běželi.

"Teď jsme v nemocnici," říkal Korněj. "Za jejími zdmi uvidíš mnoho neočekávaných věcí. Ale pamatuj si, že tady jsi v úplném bezpečí. Ať uvidíš jakkoli divné věci, nic ti nehrozí a nic ti nemůže ublížit. Rozumíš mi?"

"Ano, Korněji," řekl Gag a znovu si dovilil usmát se.

"Snaž se sám pochopit, co a jak," pokračoval Korněj. "Nebudeš-li něčemu rozumět, ptej se. Odpovédím můžeš věřit. Tady se nelže."

"Rozkaz," odpověděl Gag s velmi vážným výrazem.

Nekonečné schodiště skončilo a oni vletěli do prostorného světlého sálu s průzračnou přední stěnou, za kterou bylo mnoho zeleně, žlutě svítily cestičky a v slunečním jasu se leskly nepochopitelné kovové konstrukce. Několik lidí v pestrých, ba přímo výstředních oděvech besedovalo o čemsi uprostřed sálu. I hlasy měli takové jako oděv - křiklavé a nespoutané, až neslušné. A najednou všichni zmlkli, jako by je někdo vypočil. Gag si všiml, že všichni hledí na něj... Ne, na něj ne, ale na Korněje. Úsměvy mizely z tváří, obličejové tvrdly, oči se sklápěly. A už se nikdo nedívá na Korněje ani směrem k nim. A Korněj kráčí mimo v naprostém tichu, jako by to ani nepozoroval.

Zastavil se před průzračnou stěnou a položil Gagovi ruku na rameno.

"Jak se ti tu líbí?" zeptal se.

Ohromné vrásčité kmeny, záhony, oblaka, celé mraky oslepující syté zeleně, žluté rovné chodníčky a podle nich tmavě zelené křovi, husté a neproniknutelné, obsypané nápadnými, neskutečně fialovými květy; a tu na písčitém prostranství vystoupilo ze stínu, pokrytého slunečními záblesky, absolutně nepředstavitelné zvíře, které jako by mělo jen nohy a krk. Zastavilo se, obrátilo hlavu a podívalo se na Gagu obrovskými očima.

"To je ohromné!" zašeptal Gag. Hlas se mu zadrhl. "Je to velkolepě uděláno."

"Je to zebrožirafa," řekl zřetelně, ale zároveň zcela nesrozumitelně Korněj.

"Je člověku nebezpečná?" věcně se zeptal Gag.

"Říkal jsem ti přece, že tu není nic nebezpečného, nic ti nehrozí."

"Rozumím, tady ne, ale tam?"

Korněj se kousl do rtů.

"Tady, to je i tam," řekl.

Ale Gag ho už neposlouchal. Celý zkoprnělý se díval, jak po písčité cestičce přímo vedle zebrožirafy jde člověk. Viděl, jak žirafa sklonila svůj dlouhatánský krk, podobný pestré závoři, a člověk, aniž by se zastavil, ji potřepal po hlavě a šel dál mimo jakési stavby z krouceného kovu s ostny, mimo duhová pera, která visela ve vzduchu, vystoupil po několika schůdcích a skrz průzračnou stěnu vešel do sálu.

"Mimochodem, ten je také z jiné planety," řekl polohlasem Korněj. "Tady ho vyléčili a brzy se bude vracet domů."

Gag nasucho polkl a provázel pohledem uzdraveného obyvatele jiné planety. Měl divné uši. Totiž, neměl vlastně téměř žádné a jeho holá lebka působila podivně, byly na ní všelijaké hrbolky a výstupky podobné hřebínkům. Gag znovu polkl a podíval se na zebrožirafu. "Copak...", začal, ale zmlkl.

"No?"

"Promiňte mi, Korněji, myslel jsem si... že je to všechno... že to je za stěnou..."

"Ne, to není kino," se stínem netrpělivosti v hlase řekl Korněj. "Ani voliéra. Všechno je to skutečnost a tak je to tady všude. Chceš si ho pohladit?" zeptal se najednou.

Gag strnul napětím. "Na rozkaz," řekl ochraptěle.

"Ale ne, jestli nechceš, tak ne. Musíš jen pochopit..." Najednou se Korněj odmlčel. Gag se na něj podíval. Korněj měl oči upřené někam nad jeho hlavu do hloubi sálu, kde už zase zněly hlasy a smích, a jeho tvář se najednou divně změnila. Objevil se na ní výraz smutku, bolesti i očekávání najednou. Gag už takový výraz na tváři někde viděl, ale nemohl si vzpomenout kde a kdy. Otočil se.

Na druhé straně sálu až u stěny stála žena. Gag si ji ani nestačil prohlédnout, v okamžiku zmizela. Byla oblečena v něčem červeném, měla vlasy černé jak uhel a výrazné, patrně modré oči na bledé tváři. Byla jako jazyk rudého plamene na pozadí krémové stěny. A najednou - nic. Korněj řekl klidně:

"Nu což, půjdeme..."

Obličej měl klidný, jako by se nic nestalo. Šli kolem průzračné stěny a Korněj hovořil:

"Teď se ocitneme na docela jiném místě. Ocitneme se, rozumíš! Nepřeletíme, ani nepřejedeme na druhé místo, ale ocitneme se tam, pamatuj si to..."

Za nimi se někdo hlasitě rozesmál. Gag zrudl a ohlédl se. Ne, nesmáli se jemu. Nikdo se na ně nedíval.

"Vejdí," řekl Korněj.

Byla to okrouhlá budka, jako bývají telefonní budky, jen stěny nebyly průzračné, nýbrž matové. Vedly do ní dveře a zevnitř bylo cítit vůni, jako po velmi silné bouři. Gag nesměle vstoupil. Korněj se vtiskl k němu a dveřní otvor se uzavřel.

"Pak ti vysvětlím, jak se to dělá," říkal Korněj. Beze spěchu mačkal klávesy na nevelkém pultíku ve stěně. Podobné pultíky již Gag viděl na počítačích v úctárně jejich školy.

"Volím šifru," říkal Korněj. "Je zvolena... Vidiš zelené světýlko? To znamená že šifra je správná a konečná stanice je volná. Teď startujeme... Tento červený knoflík..."

Korněj zmáčkl červený knoflík a Gag se chytil jeho svetru, aby neupadl. Podlaha jako by na okamžik zmizela a potom se znovu objevila a za matovými stěnami bylo najednou světleji.

"Hotovo," řekl Korněj. "Můžeme vystoupit."

Sál to nebyl. Byli v široké, jasně osvětlené chodbě. Starší žena v lesklé peleríně barvy rtuti jim ustoupila z cesty, přísně si Gagu prohlédla a podívala se na Korněje. Tvář se jí zachvěla, rychle skočila do budky a dveře za ní zmizely.

"Přímou," řekl Korněj.

Gag šel přímo. Jen udělal několik kroků, tiše si vzdechl.

"Jediný okamžik - a jsme o dvacet kilometrů dál," řekl Korněj za jeho zády.

"To je otřesné!" ozval se Gag. "Netušil jsem, že dovedeme takové věci..."

"No, dejme tomu, že vy to ještě nedovedete...", řekl na to Korněj. "Sem, napravo."

"Ne, myslel jsem - zásadně... rozumím, že je to vše utajeno, ale pro armádu..."

"Jdi, jdi!" Korněj ho jemně postrčil.

"Pro armádu je taková věc neocenitelná... Pro armádu a pro rozvědku..."

"Tak," řekl Korněj. "Teď jsme v hotelu. To je můj pokoj. Žil jsem tady, zatímco tě léčili."

Gag se rozhlížel. Pokoj byl veliký a úplně prázdný. Ani stopy po nábytku. Místo přední stěny - modré nebe, ostatní stěny byly různobarevné, podlaha bílá, strop tak jako v nemocnici, z různobarevných kostek.

"Pojď, pohovoříme si," řekl Korněj a usedl.

Byl by měl podle všeho očekávání upadnout na bílou podlahu. Ale ta se zvedla naproti jeho tělu, jako by ho obtekla, a změnila se v křeslo. Ještě před okamžikem tu žádné křeslo nebylo. Prostě okamžitě vyrostlo. Přímě z podlahy. Doslova před očima, Korněj si přehodil nohu přes nohu, a jak bylo jeho zvykem, objal si velkýma rukama kolena.

"Dlouho jsme uvažovali, Gagu," řekl, "co s tebou máme dělat. Co ti máme říct a co před tebou raději zatajit. Jak to zařídít, aby ses z toho snad nedej bůh nezbláznil..."

Gag si olízl přeschlé rty.

"Já..."

"Byl tu návrh nechat tě ty tři nebo čtyři měsíce v bezvědomí. Byl i jiný návrh, zhypnotizovat tě. Byly všelijaké nemoudré návrhy. Ale já jsem byl proti z toho důvodu: za prvé ti věřím. Jsi silný a trénovaný mladík, viděl jsem tě v boji a vím, že mnoho vydržíš. Za druhé bude pro všechny lepší, uvidíš-li náš svět..., i když jenom jeho malou část. No a za třetí, řeknu ti to poctivě, budu tě možná potřebovat."

Gag mlčel. Nohy mu zdřevněly, ruce založené za zády si tiskl, až ho rozbolely. Korněj se k němu náhle naklonil a řekl, jako by ho zaklínal.

"Nic strašného se ti nestalo. Nic strašného se nestane. Jsi v bezpečí. Prostě podnikáš dalekou cestu, Gagu. Jsi u nás na návštěvě, rozumíš?"

"Ne," řekl Gag ochraptěle.

Obrátil se a šel přímo k modrému nebi. Zastavil se. Ohlédl se. Sevřené pěsti mu zbělaly. Udělal krok zpět, potom druhý, třetí a couval tak dlouho, až se dotkl lopatkami...

"To znamená, že už jsem tam?" řekl ochraptěle.

"To znamená, že jsi tady," řekl Korněj.

"Jaký mi dáte úkol?" řekl Gag.

Kapitola 3

Zkrátka, hoši, dostal jsem se do takové kaše, v jaké nikdo z Bojových Kocourů přede mnou nebyl. Tak si představte, sedím na báječné louce po krk v měkké trávě, krásně zelené. Okolo mne - prostě nádhera, zrovna jako v lázních Zagguta, jen to jezero tam není. Stromy - co živ jsem něco podobného neviděl: listy sytě zelené, měkké jako hedvábí a na větvích visí plody - říkají jim hrušky - až se sliny sbíhají, a můžeš si vzít, co hrdlo ráčí. Nalevo ode mne je háj a přede mnou dům. Korněj říká, že ho stavěl sám, vlastníma rukama. Je to možné, já to nemůžu posoudit. Víím jen, že když jsem stával na stráž u loveckého domku Jeho Výsosti, tak to také byl nádherný dům; stavěly ho moudré hlavy, ale kdepak se může s tímhle srovnávat. Před domem je bazén a v něm voda čistá jako křišťál, když ji člověk uvidí, chce se mu pít, a to nemluvím o tom, jakou má chuť se v ní vykoupat. A kolem je step. Tam jsem nebyl. Ani se mi tam nechce. Na step teď nemám náladu. Teď bych zrovna moc potřeboval pochopit, v jakém jazyce vlastně myslím, u všech hadů! Vždyť jsem jakživ žádný cizí jazyk neznal, jen ten svůj alajský. A ještě tak ty vojenské výrazy navíc, všelijaké to Ruce vzhůru! K zemi!, Kdo je velitel? a tak. A teď nejsem schopen si vysvětlit, který jazyk je vlastně můj vlastní, ruský, anebo alajský? Korněj říká, že do mne nacpali za jednu noc, co jsem ležel a spal po operaci, dvacet pět tisíc různých slov a idiomů. Tak nevím. Idiom? Jak by se to řeklo alajsky? To taky nevím.

A víte, co jsem si zprvu myslel? Že jsem ve speciální laboratoři. Já vím, že nějaké u nás máme. Korněj je asi důstojník naší rozvědky. A připravují mě na nějaký zvláštní úkol, velice důležitý. Dost možná, že Jeho Výsost má nějaké zájmy i na druhé pevnině. A možná, čertví, třeba i na jiné planetě? A proč by ne? Copak já vím?

Já hlupák jsem si dokonce ze začátku myslel, že všechno kolem jsou jenom dekorace. Pak jsem tu byl den, druhý, třetí - ba ne, dekorace to není. Celé město jako dekorace - to nejde! Ty obrovské modré hromady, které je vidět ha obzoru, že by byly dekorace? A to žrádlo! Kdybych klukům ukázal, čím mě tady cpou, tak by nikdo neuvěřil, že je to možné.

Vezmeš si takovou tubu, jako je zubní pasta, vymáčkneš to na talíř - a koukej! už to začalo pění, šumět - a to hned musí člověk vzít druhou tubu a vymáčkat ji, a než bys řekl švec, máš na talíři pořádný kus smaženého masa, pěkně zlatavého - a jak voní! Co vám mám povídat! Milí kluci, to není dekorace! To je maso. Anebo například nebe v noci: všechna souhvězdí jsou nakřivo! I Měsíc. To je taky dekorace? Ačkoliv, zrovna ten se nejvíc podobá dekoraci. Zvlášť když je vysoko. Ale když vychází - hrůza se podívat! Obrovský, nafouknutý, celý červený vylézá za stromy... který že to už jsem tady den? Pátý tuším... a pokaždé se celý třesu, když ho vidím.

A tak, když si to dám všechno dohromady, je to se mnou mizerné. Ti tady mají obrovskou moc, to musí vidět i hlupák.

A proti nim, proti celé jejich síle, jsem tu já docela sám. A přitom u nás o nich nikdo nic neví, to je to nejstrašnější. A oni jsou přitom na naší Gigandě jako doma, vědí o nás všechno, a my o nich zhola nic. Hrůza! Když si představím všechny ty jejich figle, všechny ty skoky na sto kilometrů v jedné vteřině a bez letadel, bez strojů, bez železnic... ty

jejich domy, co sahají až do mraků, nepředstavitelné, nepravděpodobné jako zlý sen... pokoje, kde všechno vzniká samo sebou, jídlo přímo ze vzduchu, lékaři - kouzelníci... No a dneska ráno - to se mi snad jen zdálo, nebo co? - Korněj přímo z bazénu, jen tak v plavkách bez ničeho, vyletěl vzhůru k nebi, doslova jako pták, zatočil se nad zahradou a zmizel někde za těmi stromy... Jak jsem si na to vzpomněl, vždycky mi srdce spadlo do kalhot. Musel jsem se proběhnout po louce, zbaštit hrušku, abych se uklidnil. A to jsem tu teprve pátý den! Co jsem mohl uvidět za pět dní? No například tady ta louka. Je vidět z mého okna. Tuhle jsem se v noci probudil nějakým ochraptělým mňoukáním. To se tady perou kočky? myslím si. Ale hned taky vím, že to nejsou kočky. Přiblížil jsem se k oknu, koukám. Stojí. Přímou uprostřed louky. Co - to nevím. Něco velkého, bílého, jako trojúhelník. Zatímco jsem si protíral oči a civěl na to, roztálo to ve vzduchu. Jako přízrak, namouduši! Taký tomu tak říkají - "přízrak". Ráno jsem se ptal Korněje a on mi povídá: "To jsou naše hvězdolety typu 'přízrak', jsou určeny k přeletům střední vzdálenosti - dvacet světelných let! A na Gigandu, jen tak mimochodem, je jen osmnáct..."

Copak oni od nás můžou potřebovat? Jenom otroky. Někdo tady u nich přece musí makat, zajišťovat jim ten jejich blahobyt... Korněj mi pořád říká: "Uč se, pozoruj, čti - za tři nebo čtyři měsíce se vrátíš domů, budeš tam budovat nový život," a tak podobně. "Válka se do té doby skončí, my už jsme do ní zasáhli, a tak brzy bude konec." Tehdy jsem ho teprve pochopil. "A kdo v té válce zvítězí," zeptal jsem se. "Nikdo!" povídá. "Bude mír a konec." Tá-aák! No to teda už tomu rozumím. To znamená, abysme my u nás zbytečně neničili materiál. Aby všude bylo tichounko a klid, bez všelijakých hádek, povstání a krveprolévání. Zrovna tak jako pasáci nedovolí býkům, aby se prali a mržčili. Kdo jim u nás bude nebezpečný, toho zlikvidují, kdo se jim bude hodit, toho si koupí. A pak už budou jen ládovat do těch svých "přízraků" Alajany a Krysojedy, všechny dohromady.

Ačkoliv Korněj, to musím přiznat..., no prostě se mi líbí. Nic proti tomu nezmůžu. Makovicí sice chápu, že právě takového museli ke mně dát. Makovice to chápe, ale nenávidět ho nedovedu. Je to jako nějaké čáry či co. Věřím mu jak pitomec. Poslouchám ho, visím na něm očima. A přitom dobře vím, že začne do mě hučet a dokazovat, jak je ten jejich svět krásný a náš špatný, a že náš svět je třeba předělat podle jejich vzoru a že já jim v tom můžu pomoci, protože jsem moudrý a silný a moc se pro ten jejich svět hodím.

Už do mne dokonce leccos nahustil. Například všechny velké lidi, kterých si u nás vážíme, stačil pošpinit: feldmaršálka Bragga, Jednookého Lišáka, velkého šéfa rozvědky, a o Jeho Výsosti dokonce taky začal, ale já jsem ho hned zarazil. Každý od něho dostal díl. Dokonce i ti z Impéria - to asi proto, aby mi dokázal, jak jsou tady u nich nestranní. Jen o jednom mluvil pěkně - o Gepardovi. Vypadá to, že ho osobně znal. A cenil si ho. Říká, že v něm zemřel velký pedagog. Tady by prý si ho všichni vážili... No dobrá!

Chtěl jsem se zastavit, ale nešlo to. Začal jsem přemýšlet o Gepardovi. Ach, Gepard... Ať si kluci zemřeli, Zajíc, Nosáč... Štípač s raketou pod paží prý se vrhl pod obrněné auto... ať si! Na to jsme se přece narodili. Ale Gepard... Na tátu si nepamatuju, na matku - ale co je pro vojáka matka. Ale na tebe, Geparde, na tebe já nikdy nezapomenu. Přišel jsem tehda do školy slabý, hladový, žral jsem předtím jen kočky, a ty div nesežraly mě, otec se vrátil z fronty bez rukou, bez nohou, nebyl k žádné práci, jen se utápěl v pití. A v kasárnách? Tam to taky nebyl žádný med, však víte, kolik tam člověku dají na přiděl. A kdo mi dával svoje konzervy? Když jsem tak třeba stál v noci na stráži, žrát se mi chtělo, že jsem div nebrečel. Objeví se znenadání jako zjevení, vyslechne si hlášení, něco zabručí a strčí člověku kus chleba s koninou - svůj, protože nic víc tady nedostával, když jsme byli v týlu, a je v tahu. Při pochodu mě dvacet kilometrů vlekl na zádech, když už jsem se slabostí svalil. Měli mě nést kluci, a udělali by to, ale sami padali na každém desátém kroku. A víte přece, co říká instrukce: nemůže jít - nemůže ani sloužit! Marš domů pod smradlavé schody chytat kočky... Ne, na tebe já nikdy nezapomenu! Zahynul jsi tak, jak jsi nás to učil. A když už jsem já zůstal, musím žít tak, abych nepošpínal tvoji památku. Ale jak žít? Jsem v bryndě, Geparde! Bože, v jaké já jsem bryndě! Kdepak tam nahoře asi jseš? Pomoz mi, řekni mi, co mám dělat?

Oni mě tu chtějí koupit. Nejdřív mi zachránili život. Vyléčili mě, udělali mě úplně jako nového, dokonce ani v jednom zubu nemám díru - nevím, jestli mi vyrostly nové, nebo jak to udělali? Krmí mě jak ve výkrmně, vědí neřádi, jak je to u nás se žrádlem zlé. Říkají mi samá laskavá slova, dali ke mně sympatáka... Teď mě právě volá: je oběd.

Sedli jsme si ke stolu v jídelně, vzali ty tubičky, jak jsem o nich říkal, namíchali jsme si jídlo. Korněj si vykombinoval cosi divného - zamotané klubko nažloutlých nití - vypadalo to jako chciplý bažinný ježek - všechno to polil takovou nahnědlou omáčkou, navrchu ležely malé kousky masa nebo ryby - a vonělo to, ani nevím čím, ale tak ostře a pronikavě. Nevím, proč to jedl hůlkami. Vzal si dvě pěkně mezi prsty, talíř si dal až pod bradu a pak si to házel do pusy. Hází a ani nemrkne, Asi má dobrou náladu.

A já jsem tím přemýšlením - a možná taky po hruškách - docela ztratil apetit. Udělal jsem si nějaké maso. Vařené. Chtěl jsem dušené, ale vyšlo mi vařené. Ale i to se dá jíst - i tak dobře.

"Dnes jsem úspěšně pracoval," řekl Korněj a jedl přitom toho svého ježka. "A cos dělal ty?"

"Nic zvláštního. Koupal jsem se. Ležel v trávě."

"Byl jsi ve stepi?"

"Ne."

"To je škoda. Říkám ti přece, že tam najdeš moc věcí, co by tě zajímaly."

"Půjdu tam potom."

Korněj dojedl svého ježka a zase si vzal tuby.

"Už sis vymyslel, kam by ses chtěl podívat?"

"Ne. Vlastně ano."

"No?"

Co bych mu tak měl zalhat? Nikam se mi teď nechce, chtěl bych být tady a prohlédnout si pořádně tenhle dům. Tak jsem jen tak plácl:

"Na Měsíc."

Podíval se udiveně.

"A proč teda neletíš? Nulová kabina je v zahradě, šifry jsem ti dal... Vytoč číslo a leť."

Jako bych ten Měsíc potřeboval.

"Poletím," povídám, "jen co si obuju galoše."

Ani nevím, jak jsem na to přišel. Snad je to nějaké jejich rčení. Nasadili mi to do mozku a teď to ze mě občas vyletí, i když tomu vůbec nerozumím.

"Cože?" zeptal se Korněj s obočím zdviženým.

Byl jsem radši zticha. Teď abych letěl na Měsíc. Když jsem to jednou řekl, tak musím. A co tam vlastně uvidím? No, když už je to tak, neuškodí ho také vidět. Když jsem si pomyslel, kolik bych toho tady měl ještě uvidět, zatmělo se mi z toho v očích. Kdyby jen uvidět! Ale taky si to ještě pamatovat, uložit si to v makovici pěkně jako cihlu k cihle - a přitom mám v palici takovou kaši, jako bych se tu plácal nejméně sto let a celých sto let mi ukazovali ve dne v noci nějaký bláznivý film bez začátku a bez konce. Korněj přede mnou nic netají. Nulový transport! No prosím, zkus to! A všechno mi vysvětluje. Zdá se mi, že tomu rozumím, ukazuje mi modely. Modelům rozumím, ale jak to funguje, to nepochopím, ať to do mne hustí jak chce. Copak můžu vědět, jak se smršťuje prostor? Nebo to jejich jídlo z tubiček. Tři hodiny mi to vysvětloval, a co mi zůstalo v hlavě? Nějaký submolekulární tlak. To je sice hezké, to bych pochopil. To je chemie. Ale odkud se bere to maso?

"No, copak že jsi smutný?" zeptal se Korněj a utíral si pusu ubrouskem. "Je ti těžko?"

"Palice mě bolí."

Něco zabrumlal a začal uklízet ze stolu. Já jsem mu samozřejmě nabídl pomoc, jak se sluší, ale tady u nich stejně nemá nikdo co na práci. Celý úklid je v tom, že se uprostřed stolu otevře záklopka a všechno se do ní vysype. Ani zavírat se nemusí, zavře se sama.

"Pojď, půjdeme do kina," řekl Korněj. "Jeden můj známý natočil pěkný film. Ve starém stylu, plošný a černobílý. Bude se ti líbit."

Zkrátka, musel jsem jít s ním a koukat na ten film. Taková motanice. Něco o lásce. Dva aristokrati se tam mají rádi a rodiče jsou proti tomu. Je tam sice pár rvaček, ale jenom s meči. No jistě, natočeno je to dobře, u nás to tak nedovedou. Jeden tam druhého propíchl mečem, tak to tam bylo jako ve skutečnosti, žádný podfuk: špička meče mu vylezla ze zad na tři prsty, až se zakouřilo... No, na to taky asi potřebují otroky. Až se mi z toho pomýšlení udělalo zle. Sotva jsem to vydržel do konce. A taky se mi strašně chtělo kouřit. Korněj, stejně jako kdysi Gepard, kouření neschvaluje. Dokonce mi nabídl, že mě toho zvyku zbaví, že mě vyléčí, ale já jsem nechtěl. Vždyť je to snad to jediné, co mi zbylo z toho, jaký jsem byl dřív. Zkrátka požádal jsem ho, aby mě pustil domů. Že si něco přečtu o Měsíci. Uvěřil mi. Pustil mě.

Vešel jsem do svého pokoje jako domů. Hned jak mě sem dali, zabydlel jsem si ho po svém. Ale taky mi to dalo strašnou práci. Korněj mi sice všechno vysvětlil, a já jsem zase, samozřejmě, dohromady nic nepochopil. Stojím uprostřed pokoje a řvu jak posedlý: Židle! Chci židli! Až později jsem se trochu přizpůsobil. Tady se ukázalo, není třeba křičet, ale stačí v duchu si představit židli se všemi podrobnostmi. Tak jsem si ji představil. I kožené polstrování na sedadle prodřené a pak pečlivě zalátané. To se stalo tehdy, když mi na ni Zajíc po pochodu sedl, a jak vstával, zachytil za kůži háčkem od batohu. Ostatní jsem si zařídil, jako to bylo v Gepardově pokojíku: železnou postel se zelenou vlněnou pokrývkou, poličku, železnou truhlu na zbraně, stůlek s lampou, dvě židle a skříň na šaty. Dveře jsem si udělal jako u lidí, stěny - ve dvou barvách, oranžové a bílé, to jsou barvy Jeho Výsosti. Místo průhledné stěny jsem si udělal obyčejné okno. A na strop jsem si zavěsil lampu s plechovým stínidlem.

Jistě, je to všechno jen dekorace: plech, železo, dřevo - ve skutečnosti to tady všechno není. A taky nemám v truhle žádné zbraně - leží tam jen jedna patrona z automatu, kterou jsem našel v kapse své blůzy. Ani na poličce není nic. Gepard tam měl fotografii ženy s dítětem. Říkalo se, že je to jeho žena a dcera, ale on o tom nikdy nemluvil. Chtěl jsem si taky postavit na poličku fotografii. Geparda. Takového, jak jsem ho viděl naposled. Ale nic z toho nebylo. Korněj mi pak vysvětlil, že na to by člověk musel být malířem nebo sochařem.

Jinak se mi ale ta moje díra líbí. Tady si můžu skutečně odpočinout. V jiných pokojích jsem jako na louce, ze všech stran pod dostřelem. Je sice pravda, že se líbí jenom mně. Korněj se přišel podívat, neřekl nic, a myslím si, že moc spokojený nebyl. No, to by nebylo to nejhorší. Ale věřte, nebo ne, ten pokoj se sám sobě nelíbí. Nebo domu se nelíbí. Anebo, u všech hadů, nelíbí se té neviditelné síle, která to tady všechno řídí. Jen se začnu zabývat něčím vedlejším, už tu není židle. Nebo lampa na stropě. Anebo železná truhla se promění v nějaký výklenek, ve kterém jsou jejich mikroknihy.

Například teď. Koukám - a polička už tu není. Totiž je, ale není to ta moje, ani Gepardova, vlastně to vůbec není polička. Čert ví, co to je - nějaká poloprůhledná věc. Sláva bohu, aspoň že ty cigarety v ní zůstaly, jak byly. Moje staré známé, vlastní výroba. Tak jsem si sedl na svou oblíbenou židli, zapálil jsem si a zlikvidoval tu vnucenou poličku. Řeknu vám, že s velkou radostí. A starou poličku jsem vrátil na místo. Dokonce na její číslo jsem si vzpomněl: 0064. Ani nevím, co to číslo znamenalo.

Tak sedím a kouřím, dívám se na svou poličku, duše se trochu uklidnila, v pokoji je příjemný soumrak, okno je úzké, kdyby bylo třeba, bylo by snadné z něho odstřelovat. Jen kdybych měl čím.

A tak jsem začal přemýšlet, co bych na tu poličku postavil. Myslel jsem, myslel - a vymyslel. Sundal jsem si z krku medailon, otevřel ho a vyndal portrét Její Výsosti. Nechal jsem okolo něho narůstat rámeček, takový, jaký jsem dokázal, postavil jsem ho uprostřed a znovu jsem si zapálil. Sedím a dívám se na překrásnou tvář Děvy tisíců srdcí. My, Bojovní Kocouři, jsme všichni jejími rytíři a ochránci až do své smrti. Všechno, co je v nás dobrého, patří jí. Naše něha, naše dobrota, naše slitování - to všechno máme od ní, pro ni a ve jménu Její Výsosti.

Seděl jsem tak, seděl a najednou jsem si uvědomil, v jakém oděvu to před ní sedím. Košile, krátké kalhoty, holé nohy i

ruce... Fuj! Vyskočil jsem tak zbrkle, až židle upadla, otevřel jsem skříň, strhal ze sebe všechny ty bílomodré hadry a oblékl si to, co mi je tak milé, vojenskou maskovací blůzu a kalhoty. Sandály jsem shodil, obul jsem si těžké rezavé boty s nízkými holeněmi. Opásal jsem se řemenem, až jsem si málem vyrazil dech. Bohužel, nemám baret - zřejmě mi shořel na prach, když mi ho neudělali znovu. A možná že jsem ho ještě předtím ztratil v boji... Podíval jsem se na sebe do zrcadla. To je něco jiného! Ne nějaký usmrkaný kluk, ale Bojový Kocour! Knoflíky se lesknou, černá kocourí tlama na výložkách cení zuby ve věčné zlobě, přezka řemene je přímo na pupku, jak ulitá. Jen ten baret nemám!

A tu jsem si uvědomil, že z plných plic až do ochraptění řvu Pochod Bojových Koťat a že mám v očích slzy. Dozpíval jsem do konce, utřel si oči a začal jsem znovu, už ne tak nahlas, jen tak sobě pro potěšení, od první sloky, při které se vždy člověku svírá srdce: "Obzor plane rudou září" ... až do poslední: "Bojový Kocour se nikde neztratí." Sami jsme si k tomu složili ještě jednu sloku, ale tu v střízlivém stavu, a ještě když mám před očima portrét Děvy, není v žádném případě možné zpívat. Pamatuji si, jak jednou Gepard za tu sloku vytahal za uši Krokodýla.

U všech hadů! Už zase se ta lampa proměnila v nějaký pitomý lustr. No co s tím mám dělat? Pokusil jsem se proměnit lustr zase v lampu, ale pak jsem se na to vykašlal a zlikvidoval jsem ho docela. Byl jsem z toho zoufalý. Jak se mám vypořádat s nimi, když si ani s vlastním pokojem neumím poradit? S tím prokletým domem! ... Zvedl jsem židli a znovu jsem si sedl. Dům Ale říkejte si, co chcete, něco s ním není v pořádku. Řeklo by se, že je to nad slunce jasné: stojí tu dvoupatrový dům, vedle něho je háj, okolo je pětadvacet kilometrů holé stepi, rovné jako stůl, v domě žijí dva - Korněj a já. To je všechno. Ale ukazuje se, milí kluci, že to není všechno.

Za prvé - hlasy. Někdo tady mluví - a není sám, a taky to není rádio. Po celém domě znějí hlasy. A ne v noci - uprostřed bílého dne. Kdo to mluví, s kým a proč - ničemu nerozumím. Přitom, uvědomte si, Korněj v tu dobu není v domě. To je mimochodem taky otázka, kam vždycky zmizí... Ačkoliv na tuto otázku jsem, tuším, odpověď našel. Ale strachu jsem měl! Odpověď jsem přesto našel. Bylo to tak. Především sedím u okna a dívám se na nulovou kabinu. Je šikmo ode mne, na konci písčitého chodníčku, vzdálená asi tak padesát kroků. Potom slyším, že uvnitř domu jako by klaply dveře a ihned nastalo ticho. Cítím, že jsem zase v domě sám. Tak to tedy je, myslím si, chodí ven nulovou kabinou. Pak ale jako když mě praští po hlavě! Dveře! Kdepak jsou tu v domě ještě nějaké dveře kromě mého pokoje?

Vyletěl jsem z pokoje, seběhl do přízemí. Běhal jsem sem a tam, je tam nějaká chodba, světlá, okno podél celé zdi... no jako všude u nich. A pak slyším kroky. Nevím, co mě přinutilo zastavit se. Ztichl jsem, stojím, ani nedýchám. Chodba je prázdná a na jejím konci jsou obyčejné natřené dveře. Nevím, jak je možné, že jsem si jich dříve nevšiml. A jak to, že jsem si dříve nevšiml ani té chodby, to také nevím. No dobře. Hlavní jsou ty kroky. Několik lidí. Jsou stále blíž. Srdce se mi sevřelo. Přímou ze zdi uprostřed chodby vycházejí tři, jeden za druhým. U všech hadů! Vždyť jsou to parašutisti z Impéria, v plné bojové, v těch svých pomalovaných kombinézách, automaty pod paží, sekerku na zadku... Okamžitě jsem zalehl. Vždyť já jsem sám s prázdnými rukama! Jestli se otočí, je se mnou amen. Neotočili se. Odpochovali na druhý konec chodby, k těm natřeným dveřím, a jsou pryč. Dveře zapadly, jako by je přibouchl průvan, a to je vše. No, povím vám, kluci... Jak já jsem hnal nazpět do svého pokoje... A teprve tam jsem se vzpamatoval.

Ani teď nevím, co to mohlo znamenat. Aspoň je jasné, jak Korněj mizí z domu. Těmi natřenými dveřmi. Ale jak se tu octli ti Krysojedi, a ještě v plné polní... Co to může být za dveře?

Odhodil jsem nedopalek na zem, podíval se, jak ho podlaha vstřebala, a zvedl jsem se. Měl jsem strach, jak by ne, ale jednou musím začít. A když začít, tak rozhodně u těch dveří. V zahradě, s hruškou v ruce, by to určitě bylo příjemnější... Nebo si zavřený ve svém pokoji, zpívat pochody... Vystrčil jsem hlavu ze dveří a zaposlouchal jsem se. Ticho. Ale Korněj je doma. Třeba je to tak lepší. Kdyby něco, tak začnu řvát, jistě mi přijde na pomoc. Sešel jsem tedy do chodby, jdu po špičkách, ruce roztažené. Šel jsem k těm dveřím celou věčnost. Každých deset kroků se zastavím, poslouchám - a pak zase dál. Došel jsem. Dveře jako dveře. Niklová klika. Přitiskl jsem k nim ucho - není nic slyšet! Opřel jsem se o ně ramenem. Neotvírají se. Vzal jsem za kliku, přitáhl, ale zase se neotevřely.

Zajímavé. Setřel jsem si z čela pot a ohlédl se. Nikdo. Znovu jsem vzal za kliku, znovu zatáhl, a tu se dveře otevřely. Strachem a možná tím, že jsem to nečekal, jsem je zase přibouchl. V palici mám prázdno, jen jedna myšlenka tam poskakuje jak hrachové zrno v prázdném kanystru od benzínu: nelez tam, pitomče, nikdo ti nic nedělá, tak taky nic nedělej! Ale tu mi i ta myšlenka uletěla.

Koukám: přímo na zdi vedle dveří je maličkými úhlednými písmeny napsáno v alajštině: "rovná se". Bylo tam napsáno celkem šest řádků, ale to ostatní byly cifry, matematika, přičemž taková, že jsem z ní poznal jen znaménka plus a minus. Vypadalo to asi takhle: čtyři řádky té matematiky, potom to slovo "rovná se" dvakrát podtržené a pak ještě dvě řádky vzorců v černém rámečku. Ten, kdo rámeček udělal, zlomil na něm tužku. Tak, tak... V mé ubohé hlavě, v tom prázdném kanystru, vznikl takový mumraj, že jsem zapomněl i na dveře. Znamená to, že tady nejsem sám, že tu jsou ještě nějakí Alajané. Ale kdo? A kde? Proč jsem vás dosud neviděl? Proč jste to tady napsali? Komu tím dáváte znamení? Mně? Ale já přece matematice nerozumím... Anebo jste tu matematiku tady načmárali jen tak, a oni si toho nevšimli? Nic jsem si tenkrát nestačil domyslet, protože jsem uslyšel, jak mě volá Korněj. Jako blázen jsem letěl po špičkách do svého pokoje. Stačil jsem sebou rychle plácnout na židli a honem si zapálit a vzít si první knížku, která mi padla do ruky.

Korněj ještě několikrát zavolal, a potom už jsem slyšel, jak klepe na dveře.

Mimochodem, to je jeho zvyk: ačkoliv je ve svém domě, nikdy nevstoupí bez zaklepání. To se mi líbí. My jsme ke Gepardovi také vždycky klepali. Ale teď jsem na tohle nemyslel. "Vejděte," říkám a snažím se o co nejzamyšlenější výraz, jako bych byl tak zabrán do čtení, že nic nevidím a neslyším.

Vešel, zůstal stát u prahu, opřel se o dveřní rám a dívá se. Na tváři se mu nic nepozná. Zatvářil jsem se, jako že jsem si teprve teď vzpomněl, a honem jsem zamáčkl cigaretu. Potom promluvil:

"Tak co Měsic?" ptá se.

Mlčím. Nemám co říct. V takových případech se mi vždycky zdá, že mi začne nadávat, až se budou hory zelenat, ale nikdy se to nestalo. Ani teď ne.

"Pojď," povídá. "Něco ti ukážu."

"Rozkaz!" říkám. A pro všechny případy se ptám: "Mám se převléknout?"

"A není ti v tomhle horko?" ptá se on.

Jen jsem se usmál. Nemohl jsem za to. To je otázka!

"No tak promiň," povídá on, jako by mi četl myšlenky. "Pojďme!"

A zavedl mě někam, kde jsem dosud nebyl. Ne, mládenci, v tom domě já se nikdy nevyznám. Ani jsem neměl tušení, že tu něco takového je. V salónu se jen dotkl zdi vedle výklenku s knihami, otevřela se tam dvířka a za nimi byly schody do podzemí, krásné a taky osvětlené, jako ve dne. Ale není to obytná část. Je to něco jako muzeum. Ohromná místnost - a co tam všechno není!

"Rozumíš, Gagu," povídá mi s takovým divným výrazem - snad se smutkem nebo co. "Já jsem totiž dříve pracoval jako kosmozoolog, zkoumal jsem život na jiných planetách. Ach, to byla nádherná doba! Podívej se!" Chytil mě za rukáv a táhl za sebou do rohu, kde na černém lakovaném podstavci byla sestavena jakási kostra, velká asi jako pes. "Vidiš, má dvě páteře. Je to zvíře z Nistagmy. Když jsme ulovili první kus, mysleli jsme, že je to nějaká zrůda. Pak jsme ulovili druhý, třetí... Vysvětlilo se, že na Nistagm žije zcela nový rod živočichů - dvoupáteří. Nikde jinde nejsou. I na Nistagm žije jenom jeden typ. Jak vznikl? Proč?"

A spustil a povídal a povídal. Tahal mě od kostry ke kostře, mával rukama, zvyšoval hlas - takového jsem ho ještě nikdy neviděl. Prima! Asi má tu svou kosmozoologii moc rád. Anebo se mu s ní pojí vzpomínky.

Nevím. Z toho, co mi povídal, jsem samozřejmě máloco pochopil, dohromady nic jsem si nezapamatoval, ani jsem se o to moc nesnažil. Co je mi vlastně do toho? Ale bylo legrační se na něj dívat - a na ty jeho potvory! ... Má jich nejmíň sto! Buď jenom kostry, nebo celé jakoby zatavené do takových průzračných balvanů (to je asi pro konzervaci) nebo taky vycpané jako v loveckém zámečku Jeho Výsosti, anebo u některých má jen hlavy či kůže.

Jak jsme vešli do druhého sálu, byl bych nejraději zdrhl. Celá zeď tam byla potažena jedinou obrovskou kůží. U všech hadů! Dlouhá je dvacet metrů, široká tři až čtyři, kraje jsou až na stropě. Celá je pokrytá něčím, co se podobá šupinám nebo kulatým destičkám, a každá destička je jako pořádná miska a svítí jako nejkrásnější smaragd zeleně s červenými odlesky, tak, že je celá místnost naplněna nazelenalým světlem. Úplně jsem ztratil řeč, nemohl jsem odtrhnout oči od té záře. Co všechno na tom světě může být! A hlavičku to má maličkou, o něco větší než moje pěst, oči není vidět a do huby bys tomu ani prst neprostrčil. Jak se to dokázalo uživit, taková hora masa, to nechápu...

Pak jsem na konci sálu uviděl ještě jedny dveře. Vedly do tmavé místnosti. Když jsme se přiblížili, věřte, nebo nevěřte, nebyly to dveře, ale otevřená tlama. Veliká jako vrata do garáže. Nebo ještě spíš do hangáru. To zvíře se jmenuje tachorg a žije na planetě Pandora. A Korněj přešel mimo tak bez povšimnutí, jako by to byla obyčejná želva nebo žába. A přitom to má hlavu jako dva pořádné vagóny, do tlamy by se vešla celá naše škola. Jaké to pak musí mít tělo, když to má takovou hlavu! A jak to mohli ulovit? Nejspíš raketometem, jak jinak?

Co tam ještě bylo? Aha, všelijaká havěť, ohromní brouci, taky ptáci... Pamatuji se na nějakou nohu. Uprostřed sálu stojí noha. Taky zalitá do toho průzračného materiálu. Strašná noha, to mi věřte! Větší než já, samá boule jak na starém stromě, drápy, osm jich bylo, jako mají draci Gugu, každý dráp větší než šavle... Prima. To se divíte, co? Řekl mi, že v žádném muzeu není z podobného zvířete nic - jen ta jediná noha je u něj. Žije na planetě Jajla, už ho prý loví mnoho let ale kromě té jedné nohy se jim nic víc nepodařilo, celé zvíře neulovili. Kulky se od něj odrážejí, plyn na něj nepůsobí, do žádné pasti nevleze, mrtvé nikdy nenašli, a tak je loví takhle - po částech. Že prý mu poraněné části těla vždycky odpadnou, nějakou dobu žijou jakoby samostatně - hrabou nebo sebou trhají - potom ovšem odumírají... Jo, to je noha. Stál jsem před ní s hubou dokořán jak ten tachorg. Nevyzpytatelná je vůle tvá, ó Stvořiteli!

Tak jsme tam chodili sem a tam, Korněj mi pořád něco povídal, byl celý rozpálený, a mě už to přestávalo bavit, a tak jsem si zase začal přemýšlet o svém. Nejdříve o tom nápisu na chodbě, co mám teď udělat, co si z toho mám vzít, a potom jsem zase, nevím proč, začal přemýšlet o Kornějovi. Proč, myslím si, žije pořád sám? Je bohatý, docela samostatný. Kde má ženu a děti? Někou ženu přece má. První den jsem si toho všiml ještě v hotelu, dávali si očima znamení přes celý sál. A potom k němu přišla i sem. Totiž jak přišla, to jsem neviděl, ale jak ji provázel až k nulové kabině, to jsem viděl z okna. Ale není s ní doopravdy šťastný. On jí říká: "Čekám na tebe každý den, každou hodinu, ustavičně." Ona jemu: "Nenávidím. Každý den, každou hodinu nenávidím" ... nebo tak nějak. No vidíte! Proč teda přišla, když ho nenávidí? Jen mu zkazila náladu, že nebyl k ničemu. A sama do kabiny - frnk! Byla pryč, a on tam stál, v obličeji zase ten smutek a bolest, jako tehdy v nemocnici. Já si potom vzpomněl, kdo mívá takový obličej: smrtelně ranění, když umírají... Ne, nemá v životě štěstí, to vidím i já na první pohled, a to jsem mu cizí. Snad proto pracuje ve dne v noci, aby zapomněl. A tu zoologickou pošahanost má asi taky jen z toho. No jestlipak mě někdy z toho sklepa pustí, nebo tu budem courat do nekonečna? Asi nepustí! Zase začal něco vysvětlovat. Viděli jsme už aspoň půlku? Půlku už asi ano...

Všechna ta zvířata žila někde dvacet tisíc světelných let odtud. Nic jim nescházelo, ledaže měla nějaké starosti se žrádlem a tak. Pak přišli tihle, nacpali je do pytlů - a šup s nimi do muzea. Prý kvůli vědeckým účelům. A my u nás taky - žijeme, bojujeme, děláme dějiny, nenávidíme nepřátele, nelitujeme životů, a oni se na nás dívají a už si připravují pytel. Taky kvůli vědeckým účelům. Nebo kvůli nějakým jiným. To je ovšem pro nás prašť jako uhod'. Možná že také budeme jednou stát v takovémhle sklepe a oni budou okolo nás mávat rukama a hádat se: proč jsou takoví, odkud se vzali a na co? A najednou jsem se všemi těmi zvířaty tady pocítil soucit... Byli mi tak blízcí, jak bych to řekl, skoro jako příbuzní... Říká se, že při povodni, nebo když vznikne v džungli požár, šelmy i všechna ostatní zvířata se zachraňují společně a chovají se k sobě přátelsky, dokonce si vzájemně pomáhají. Tak jsem to slyšel. I já jsem měl najednou takový pocit. A jako naschvál jsem právě v tom okamžiku uviděl kostru.

Stojí nenápadně v rohu, není nijak zvlášť osvětlena, není velká - menší než já. Člověk. Lebka, ruce, nohy. Copak jsem nikdy neviděl lidskou kostru? No, možná že má trochu širší hrudní koš, maličké ruce, mezi prsty něco jako blány a nohy

jsou křivé. Ale přesto je to člověk.

Asi jsem měl všechno napsané na tváři, protože Korněj se náhle zastavil, podíval se upřeně na mě, potom na tu kostru, potom znovu na mě.

"No co je s tebou?" ptá se. "Něčemu nerozumíš?"

Mlčím a civím na tu kostru a snažím se nekoukat na Korněje. Ale přece jsem něco takového čekal! A Korněj klidně povídá:

"To je ten známý pseudohomo, pseudočlovek, hádanka přírody. Už jsi o něm něco četl?"

"Ne," povídám a sám pro sebe si myslím: teď mi všechno vysvětlí. Krásně mi všechno vysvětlí. Ale mám tomu věřit?

"Je to prapodivná historie," povídá Korněj, "jistým způsobem tragická. Rozumíš, tyto bytosti by měly být podle všech znaků rozumné. Podle všech zákonů, které známe, by měly být inteligentní." Rozhodil rukama. "Ale nejsou. Kostra - to ještě nic není, ukážu ti potom fotografii. Je to strašné! V minulém století vědecká skupina našla tyto pseudolidi na Tagoře. Dlouho se snažili o kontakt s nimi, pozorovali je v jejich přírodních podmínkách, zkoumali a došli k závěru, že jsou to zvířata. Bylo to paradoxní, ale fakta jsou fakta: zvířata. A tak s nimi také zacházeli jako se zvířaty: chovali je ve zvěřinci, když bylo třeba, zabíjeli, pitvali, preparovali, brali si kostry do sbírek a lebky taky. Byla to situace ve vědeckém smyslu zcela ojedinělá. Zvíře by mělo být člověkem, ale není jím. A za několik let našli na Tagoře mocnou civilizaci. Absolutně nepodobnou naší pozemské, ani té vaší - nevidanou, fantasticky organizovanou, ale nepochybnou.

Dovedeš si představit, jaký to byl úlek? Jeden z prvních výzkumníků z toho zešílel, druhý si vzal život... A za dalších dvacet let to pochopili. Ano, na planetě byly rozumné bytosti. Tak nepodobné nám, vám, dejme tomu Leonidaňům, že věda prostě nemohla něco podobného předpokládat... Ano... Byla to tragédie." Náhle nějak zvadl a vyšel ze sálu, jako kdyby na mě zapomněl, ale na prahu se zastavil a řekl s pohledem upřeným na kostru v rohu: "A teď existuje taková hypotéza, že toto zde jsou uměle vyrobené bytosti. Rozumíš, Tagořané si je vyrobili, vymodelovali. Ale proč? O tom jsme se s nimi nemohli domluvit, nenašli jsme společný jazyk." Podíval se na mě, poplácal mě po rameni a povídá: "Tak je to, můj chrabrý bratře. A potom se řekne kosmozoologie..."

Nevím, řekl mi pravdu, nebo si to všechno vymyslel, aby mi úplně zamotal hlavu, ale chuť vykládat mi dál o všelijakých přírodních záhadách ho potom přešla. Šli jsme z muzea ven. On mlčí, já taky, v duši mám hotový galimatyáš a tak jsme přišli do jeho pracovny. On si sedl do svého křesla před obrazovkou, ze vzduchu vyňal pohár se svou oblíbenou šumivou limonádou, pil ji slámkou a koukal skrz mne. V jeho pracovně kromě té obrazovky a nenormálního množství knih vlastně nic není. Dokonce ani stůl ne. Já bych na jeho místě všude nastavěl sochy, navěšel koberce - to byste teprve koukali! Ale co si na něm vezmeš... na starém mládenci. Třeba mu to nedovoluje jeho hodnost, žít v nádheře? Co já vím o jeho postavení. Nic. Jen že má ve sklepech muzeum

"Poslyš, Gagu," říká on najednou. "Ale vždyť tobě je tady asi smutno?"

Překvapil mě tou otázkou nepřipraveného. Jak mám vědět, co mu na to vůbec říct? A vůbec, co já vím, jestli mi tu je smutno nebo ne. Stýská se mi - to ano. Není to tady útulné. Nedovedu si najít místo. Ale smutno? Je například smutno člověku v zákope, když po něm stílejí? Není na to, moji milí, čas. A já tady na to taky nemám čas.

"Ale ne," povídám, "vím, v jaké jsem situaci."

"No a co tedy víš?"

"Jsem zcela ve vašich službách."

Usmál se.

"V mých službách... No dobře, nebudeme o tom mluvit. Já, jak vidíš, nemohu s tebou trávit všechnen čas. A ani ty po tom nějak zvlášť netoužíš. Snažíš se být ode mne dál."

"Ale nikoliv," odpovídám zdvořile. "Nikdy nezapomenu, že jste můj zachránce."

"Zachránce? Hm... Do záchrany je ještě daleko. Ale nechceš se seznámit s jednou zajímavou osobou?" Srdce mi strnulo.

"Jak poroučíte," říkám.

Přemýšlel.

"Asi skutečně poručím," řekl a zvedl se. "Asi to tak bude užitečné."

S těmi nepochopitelnými slovy přistoupil k zadní zdi, něco tam udělal a zeď se otevřela. Že se u nich stěny hned zavírají a hned zas otevírají, na to jsem si už zvykl, dokonce mě to už nudilo. Já jsem čekal něco jiného. Myslel jsem, že mě chce seznámit s tím matematikem, a místo toho - u všech hadů - tam stojí takové bidlo, dlouhé dva a půl metru, ohromná ramena a ruce, krk žádný, a na hubě má něco jako náhubek, udělaný z matové mřížky, a z obou stran tomu trčí něco jako svítilny nebo jako uši. Řeknu vám, na mou čest, že bych byl asi utekl, kdybych na sobě neměl uniformu. Fakticky! Byl bych utekl i v uniformě, ale nohy mi vypověděly službu. A tu ta příšera ještě promluví hlubokým hlasem:

"Nazdar, Korněji!"

"Nazdar, Drambo!" Korněj na to. "Pojď ven."

Ten vyšel. A zase! Čekal jsem, že pod jeho kroky bude dunět celý dům. Vždyť je to strašidlo, hotový golem! A on si vyšel, jako by se vznášel ve vzduchu. Ani zvuk, ani nejmenší šramot. Před chvílí byl ve výklenku, a teď stojí uprostřed místnosti a ty své uši-svítilny zamířil na mě. Cítím, že za zády mám zeď a couvnout není kam. Korněj se směje a říká:

"Neboj se, neboj se, vždyť jsi Bojový Kocour! Tohle je robot. Je to stroj."

Děkuji, myslím si, jako by se mi tím nějak ulevilo, že je to stroj.

"Takové teď už neděláme," povídá Korněj a oprašuje z té příšery prach. "Ale můj otec s takovými létal na Jajlu i na Pandoru. Pamatuješ si na Pandoru, Drambo?"

"Pamatuju si všechno, Korněji," basem povídá to strašidlo.

"Tak se seznáme," říká Korněj. "To zde je Gag, chlapík z pekla. Na Zemi je ještě nováček, nic tady nezná. Budeš mu k službám."

"Čekám na vaše rozkazy, Gagu," bručí ta příšera a jako na znamení přátelství zvedá obrovskou ruku až ke stropu. Nakonec se všechno urovnalo. A pozdě v noci, když už celý dům spal, přikradl jsem se k tomu nápisu a pod matematické vzorce jsem napsal:
"Kdo jsi, příteli?"

Kapitola 4

Když se dostali na opuštěnou cestu, slunce už stálo vysoko nad stepí. Rosa uschla, tvrdá krátká tráva šustěla a praskala pod nohama. Kolem cvrkaly tisíce kobylek, ze země stoupala teplá, intenzivně trpká vůně. Cesta byla podivná. Naprosto přímá, vycházela za mlhavě modrým obzorem, rozdělovala zemi na dvě poloviny a znovu se ztrácela na druhé straně obzoru tam, kde celý den i noc cosi vzdáleného a velikého nezřetelně planulo, blýskalo se, pohybovalo se a vzdouvalo, a zase jako by ležela ve stepi v masivním, několik centimetrů tlustém pruhu, na krajích zaobleném, z nějaké pevné, ale přitom nikoli tvrdé hmoty. Gag na ni šlápl, podivil se nečekané pružnosti a několikrát lehce poskočil na místě. Nebyl to beton, ale nebyl to ani sluncem vyhřátý asfalt. Bylo to něco jako pevná guma. Od cesty šel chlad, nikoli žár rozpálené hmoty. Na jejím povrchu nebyly žádné stopy, dokonce ani prach ne.

Gag se sklonil a přejel rukou po hladkém, téměř kluzkém povrchu. Podíval se na dlaň. Dlaň zůstala čistá.
"Za posledních osmdesát let velice uschla," zahučel Dramba. "Když jsem ji viděl naposledy, byla širší, asi dvacet metrů. Tehdy se ještě pohybovala."

Gag rychle seskočil na zem.

"Cože, že se pohybovala? Jak se pohybovala?"

"Byla to samohybná cesta. Tehdy bylo mnoho takových cest. Ovíjely celou zeměkouli a tekly - na okrajích pomalu, v centru velice rychle."

"Vy jste neměli automobily?" zeptal se Gag.

"Měli. Nevím, proč lidi tehdy tak rádi dělali takovéhle cesty. Mám o tom informaci jenom z druhé ruky, bylo to nějak spojeno s ekologií, s čistotou prostředí. Samohybné cesty čistily atmosféru od všeho zbytečného, od všeho nebezpečného."

"A proč se teď nepohybuje?" zeptal se Gag.

"Nevím. Všechno se velice změnilo. Dříve po této cestě chodily spousty lidí. Teď tu není nikdo. Dříve tady na nebi v několika vrstvách nad sebou létala letadla jedno za druhým. Teď je i nebe prázdné. Dříve po obou stranách cesty rostla pšenice vysoká jak já. Teď je tu step."

Gag poslouchal s otevřenými ústy.

"Dříve se v mých receptorech každou sekundu zachytily stovky radioimpulsů," říkal monotónním hlasem Dramba.

"Teď necítím nic kromě atmosférických poruch. Zprvu jsem si myslel, že jsem nemocný. Ale teď už vím, že jsem stejný jako dřív. Ale svět se změnil."

"Možná, že je svět nemocný?" zeptal se Gag se zájmem.

"Nic nevím," odpověděl Dramba.

Gag se otočil a zahleděl se tam, kde se pohyboval a planul obzor. Ale čerta! Ti tady tak onemocní!

"A co je tam?" zeptal se.

"Tam je Antonov," odpověděl Dramba. "Je to město. Před osmdesáti lety je odtud nebylo vidět. Bylo to zemědělské město."

"A teď?"

"Nevím. Pořád volám informatorium, ale nikdo mi neodpovídá."

Gag se díval na záhadné blýskání, a tu na obzoru vzniklo cosi nepravděpodobně obrovského, podobného šikmé plachtě nepředstavitelných rozměrů, skoro stejně šedomodré jako obloha, jen o poznání tmavší. Pomalu a majestátně to opsalo oblouk jako hodinová ručička na ciferníku a znovu to zmizelo v mlhavém oparu. Gag sotva dýchal.

"Viděl jsi to?" zeptal se šeptem.

"Viděl," řekl Dramba stísněně. "Nevím, co to je. Dříve to tu nebylo."

Gag se otřásl.

"Z tebe je taky užitek...", zavrčel nespokojeně. "Dobrá, pojďme domů."

"Chtěl jste na raketodrom," připomenul Dramba.

"Pane!" řekl přísně Gag.

"Nerozumím..."

"Když mě oslovuješ, tak koukej vždycky říct, pane!"

"Pochopil jsem, pane."

Chvilí šli mlčky. Jen kobylky jim skákaly pod nohama. Gag se občas koutkem oka podíval na nehluchého obra, který tak lehce plul vedle něho. Najednou si všiml, že okolo Dramby, stejně jako dříve okolo cesty, se udržuje zvláštní vrstva atmosféry, svěží a chladné. Dramba byl také udělán z nějakého podobného materiálu: byl stejně pružný, jeho ruce čnící z rukávů modré kombinézy se stejně matově leskly. Ještě si Gag také všiml, že Dramba stále jde tak, aby byl mezi ním a sluncem.

"Řekni mi ještě něco o sobě!" poručil Gag.

Dramba mu zopakoval, že je robot android číslo to a to, z experimentální série expedičních robotů, byl sestaven tehdy a tehdy (asi před sto lety - je to už pěkný stařík), dán do provozu tehdy a tehdy. Pracoval v těch a těch expedicích, na Jajle havaroval a byl částečně rozbit; byl rekonstruován a modernizován tehdy a tehdy, ale víc se už expedici nezúčastnil.

"Minule jsi říkal, že jsi pět let stál v muzeu," přerušil ho Gag.
"Šest let, pane. V muzeu objevů v Lübecku."
"Dobře," zavřel Gag. "A pak jsi osmdesát let trčel v tom výklenku u Korněje..."
"Sedmdesát devět, pane."
"Dobře, dobře, nemusíš mě opravovat!" Gag chvíli mlčel. "Byla to asi nuda, tak tam stát?"
"Nerozumím otázce, pane."
"Ty jsi ale pařez... Ale to konečně nikoho nezajímá. Řekni mi radši tohle. Čím se lišíš od lidí?"
"Já se liším vším, pane. Chemickým složením, principem konstrukce, systémem řízení a kontroly, určením."
"No a jaké určení máš, ty troubo?"
"Plnit všechny příkazy, které jsem schopen vyplnit."
"Hm! A jaké určení mají lidé?"
"Lidé nemají žádné určení, pane."
"Jsi trouba, hochu! Vesnický balík. Co ty víš o skutečných lidech!"
"Nerozumím otázce, pane."
"Já se tě také na nic neptám."

Dramba mlčel.

Šli stepí, stále víc se odchylovali od přímé cesty k domu, protože Gaga najednou napadlo, že se chce dozvědět, co za stavbu trčí na nevelkém kopci napravo. Slunce bylo už vysoko, nad stepí se tetelil rozpálený vzduch, dusná vůně trávy a teplé země byla stále silnější.

"Tak ty tedy vyplníš mé přání?" zeptal se Gag.

"Ano, pane. Bude-li to v mých silách."

"Tak dobře... A jestli ti já poručím něco - a někdo druhý něco docela opačného? Co pak uděláš?"

"Neporozuměl jsem, kdo dává jiný příkaz?"

"No to je jedno kdo?"

"Není to jedno, pane."

"Nu tak například Korněj."

"Vyplním rozkaz, který mi dá Korněj, pane."

Gag chvíli mlčel. Ach ty mizero, myslel si. Parchante.

"A proč?" zeptal se nakonec.

"Korněj je starší, pane. Index sociálního významu má mnohem vyšší."

"Jaký index, prosím tě?"

"Má větší odpovědnost před společností."

"Odkud to víš?"

"Má mnohem vyšší úroveň informovanosti."

"No a co?"

"Čím vyšší je úroveň informovanosti, tím větší je odpovědnost."

Jak je to mazané, pomyslel si Gag. Nedá se nic namítat. Všechno je, jak má být. A já jsem tu jak malé dítě. Ale na to se ještě podíváme...

"No jistě, Korněj je veliký člověk," řekl jsem. "Mám moc co dohánět. On všechno vidí, všechno zná. My teď spolu jdeme a povídáme a on jistě ví o každém našem slově. Jakmile bude něco špatně, dá nám co proto..."

Dramba mlčel. Čert ví, co se dělo v jeho ušaté hlavě. Hubu to nemá, oči taky ne, jak pochopíš, co si myslí? A hlas má pořád stejný...

"Říkám to správně?"

"Ne, pane."

"Jak to, že ne? Ty si myslíš, že Korněj něco neví?"

"Ano, pane, on dává otázky."

"Teď snad?"

"Teď s ním nemám spojení."

"Tak tedy podle tebe on teď neslyší, co říkáš? Nebo co já říkám tobě? Jestli chceš něco vědět, tak on slyší i naše myšlenky. Nejen to, co říkáme."

"Rozumím, pane."

Gag se podíval na Drambu s neskrývanou nenávistí. "Cos ty tak pochopil, bambulo!"

"Pochopil jsem, že Korněj má aparaturu na přejímání myšlenek."

"Kdo ti to řekl?"

"Vy, pane!"

Gag se zastavil a vztekla si odplivl. Dramba se také okamžitě zastavil. S jakou radostí by mu dal po hlavě - ale nedosáhne na ni. Je to ale kus pařezu! Anebo se jen tak tváří? Klid, Kocoure, klid! Vydrž s chladnou hlavou!

"Chceš mi tvrdit, žeš to předtím nevěděl?"

"Ne, pane. Nic jsem o existenci takové aparatury nevěděl."

"To mi budeš, ty dřeváku, tvrdit, že takový mocný člověk jako Korněj nás teď nevidí ani neslyší?"

"Prosím o zpřesnění: existuje aparatura na přejímání myšlenek, nebo ne?"

"Jak to mám vědět? A ani jí není třeba. Ty přece sám umíš vysílat obraz i zvuk..."

"Ano, pane."

"Vysíláš?"

"Ne, pane!"

"Proč ne?"

"Nemám takový příkaz, pane."

"Hm! Tak nemáš příkaz," zavrčel Gag. "No tak co stojíš, pojďme!"

Šli chvíli mlčky. Potom Gag řekl:

"Poslyš, ty moulo! Kdo je Korněj?"

"Nerozumím otázce, pane."

"No... jakou má hodnotu? Zaměstnání?"

"Nevím, pane!"

Gag znovu zůstal stát. "Jak to, že nevíš?"

"Nemám informace."

"Ale vždyť je to tvůj pán. A ty nevíš, kdo je tvůj pán?"

"Vím."

"Kdo?"

"Korněj."

Gag zařal zuby.

"Je to s tebou nějaké divné," vtíravým hlasem řekl Gag. "Korněj je tvůj pán, jsi v jeho domě už osmdesát let a nic o něm nevíš?"

"To není tak, pane. Můj první pán byl Jan, Kornějův otec. Jan mě pak dal Kornějovi. Bylo to před třiceti lety, když Jan odešel a Korněj si postavil dům na místě Janova tábora. Od té doby je Korněj můj pán, ale nikdy jsem s ním nepracoval, a proto nevím, co dělá."

"Aha!" řekl Gag a vykročil dál. "To znamená, že ty o něm vlastně nic nevíš?"

"Tak to není. Vím o něm mnoho."

"Tak povídej!"

"Korněj Janovic. Vysoký sto devadesát dva centimetry. Váha asi tak devadesát kilogramů. Věk přibližně šedesát let, index sociální významnosti podle ostatních údajů asi nula celá devět..."

"Počkej," překvapeně řekl Gag. "Buď zticha aspoň minutu. Co mi to tu žvaníš, řekni mi jen důležité věci."

"Nerozumím rozkazu, pane," pomalu odpověděl Dramba.

"No, například, je ženatý? Má děti? Jaké má vzdělání? Rozumíš?"

"Informace o ženě nemám. O vzdělání také ne." Robot chvíli mlčel. "Mám informaci o synovi: Andrej, je mu asi dvacet pět let."

"O ženě nevíš nic a o synovi informace máš?"

"Ano, pane. Před jedenácti lety jsem dostal rozkaz přejít do služeb jinocha, asi čtrnáctiletého, kterému Korněj říkal synu a Andreji. Byl jsem u něho čtyři hodiny."

"A potom?"

"Nerozumím otázce."

"Ještě si ho potom někdy viděl?"

"Ne, pane."

"Jasně," zamyslel se Gag. "A co jste spolu ty čtyři hodiny dělali?"

"Hovořili jsme. Andrej se mě ptal na Korněje."

Gag zakopl.

"A cos mu řekl?"

"Všechno, co jsem věděl: výšku, váhu. Pak mě přerušil. Chtěl, abych mu vyprávěl, co dělal Jan na jiných planetách."

"Tak to teda je... No, to se nás netýká." Ale co je to za nemehlo! Na dům se ho ani ptát nebudu, to se ví, že nebude nic vědět. Všechny plány mi zhatil, bambula... Ale proč mi ho Korněj podstrčil! Nebo se mýlím? K ďáblu, jak bych si to ověřil? Vždyť nebudu moci udělat ani krok, dokud si to neprověřím!

"Připomínám vám, že jste chtěl jít domů, pane!" ozval se Dramba.

"Chtěl, a co z toho?"

"Stále víc se odchylujeme od správného směru, pane."

"No jistě, na to jsem se tě neptal," řekl Gag, "chci vědět, co je to tam na tom kopci..."

"To je obelisk, pane. Mohyla nad společným hrobem."

"Kdo tam leží?"

"Hrdinové poslední války! Před sto léty archeologové objevili v tomto kopci hromadný hrob."

Na to se podívám, pomyslel si Gag a zrychlil krok. Napadla ho drzá a dokonce strašná myšlenka. Je to riskantní, myslel si, utrhnou mi za to hlavu! Vlastně proč? Jak mám vědět, co a jak? Jsem tu nový člověk, ničemu nerozumím, nic nevím. A stejně z toho asi nic nebude. Ale jestli to vyjde... Jestli to vyjde, pak si budu jist. Tak to tedy zkusím.

Kopec nebyl vysoký, tak dvacet metrů. A dalších dvacet se tyčila žulová mohyla, na jedné straně hladce vyleštěná, na ostatních jen hrubě otesaná. Na vyleštěné straně byl nápis - divným písmem, které Gag neznal. Gag obešel obelisk a vrátil se do stínu. Sedl si.

"Vojíne Drambo!" řekl potichu.

Robot k němu otočil ušatou hlavu.

"Když řeknu vojíne Drambo," stejně tiše řekl Gag, "musíš odpovědět: slyším, pane desátníku."

"Rozumím, pane."

"Ne pane, ale pane desátníku," zařval Gag a vyskočil. "Pane desátníku, rozumíš? Ty křupane!"

"Rozumím, pane desátníku!"

"Ne rozumím, ale rozkaz!"

"Rozkaz, pane desátníku!"

Gag přistoupil až k němu, opřel si ruce v bok a podíval se na Drambu zdola, do jeho neprůzračné matové mřížky.

"Já z tebe udělám vojáka, kamaráde," řekl jízlivě, ale laskavým hlasem. "Jak to stojíš, ty nemešlo. Pozor!"

"Nerozumím, pane desátníku," jednotvárně zahučel Dramba.

"Když řeknu Pozor!, tak sražíš paty a špičky dáš od sebe, vypneš hruď, ruce připažíš k tělu dlaněmi na stehna a lokty trochu od těla... Tak. To není tak špatné... Vojíne Drambo, pohov! Když ti velím Pohov!, musíš si dát ruce za záda a nohu trochu vpřed. Tak. Ty tvoje ušiska se mi nelíbí. Můžeš je svěsit?"

"Nerozumím, pane desátníku."

"Tady ty tvé parády, co ti tady trčí, můžeš je svěsit, když ti dám povel pohov!?"

"Rozkaz, pane desátníku. Mohu. Ale budu hůř vidět."

"To nic, to vydržíš... Tak to zkusíme... Vojíne Drambo, Pozor! Pohov! Pozor! Pohov!..."

Gag se vrátil do stínu obelisku a sedl si. Takových vojáků kdyby měl aspoň oddíl. Všemuhled porozumí. Představil si oddíl takových Drambů v ležení tam u té vesnice. Olízl si suché rty. Věru, ty by asi ani raketou nedostali. Ale pořád nemůže pochopit: myslí to nemešlo, nebo ne?"

"Vojíne Drambo!" křikl.

"Poslouchám, pane desátníku."

"O čem přemýšlíš, vojíne Drambo?"

"Čekám na rozkaz, pane desátníku."

"Chlapík! Pohov!"

Gag si utřel prsty kapky potu na horním rtu a řekl:

"Od této chvíle jsi voják Jeho Výsosti vévody alajského. Já jsem tvůj velitel. Moje rozkazy jsou pro tebe zákon. O ničem neuvažovat, žádné otázky, žádné rozhovory. Ty musíš s nadšením přemýšlet o tom, kdy nastane šťastný okamžik a ty budeš moci položit život ve jménu Jeho Výsosti."

Ten trouba asi polovině z toho nerozumí, ale ať. Důležité je vtouct mu do makovice základy. Vymlátit z něho jeho vrtochy. A jestli rozumí nebo ne, na tom moc nezáleží.

"Všechno, co tě dřív učili, zapomeneš. Já jsem teď tvůj učitel. Jsem tvůj otec i tvá matka. Budeš plnit jen moje rozkazy, jenom moje slovo je pro tebe příkazem. Vše, co ti říkám nebo příkazuju, je vojenské tajemství. Víš, co je to tajemství?"

"Ne, pane desátníku."

"Hm, tajemství - to je to, o čem smíme vědět jen ty a já. A Jeho Výsost, to se rozumí samo sebou."

Šel jsem na něj moc rychle. Je to balík. Ale ať, uvidíme. Ted' ho trochu proženu. Ať se jaksepatří zapotí, nemešlo.

"Pozor!" zakřičel Gag. "Vojíne Drambo, třicetkrát poklusem okolo mohyly - raz, dva!"

A vojín Dramba se rozběhl. Běžel lehce a divně, ne jak to příkazuje vojenský řád nebo jak běhají lidé. Vlastně ani neběžel, ale letěl obrovskými skoky, zůstával dlouho ve vzduchu a přitom pořád měl ruce připažené. Gag ho sledoval s otevřenou pusou. To je věc! O tom se nikomu ani nezdá. Naprosto bezhluchý poloběh, pololét, ani jeho dech není slyšet, ani jednu nezakopne, ačkoliv je tu plno kamení, hrbolů a děr... Kdyby mu člověk postavil na hlavu kotlík s vodou, ani by neukápl! To je voják! To je, mládenci, voják jaksepatří!

"Rychleji!" zařval. "Hni sebou, neloudej se jak želva!"

Dramba přidal rychlost. Gag jenom mrkal: Drambovi zmizely nohy. Pod jeho vztyčeným tělem nebylo vidět žádné nohy, jen mlhavé mihotání, jako když se vrtule točí ve vysokých obrátkách. Zem to nevydržela, za gigantem se táhla stále hlubší brázda, prohlubovala se před očima a bylo slyšet svištění vzduchu a šelestem zviřeného písku. Gag sotva stačil otáčet hlavu. Dramba už před ním znovu stál v pozoru. Nehybný, ohromný a šel z něho chlad. Jako by ani neběžel. Tak, pomyslel si Gag. Toho ani nepřinutím, aby se zpotil... Ale hlavu jsem mu napravil, nebo ne? Zkusíme to, riskneme to. Podíval se na obelisk. Je to ohavnost. Vždyť tam leží vojáci... Hrdinové. S kým bojovali a proč, tomu jsem moc nerozuměl, ale jak bojovali, to jsem viděl. Kéž by nám bůh dal sílu takhle bojovat v poslední hodince! Ne nadarmo mi Korněj ukázal ty filmy. V Gagově duši se ozval pověřivý strach. Že by byl ten Korněj již tehdy předvídal tuto minutu? Ale ne, to je hloupost, nic nemohl předvídat, není to přece bůh... Asi mi chtěl jen naznačit, jakými hrdiny byli jeho předkové... A ti tady leží. Kolik století už tu leží, a nikdo nenarušil jejich klid. Kdyby byli živí, nedopustili by to, hnali by mě odsud... Ale ať! A jestli to byli Krysojedi? I tak je to ohavné... Ale to je hloupost, Krysojedi jsou zbabělci, smradi! A tohle byli vojáci, vždyť jsem to viděl na vlastní oči! Hrome, až mi je z toho nanic... A kdyby tady teď byl se mnou Gepard? Pověděl bych mu, k čemu jsem se rozhodl. Co by mi na to řekl? Nevím. Vím jen, že by mu to bylo taky protivné. Každému by se to ošklivilo, je-li to člověk.

Podíval se na Drambu. Dramba stál v pozoru a lhostejně pohyboval svými ucho-očima. Ale co mi zbývá? Myšlenka je přece správná! Ohavná, to přiznávám. Odporná. Někomu jinému a za jiných okolností bych za to dal přes držku. Ale já nemám jinou cestu. Taková příležitost se mi už nenaskytne. Všechno se dozvím najednou. I toho hlupáka si přitom prověřím, i to, jestli mě někdo pozoruje nebo ne... Jde jen o to, že je to ohavné. Nikdo by se neudržel, každý by mě chytil za ruku, kdyby mohl. A dost, nebudu tady nad tím fňukat! Nedělám to přece sobě pro radost. Nejsem přece parazit. Jsem voják a plním svou povinnost, jak umím. Promiňte mi to, bratři hrdinové, můžete-li!

"Vojíne Drambo!" řekl chvějícím se hlasem.

"Slyším, pane desátníku!"

"Rozkazují ti převrátit tenhle kámen. Proved'!"

Uskočil rychle stranou, co mu nohy stačily. Kdyby tu byl zákop, skočil by do něj.

"Rychle!" zařval, až se mu hlas zlomil.

Když pootevřel oči, Dramba už stál v předklonu před obeliskem. Jeho ohromné ruce podobné lopatám sklouzly po žule a ponořily se do přeschlé země. Gigantická ramena se pohnula. Trvalo to vteřinu. Robot se zastavil, Gag s hrůzou viděl, jak se mu jeho mohutné nohy před očima zkracují a mění se v krátké, jako by shora rozmáčknuté podstavce. Potom se celý kopec zachvěl. Bylo slyšet pronikavý skřipot a obelisk se sotva znatelně naklonil. To už Gag nevydržel. "Stůj!" zařval. "Nech toho!"

Křičel ještě něco, sám se však neslyšel, pak nadával rusky i alajsky, všechen ten křik nebyl k ničemu, věděl to, ale přece křičel dál, a Dramba stál před ním v pozoru a monotónně opakoval: "Rozkaz, pane desátníku! Slyším, pane desátníku!"

Potom se vzpamatoval. Bolelo ho v krku a tělo měl jak rozlámané. Klopýtavě obešel obelisk, osahával žulu třesoucíma se rukama. Všechno bylo jako dřív, jen u základů na té straně, kde byl nesrozumitelný nápis, byly dvě hluboké díry a Gag do nich botami křečovitě hrnul hlínu.

Kapitola 5

Celou noc jsem nemohl usnout. Vrtěl jsem se, převracel, kouřil, vystrkoval hlavu z okna, abych se ochladil. Mám po tom všem pocuchané nervy. Dramba trčel v rohu a svítil ve tmě. Nakonec jsem ho ze vzteku vyhnal ven. V hlavě se mi pletlo páté přes deváté, nějaké obrazy, nevím odkud se vzaly. A ještě ta mizerná postel - udělal jsem si ji po svém, ale ona se stále snaží proměnit se v takové měkké lože, na jakých asi tady spí všichni, a ještě se potvora snaží mě houpat, jako kdybych byl nemluvně.

Neštěstí nebylo v tom, že jsem nemohl usnout, můžu nespát tři noci po sobě a nic mi to nedělá. Ale nemohl jsem myslet jako člověk. Nic jsem nemohl vymyslet. Dosáhl jsem svého, nebo ne? Můžu teď Drambovi věřit, nebo ne? Nevím. Pozoruje Korněj každý můj krok, nebo ne? Ani o tom nic nevím. Včera po večeři jsem zašel do jeho pracovny. Sedí si před svými obrazovkami, z každé na něj kouká nějaká tlama a on se všemi povídá. Bylo mi, jak když mě píchne nožem. Představil jsem si, jak jsem tam bláznil na tom kopci, jak jsem tam hystericky řval, a on si tady zatím sedí v chládku, kouká se na to všechno na obrazovce a ušklíbá se. A možná že přitom ještě Drambovi vysílá: jen pokračuj, já ti to povoluju... Co se týká mne, já bych to tak dělat nemohl. Kdyby někdo před mýma očima zhanobil památné místo mého národa, já bych se přitom neušklíbal a nedíval bych se na obrazovku. Ne, já bych udělal docela něco jiného. Já nejsem nějaký Krysojed.

Ale třeba má takový úkol, třeba mu řekli: za každou cenu... Nevím, nic nevím. Předtím, když jsem se vrátil, potkali jsme se a on se mnou mluvil jako vždycky. Ale potom se na mě pozorně podíval a začali se mě vyptávat co a jak. Jako by byl můj táta, zrovna tak. Nalhal jsem mu, že mě bolí hlava. Od všech těch vůní ve stepi. Vypadá to, že mi neuvěřil, ale nic na sobě nedal znát. Celý večer jsem ho pozoroval, jestli se bude Dramby ptát nebo ne. Neptal se. Ani si ho nevšiml... Ach, hoši, to je trápení! Nejraději bych si lehl na záda a nechal se nést po proudu, ať je to kam chce.

Trápil jsem se tak až do svítání. Hned jsem si lehl, hned zas vyskočil, běhal jsem po pokoji, vystrkoval hlavu z okna, koukal do zahrady, až mě to zmohlo a usnul jsem s hlavou na okenním rámu. Probudil jsem se celý zpocený a ihned jsem uslyšel to ochraptělé mňoukání - mrrrjau, mrrrjau, mrrrjau - jako by nebeští andělé škrtili holýma rukama d'ábla v pekle a mně tím žárem ožehli obličej jako horkým vzduchem. Ještě jsem pořádně nestačil otevřít oči, a už jsem seděl na zemi, rukou hledal automat a přitom jsem nakukoval přes okenní rám jako přes okraj zákopu. Tentokrát jsem uviděl všechno, jak se to dělá, od začátku až do konce.

Nad mou okrouhlou loučkou, napravo od bazénu, zazářila v šeru jasná tečka, od ní se šířilo dolů a na všechny strany řídké fialové světlo - zatím průzračné, všechny keře byly přes ně vidět - a světlo teklo a teklo, až vytvořilo velký kužel jako obrácená číse vysoká čtyři metry, kužel začal tvrdnout, chladnout, temnět, a už tu stál na loučce ten jejich hvězdolet "přízrak", jak jsem ho viděl i tehdy poprvé. A ticho. Naprosté. Dokonce ptáci zmlkli. Nad loučkou je šedivě namodralé nebe úsvitu, okolo loučky černé keře a stromy a uprostřed ten stříbřitý zázrak, a já zanic nemohu pochopit, je-li živý, anebo je to jen věc.

Potom něco slabě prasklo, otevřela se v něm černá díra, zazvonilo to, zašumělo a vyšel odtud člověk. Totiž nejdříve jsem si myslel, že je to člověk, mělo to ruce i nohy. Hlavu taky. Byl celý takový skoro černý... buď ožehnutý, nebo ohořelý... a celý ověšený zbraněmi. Takové zbraně jsem, hoši, nikdy neviděl, ale od prvního pohledu jsem pochopil, že jsou to zbraně a nic jiného. Visely mu z obou ramen i od pasu a řinčelo to a zvonilo při každém kroku. Nehleděl kolem sebe a šel rovnou ke vchodu, jako by to byl jeho dům. Ale kráčel nějak divně a já jsem hned nepřišel na to, čím to je, protože jsem nemohl odtrhnout oči od jeho tváře. Obličej měl také jako ohořelý, černý, leskl se a odrážel světlo, a pak zvedl obě ruce a začal jej ze sebe stahovat jako masku. A zřejmě to byla maska, protože za dvě vteřiny ji měl dole a praštil s ní o zem. To mě pot zalil podruhé, protože pod tím černým, ohořelým, lepkavým, jako nalakovaným obličejem měl ještě jeden, ale ne lidský. Byl celý bílý, jako kámen, bez nosu, bez úst, jen oči svítily jako žárovíčky. Jen jsem se na ten obličej podíval a hned jsem se odvrátil. Pak jsem se mu díval na nohy, to bylo ještě horší. Víte, proč měl tak divnou chůzi? Šel po té tvrdé zemi s hustou trávou, jako my chodíme po písku nebo po bažině. Při každém kroku se bořil po kotník, možná ještě víc. Země ho neunesla, bořila se pod ním.

U vchodu se na chvíli zastavil a shodil všechnu tu výzbroj. Zarachotilo to, třesklo a on vešel do dveří. Znovu bylo ticho. Nikde nikdo. Jak v horečnatém snu. Hvězdolet už zmizel, jako kdyby tu nikdy nebyl. Jen černé jámy zůstaly - od prostředka loučky až k domu - a hromada těch nevidaných zbraní na schůdkách. Víc nic.

Strašně se mi chtělo protřít si oči, štipnout se, ale neudělal jsem to. Jsem přece Bojový Kocour, chlapci! Zahnal jsem to mámení. Nebylo to přece poprvé. Jen to hlavní jsem nepřestal vidět: zbraně. Uviděl jsem je tady poprvé. Ani jsem se neoblékl, a tak jak jsem byl, jen ve spodkách jsem vyskočil z okna prvního poschodí.

Byla pořádná rosa. Nohy jsem si okamžitě promočil. Bylo mi zima, možná od té rosy, ale také snad od nervů. U vchodu

jsem přičap! a zaposlouchal jsem se. Ticho, úplně normální ticho, jako každé ráno. Ptáci začali zpívat, zacvrkal cvrček. To mě nezajímalo, chtěl jsem uslyšet nějaké hlasy. V tomto domě je to vždycky naopak: když se nemá ozvat ani hlásek, tak mluví, brumlají, hašteří se - a kdo, to se neví, protože Korněj v domě není, bůhví kde ho čerti nosí. A když například právě teď by měli lidé - nebo ne úplně lidé - jeden druhého zdravít, plácát po zádech, říkat si něco při setkání, tak ne, to je tu ticho jak v hrobě. No dobře!

Sedím tak na bobku a koukám na ty věci, co leží přede mnou. Už na pohled jsou těžké, hladké, naolejované, je na ně spoleh. Nikdy v životě jsem nic podobného neviděl ani na obrázku, ani v kině. Ty aparáty musí mít obrovskou razantní sílu, ale bída je v tom, že nevím, jak se s nimi zachází, jak se berou do ruky, na co se mačká. Dokonce se bojím nějak se jich dotknout. Kdyby tak vystřelily, kostičky si neposbíráš.

Zkrátka jsem si nevěděl rady a to bylo špatné. Ve skutečnosti bych měl honem nějakou zbraň vzít a zmizet. No tak, Gagu! Dělej rychle, tamhle tu krátkou, má to hlaveň, sice je na ní nějaké skličko, ale zato to má něco jako držadlo a dva ploché zásobníky po stranách... Tak dost. Nemám mnoho času. Potom si to prohlídnu. Vztáhl jsem ruku a opatrně jsem vzal za držadlo. A tu se stala prapodivná věc.

Vzal jsem za držadlo, jak už jsem řekl. Bylo takové teplé a rýhované. Stiskl jsem je prsty. Táhnou k sobě. Opatrně, aby to nezařinčelo. Cítím, jak je těžké. A v ruce - nemám nic. Sedím jako opilý, dívám se na prázdnou dlaň a ten strojek leží na schodu jako dřív.

Tak jsem ho chytil uprostřed - a zase cítím pod prsty kov, tvrdý, těžký. Trhl jsem k sobě - a zase nic.

Měl jsem chuť zařvat na celé kolo. Sotva jsem se ovládl. Podíval jsem se na dlaň, mám ji od oleje. Oťel jsem si ruku o trávu a zvedl se. Zklamání bylo strašné. Všechno mají předem promyšleno, všechno si předem, neřádi, spočítali a předvídali. Překročil jsem tu hromadu železa, pro mne zcela bez užítku, a šel jsem do domu. Vidím, že na konci chodby trčí Dramba. Zahýbal ušima, civí na mě a mně se na něj ani podívat nechce. Už jsem chtěl jít k sobě nahoru, když mě napadlo: a co jestli... Koneckonců, není to jedno, v čích rukou bude ten stroj, v mých nebo v jeho?

"Vojíne Drambo," řekl jsem polohlasem.

"Slyším, pane desátníku," odpověděl jaksepatří.

"Pojď se mnou!"

Vyšli jsme opět ke vchodu. Zbraně tu leží, nic nezmizelo.

"Podej mi támhle tu krajní!" povídám. "Ale opatrně."

"Nerozumím, pane desátníku," povídá to nemehlo.

"Čemu nerozumíš?"

"Nerozumím, co vám mám podat."

Kdyby ses propadl! Copak já vím, jak se to jmenuje?

"Jak se jmenují ty předměty?" ptám se.

Dramba zamotal ušima a hlásí:

"Tráva, pane desátníku - a schody."

"A na schodech?" ptám se a cítím, jak mi běhá mráz po zádech.

"Na schodech je prach, pane desátníku."

"A co ještě?"

Dramba poprvé neodpověděl okamžitě. Dlouho mlčel. Taky se mu to asi v hlavě zavařilo jako mně.

"Ještě jsou na schodech čtyři mravenci, pane desátníku, a Dramba..." Znovu se odmlčel. "No a ještě všelijaké mikroorganismy."

On je neviděl! Rozumíte? Neviděl! Mikroorganismy viděl, a železné předměty delší než metr neviděl. On je vidět neměl a já jsem je neměl brát. Všechno předvídali! A tu jsem se ve vzteku zapomněl, kopl jsem do toho největšího kusu, co tam ležel na schodech. To jsem si dal! Nakopl jsem si palec, zlámal nehet a zařval jak tur. A železo si leží, jak leželo dřív.

Konec. To byla poslední kapka. Odkulhal jsem k sobě, skřípal zuby, svíral pěsti, div jsem nebrečel. Přišel jsem, svalil se na postel a byl jsem tak zoufalý, jak nikdy od té doby, co jsem jednou přišel na opuštěný domů a uviděl jsem, že nejen můj dům, ale celá čtvrť už neexistuje, jen ohořelé cihly a čpí to kouřem. V této hrozné chvíli jsem měl pocit, že už k ničemu nejsem, nic tady nemůžu dokázat, že každý můj krok je předem předvídan na sto let dopředu. A že je docela možné, že už předem vědí, co teprve udělám, a vědí také, jak tomu zabránit nebo jak to obrátit ve svůj prospěch.

Abych zahnal chmury, začal jsem si vzpomínat na to, co bylo nejkrásnější a nešťastnější v mém životě. Vzpomněl jsem si na ten mrazivý den, na sloupy kouře, které stoupaly k zelenému nebi, na praskot plamenů, požírajících rozvaliny, na sníh na náměstí zčernalý sazemi, na zmrzlé mrtvolky, zničený raketomet v ohromné díře po výbuchu... a na vévodu, jak jde podél naší řady, my jsme ještě nestačili ochladnout po boji, ještě nám pot zaléval oči, hlaveň automatu pálila do rukou a on jde, těžce se opírá o adjutanta, sníh skřípe pod jeho nohama v červených měkkých holínkách, každému z nás se dívá pozorně do očí a tiše říká slova díky a pochvaly. A potom se zastavil. Přímě přede mnou. A Gepard, kterého jsem viděl - nevnímali jsem nikoho jiného než vévodu - vyslovil moje jméno, vévoda mi položil ruku na rameno a chvíli mi hleděl do očí, tvář měl únavou žlutou, plnou hlubokých vrásek a vůbec ne. tak hladkou jako na portrétech, víčka červená a zapálená a jeho špatně oholená brada se pomalu pohybovala. Držel ještě stále ruku na mém rameni a prsty druhé ruky luskl na znamení, adjutant mu na to rychle vložil do dlaně černou kostku a já jsem stále ještě nevěřil svému štěstí, nemohl jsem uvěřit, a vévoda pronesl ochraptělým hlubokým hlasem: "Otevři tlamu, Kotě...", a já jsem zamhouřil oči a otevřel ústa dokořán, ucítil jsem na jazyku něco drsného a suchého a začal jsem žvýkat. Vlasy mi pod přilbou vstaly, z očí mi tekly slzy. Byl to osobní žvýkací tabák Jeho Výsosti, promíchaný sušenou hořčicí, a vévoda mi poklepával na rameno a říkal dojatě: "Ó, ti usmrkanci! Moji věrní, neporazitelní usmrkanci!"

Tu jsem si uvědomil, že se usmívám s hubou od ucha k uchu. Ne, pánové, ještě nic neskončilo. Věrní nepřemožitelní usmrkanci nezradí. Nezradili tam, nezradí ani tady. Obrátil jsem se na bok a usnul - a tím toto moje dobrodružství

skončilo.

Toto skončilo, zato další začínalo, protože náš tichý dům najednou ožil. Dříve to bylo tak: posnídáme s Kornějem, dvacet minut si popovídáme o tom a onom a do oběda jsem pak sám. Když chci, spím, když chci, čtu si knížky, když chci, poslouchám hlasy. A teď, nevím, buď někdo to jejich hadí hnízdo rozkopál, nebo skončila doba odpočinku - zkrátka najednou bylo v našem domě těsno.

Začalo to všechno tím, že jsem se vypravil do té chodby podívat se, co je s mou korespondencí. Abych pravdu řekl, nic kloudného jsem nečekal, ale koukám - ohó! - můj matematik mi odpověděl. Přímou pod mou otázku stejnými pečlivými písmeny stálo: "Tvoji kamarádi jsou v pekle." Tak! Co tohle má znamenat? "Kdo jsi, kamaráde?" - "Tvoji kamarádi jsou v pekle." To znamená, že jich je tu několik? ... Proč nic nenapsali? Kdo to je? Bojí se snad? A proč v pekle? Normální člověk to tu nemá sladké, to vím, ale v pekle... Podíval jsem se na ty obarvené dveře. Možná že je za nimi vězení? Nebo něco ještě horšího! Proč jste to, kluci, nenapsali? Ne-e! Tuhle chodbu budu muset podrobit průzkumu. Ale to až potom; a co napsat teď? Aby pochopili všechno o mně najednou... K čertu, že já neznám tu jejich matematiku! Možná že to mají všechno zašifrované v tom vzorci? Napíšu jim, kdo jsem, aby věděli, s kým mají tu čest a zač stojím. Napíšu jim... Vzal jsem připravený kousek tužky a nadrápal tiskacím písmem: "Bojový Kocour se nikde neztratil." Moc se mi líbilo, jak jsem si to vymyslel. Každý hned pochopí, že jsem Kocour, že jsem zdravý a připraven k činu. Parašutistů jsem už viděl plno, tady mi nic nemůžou udělat. A jestli je to snad past a celou tu korespondenci si vymyslel Korněj - tak ať si, budu tvrdit, že jsem nic nepsal.

No dobrá. Tuhle chodbu teď budu hlídat. A teď je čas podívat se, co je to tam za těmi dveřmi. Moc jsem nepřemýšlel, vzal jsem za kliku a zatáhl. Otevřely se. Myslel jsem, že tam bude nějaká místnost, či chodba nebo schodiště... to, co za takovými dveřmi bývá u normálních lidí. Ale nic takového tam nebylo. Komůrka! Třikrát tři metry. Černé matové zdi. Na stěně proti mně červený knoflík. A to je všechno. Nic víc tu nebylo. Když jsem to uviděl, přešla mě chuť tam vlézt. Ať jdou někam, myslím si, co bych tu v tom sklepě hledal? Červených knoflíků už jsem viděl!

Stojím tak nerozhodně a najednou slyším zezadu hlasy. Docela blízko. Skoro vedle mne. No, říkám si, teď ses chytí. Zabouchl jsem dveře, zaťal zuby, otáčím se. Prvnímu dám po hubě - a potom do zahrady, ať si mě tam někdo chytí... Ale ukázalo se, že to nejsou parašutisté. Za rohem chodby se objevil nějaký člověk s vozíkem, s takovou plošinou na kolečkách. Strčil jsem ruce do kapes a lenivým krokem jsem se vydal proti němu. Chodba je široká, klidně se tu vyhneme. Už byl se svým vozíkem blízko. Podíval jsem se na něj - u všech hadů - je černý! Nejdříve jsem dokonce měl dojem, že nemá hlavu, pak ale, když jsem se pořádně podíval, vidím, že hlavu má. Ale černou. No docela černou! Nejen vlasy, ale i tváře a uši, čelo, jen rty má červené, tlusté a bělmo v očích mu přímo září a zuby taky. Jaký vítr z které planety ho sem zanesl? Přimáchl jsem se ke zdi, uvolnil jsem mu cestu - jen jdi, nezdržuj se, jen mi dej pokoj... Ale zrovna ne! Samozřejmě že se i s vozíkem zastavil vedle mne, oslepuje mne těmi svými zuby a očním bělmem a hrdelním hlasem říká:

"Jestli se nemýlím, tak ty jsi Alajan?"

Polkl jsem naprázdno a přikývl.

"Přesně tak," říkám, "jsem Alajan."

Začal se mnou mluvit alajsky, ale už ne tím hrdelním hlasem, ale takovým příjemným, normálním, snad tenorem nebo barytonem, nevznám se v tom.

"Ty jsi, myslím, Gag. Bojový Kocour?" říká.

"Přesně tak," říkám já.

"Jdeš teď z centra?" ptá se.

Co mu mám na to odpovědět?

"Ne," povídám, "jen se tady tak procházím..."

Už jsem si ho stačil prohlédnout a vidím, že je to člověk jako každý jiný. Jenomže je černý... Nu a co? U nás na ostrovech žijí modří a nikdo jim to nevyčítá. Je oblečen jako všichni tady - volná košile, krátké kalhoty. Jen je černý. Docela černý.

"Nehledáš snad Korněje?" ptá se mě.

S takovým zájmem. Zrovna jako Korněj.

"Jsi nějaký rozčepeřený," povídá.

"Ale ne," povídám mu mrzutě. "To jsem se tak zpotil, máte tady horko."

"Ach tak! Tak si sundej uniformu, co se v ní trápíš? A Korněje teď nehledej, je teď velice zaneprázdněn."

Hovoří tak pěkně alajsky, bez chyb, správně vyslovuje s přidechem, jako se mluví v hlavním městě. Vysvětluje mi, kde je Korněj a co dělá, a já jen pokukuju po jeho vozíku, a abych pravdu řekl, nevím nic z toho, co mi povídá.

Zkrátka vozík jako vozík, v tom to není. Ale na tom vozíku leží nějaký pytel, vypadá jako kožený. Kožený a svrchu jakoby politý olejem, takový hnědý, jako vojenská bunda. Na povrchu je hladký, bez jediného řádu a zespodu je celý zmačkaný, zvrásněný a jako skládaný. A tam, v těch záhybech se to jako hýbe, hned jsem si toho všiml. Nejdřív jsem myslel, že se mi to zdá. Potom... no zkrátka bylo tam oko. Můžete mě třeba zabít, ale bylo to oko. Někdy ten záhyb se potichoučku pohnul a na mě se podívalo velké kulaté temné oko. Takové smutné a pozorné. Kdepak, chlapi, nadarmo jsem do té chodby přece jen nešel. Ono sice je pravda, že Bojový Kocour je bojová jednotka sama o sobě a tak dále, ale přece jen o takových setkáních se ve stanovách nic neříká...

Stojím, držím se zdi a jen opakuji: "Přesně tak... Přesně tak..." A sám si myslím: koukej to ode mne odvézt, nač tady s tím trčíš? Můj černý pochopil, že si musím vydechnout. Říká mi svým hrdelním hlasem:

"Jen si zvykej, Alajane, zvykej... Pojd', Jonathane."

A potom říká alajsky normálním hlasem:

"No tak nazdar, chrabrý bratře... Co ses tak vylekal? Neboj se, nebud' zbabělý, Bojový Kocoure! Tady přece není

džungle."

"Přesně tak," řekl jsem mu asi po sto padesáté.

Zablýskal na mě svým bělmem a zuby na rozloučenou a rozjel se se svým vozíkem dál po chodbě. Podíval jsem se za ním - u všech hadů! - vozík si jede sám, a on si vedle něho kráčí, ani se ho nedotýká, a zase jsou slyšet nějaké hlasy. Jeden hrdelní chrtivý bas a druhý - normální, ale mluví nějakou neznámou řečí. A na zádech má ten černý nápis GIGANDA. Krásné setkání, že ano? Ještě jedno takové a budu se schovávat ve vlastních botách. Zvykej si, Alajane, zvykej si! Nevím, třeba si za sto let zvyknu, ale nejbližšího půl století mě nikdo do té chodby už nedostane... Podíval jsem se ještě, jak se ti dva vmáčkli do té komory, zabouchli za sebou dveře, a šel jsem z toho šeredného místa pryč. Musel jsem se držet zdi.

A od toho dne začalo být v našem domě těsno. Valí se sem jeden za druhým. Nulovou kabinou přilétají po dvou, po třech. V noci a hlavně za úsvitu je od těch jejich "přízraků" slyšet téměř nepřetržitě mňoukání. Někteří padají přímo z jasného nebe - jeden se trefil přímo do bazénu, když jsem se ráno koupal. To byl zážitek! A všichni jdou ke Kornějovi a repetí v nejrůznějších jazycích, všichni mají naspěch a všichni jsou v nepřetržité činnosti. Když člověk vyjde do haly, slyší je, jak repetí. Chceš se jít do jídelny najíst - sedí tam dva nebo tři, jedí a brebentí, jedni odcházejí, druzí odněkud přicházejí. Už jsem se na to nemohl dívat. Toho jídla, co spořádají! Kdyby si aspoň něco s sebou přinesli. Copak si neuvědomí, že to pro všechny nepostačí? Nemají svědomí, to vám řeknu. Musím říct po pravdě, že pytle s očima jsem už mezi nimi žádné neviděl. Byly tam ovšem dost příšerné exempláře, ale aby to byl pytel, tak to zase ne! Sláva bohu! Trpěl jsem to jeden den, druhý den a pak jsem před tím vpádem prostě utekl, to se přiznám, mládenci. Vzal jsem si vždy ráno Drambu a honem s ním k rybníkům, co jsou asi patnáct kilometrů tady od té hospody. Našel jsem to krásné rybníky, stinné, zarostlé rákosím, kačen je tam plno...

Možná že jsem nejednal správně, že to ode mne bylo zbabělé. Snad jsem se tam měl mezi nimi motat, poslouchat, přihlížet a psát si všechno za uši. Ale mládenci, vždyť já se snažil, sedl jsem si vždy někde do koutka v jídelně, pusou i uši dokofán, ale houby jsem jim rozuměl. Repetili v jazycích, co nikdo nikdy neslyšel. Malovali nějaké křivky, ukazovali si nějaké, nákrety s jakýmsi znaky, jednou dokonce přinesli mapu našeho Impéria a celou hodinu si na ní ukazovali. Ani nevím proč, mapa jako mapa... Nic jsem z toho nevyrozuměl, co vlastně chtěli, oč se nemohli podělit... Ale jedno jsem, mládenci, přece pochopil: něco se tam u nás děje, anebo se brzy bude dít. Proto se tady to hadí hnízdo dalo do pohybu.

Zkrátka, rozhodl jsem se nechat iniciativu protivníkovi. V situaci se nevyznám, zabránit jim v ničem nemůžu, takže co mi zbývá? Když mě tady drží, znamená to, že mě k něčemu potřebují. A když mě potřebují, tak ať tam vymýšlejí, co chtějí, dřív nebo později se stejně musí na mě obrátit. Pak se uvidí co a jak. A zatím se budu chodit koupat, cvičit Drambu - a možná že na něco přijdu. A mimochodem stalo se to tak.

Jednou jdu na snídani. Hledím - za stolem sedí Korněj. A přitom sám. Poslední dny jsem ho viděl zřídka, a vždycky bylo okolo něj plno lidí. Ale teď tu je sám a pije mléko. Pozdravil jsem a sedl si naproti. Bylo mi nějak divně, - jako by mi byl scházel, nebo co. Ale to bylo asi něco v jeho tváři. Má totiž moc hezkou tvář. Je v ní cosi mužného a zároveň jakoby dětského. Zkrátka tvář člověka, který nemá žádné tajné záměry. Takovému člověku věříš, i když nechceš. Povídáme si a já si pořád připomínám: buď ve stěhu, Kocoure, není možné, aby to byl tvůj přítel, a když není, tak je teda nepřítel... A tu mi Korněj zničehonic povídá:

"Proč ty se, Gagu, nikdy na nic nezeptáš?"

Tak už je to tady! Nedávám mu žádné otázky. A kdy mu je vlastně mám dávat, když ho celé dny nevidím? Bylo mi z toho najednou nějak hořko a toužil jsem mu říct přímo: To proto, abys mi nemusel lhát. Ale ovšemže jsem to neřekl. Jen jsem zabrumlal:

"Jak to, že nedávám otázky, dávám..."

"Rozumiš," říká mi s provinilým výrazem, "nemohu ti dělat přednášky. Za prvé na to nemám čas, to sám víš. Rád bych ti věnoval víc času, ale nemohu. A za druhé přednášky - to je podle mne strašná nuda. Koho zajímá poslouchat odpovědi na otázky, které sám nepoložil? Anebo si myslíš něco jiného?"

Zrozpačitěl jsem a zamumlal jsem něco nesrozumitelného. Vtom se do jídelny vevalili dva a za nimi ještě třetí. Září jako měděné, čerstvě vycíděné kotle. A nesou jakousi krabičku a míří s ní rovnou ke Kornějovi.

"To je ona?" ptá se Korněj a jde k nim. "Ano," odpovídají sborově a hned ztichnou. Už dávno jsem si všiml, že když je přitom Korněj, nikdy nerepetí. V jeho přítomnosti se chovají vzorně. Korněj nemá zřejmě rád žerty.

Baštím něco jako rybu, zapíjím to něčím horkým a Korněj mezitím bere do prstů tu krabičku, opatrně ji otvírá a vytahuje z ní úzkou červenou stužu. Ti tři ani nedýchali. V jídelně je ticho, je jen slyšet, jak se baví v pokoji pro hosty. Korněj tu červenou stužku prohlédl proti světlu a potom polohlasem řekl: "Jste chlapíci! Rozmnožte to a rozdejte."

A odešel ven z jídelny. U dveří si vzpomněl, otočil se ke mně a řekl: "Promiň mi, Gagu, nedá se nic dělat."

Jen jsem trhl ramenem - co na tom. Prosím! Dva z těch tří běželi za Kornějem, třetí tu zůstal a pečlivě ukládal červenou stužku do krabičky. Sedím tu celý vzteklý, nerad jím, když se někdo dívá. Ale on si mě nevšímá. Jde od stolu přes celou jídelnu až do rohu, kde stojí jakási skříň nebo truhla... nebo snad bedna. Stokrát jsem ji už viděl a nevšiml jsem si jí. A on přistupuje k té bedně, nazvedává jakýsi závěs a ve stěně bedny se objevuje osvětlený výklenek. Klade do něj svou krabičku a spouští závěs. Ozývá se krátké hučení, na bedně se objevuje žluté svítící oko. Potom ten člověk znovu zvedá závěs... a to jsem už, mládenci, přestal jíst. Protože koukám a ve výklenku už jsou dvě takové krabičky. Ten chlap znovu spouští závěs - zase něco zahučelo, znovu se rozsvítilo žluté oko, závěs jde nahoru - a jsou tam čtyři krabičky! A tak to šlo dál a dál. Já sedím, ani nemrknu, a on spustí závěs, zvedne závěs... a za minutu má těch krabiček plný výklenek. Vyndal je odtud, rozstrkal si je po kapsách, mrkl na mě a alou ven.

Zase jsem nic nepochopil. Tady by žádný normální člověk nic nepochopil. Ale jedno mi došlo: co to je za mašinu! Vstal jsem a šel k bedně. Prohlídl jsem si ji ze všech stran. Chtěl jsem se podívat i za ni, ale hlava mi tam neprolezla, jen jsem si

odřel ucho. Závěs je nahoře a výklenek mi svítí do očí. U všech hadů! Ohlédl jsem se, sebral rychle ze stolu pomačkaný ubrousek... zmuchlal jsem ho do kuličky a hodil do výklenku - pro jistotu pěkně z dálky, kdoví co by se mohlo stát. Ale ne, všechno šlo normálně. Papír leží a nic se neděje. Tak jsem opatrně vzal za závěs a stáhl jsem ho dolů. Spadl snadno, jakoby sám od sebe. Potom to zahučelo jako předtím a rozsvítila se ta žlutá lampa. No, Kocoure! Vytáhl jsem závěs nahoru. Přesně! Dvě papírové kuličky. Vídličkou jsem je opatrně vyhrábl, koukám, jsou stejné. Absolutně stejné, nedají se od sebe rozeznat. Prohlížel jsem je ze všech stran, dokonce jsem k nim číchal... Jsou úplně stejné. Tak vidíte, co to je! Kdybych teď měl zlaták, byl bych ve chvíli milionář. Začal jsem se hrabat po kapsách. Zlaták tam nebude, ale kdyby aspoň měďák... Nemám ani groš. Ale tu jsem nahmatal v kapse svou jedinou patronu. Jednotnou patronu kalibru osm a jedna desetina. Ne, v tom okamžiku jsem si ještě neuvědomil, co to znamená. Prostě mě napadlo: když už nemám peníze, tak si nadělám aspoň patrony, ty taky mají svou cenu. Ale teprve když už bylo ve výklenku šestnáct kusů, došlo mi, že šestnáct patron - to už je pásový zásobník. Plný zásobník, mládenci!

Stojím tak před tou bednou, koukám na své patronky a takové zajímavé myšlenky se mi rojí v hlavě, že jsem se honem vzpamatoval a rozhlédl se kolem, jestli mě někdo nesleduje. Pěknou mašinu si to vymysleli, jen co je pravda. Moc užitečnou. Už jsem u nich viděl všelicos, ale takovou užitečnou věc vidím teprve podruhé, ta první je samozřejmě Dramba. No, tak tedy děkuju u. Sebral jsem své patrony, nasypal je do kapsy u blůzy. Kapsy mi odstávaly a já jsem konečně pocítil, mládenci, že v dále přede mnou jako by začalo svítat.

Ten stroj jsem pak použil ještě mnohokrát. Doplnoval jsem si zásobu patron, aby nikdo nevěděl. Když se mi utrhla knoflík, nadělal jsem si pro každý případ dva tucty knoflíků, a ještě všelijaké maličkosti. Nejdříve jsem byl opatrný, ale potom jsem docela drze manipuloval závěsem, zatímco tu ostatní jedli a povídali si. Nikdo si mě ani nevšímal.

Lehkomyslní lidé! To mi nejde na rozum, jak při takové lehkomyslnosti chtějí vládnout na naší planetě. Vždyť u nás je utlučou čepicemi. Klidně bych tu mohl před jejich očima okopírovat jejich tajné dokumenty. Kdybych o nějakých věděl... Oni si mě ale vůbec nevšímají. Když chci poslouchat, o čem mluví - můžu poslouchat, když se chci dívat - tak se dívám. Jen občas se na mě někdo koukne, usměje se a zase si povídají. Až je mi to líto, u všech hadů! Jsem přece Bojový Kocour Jeho Výsosti, a ne nějaká lidská spojdina! Přede mnou smekali jiní chlapi a uctivě uhýbali z cesty... Je sice pravda, že nesmekali každý den, nýbrž jen ve svátek Jeho Výsosti, to ale nevadí. Měl jsem takovou chuť postavit se někdy ve dveřích a zařvat na ně, tak jako to dělal Gepard: Pozo-o-r! Na mě se dívejte, Švábi zatracení! Ti by běhali! Ale pak jsem si zakázal na to myslet. Nesmím pošpinit svou důstojnost. Ať jde všechno svou cestou, stejně bych je nedokázal postavit všechny do pozoru. A ani to není můj úkol.

Korněj se v těch dnech doslova zchvátil. Nejen že musel regulovat všechno to povídání a dohadování, ale navíc měl osobní nepříjemnosti. Moc o tom samozřejmě nevím.

Jednou jsem se sem vrátil od rybníků unavený, zpocený, nohy malátné, svalil jsem se pod keřem na trávu, nikdo mě tu nevidí, ale já vidím všechno. Ono stejně nebylo nic vidět, ti, co tu ještě zůstali, byli v pracovně u Korněje. Měli zase poradu a v zahradě nebyl nikdo. Vtom se otevřely dveře nulové kabiny a z nich vyšel člověk, kterého jsem tady ještě neviděl. Za prvé měl jiný oblek. Ti, kteří patřili k našim, chodili buď v kombinézách nebo v pestrých košilích s nápisy na zádech. A tenhle - ani nevím, jak ho popsat. Bylo na něm něco přísného, strohého. Šedá drahá látka, hned se pozná, že je to aristokrat - každý by na takovou neměl. Pak ten obličej! To už vůbec nedovedu vysvětlit. Vlasy černé, oči modré, ale v tom to není. Něčím mi připomínal toho doktora, co mě vyléčil, jenže ten měl červené tváře, a tenhle ne. A už vůbec nevypadal na dobráka. Měli snad stejný výraz? U našich lidí jsem nikdy takový výraz neviděl, naši jsou buď veselí, nebo ustaraní, ale tenhle... nevím, opravdu nevím, jak bych ho popsal.

Zkrátka vyšel z kabiny a rozhodným krokem prošel kolem mne do domu. Slyším, dohadování a rozhovory rázem ztichly. Kdo nás tu asi navštívil, myslím si. Nejvyšší velení? A v civilu? Začalo mě to zajímat. To by tak bylo, kdybych ho vzal jako rukojmí. To bych pak udělal dílo... Začal jsem si představovat všechno do podrobností - chytal mě fantas. Pak jsem se vzpamatoval. V pracovně se už zase mluví a na schody vycházejí dva lidé. Korněj a ten aristokrat. Jdou po schodech a míří pomalu k nulové kabině. Mlčí. Aristokrat má nepřístupný obličej, rty sevřené, hlavu vztyčenou. Jako generál, ačkoliv je ještě mladý. A můj Korněj svěsil hlavu, hledí si pod nohy a kouše se do rtů. Něco ho trápí. Jen jsem si stačil pomyslet, že i na Korněje tady něco platí, zastavili se docela blízko mne a Korněj říká:

"Tak ti děkuji, že jsi přišel."

Aristokrat mlčí. Jen pokrčil rameny a dívá se přitom stranou.

"Víš, že tě vždycky rád vidím," říká Korněj. "I když je to jen tak narychlo jako teď. Já přece vím, jak jsi pořád zaměstnaný..."

"Nemluv tak," říká aristokrat, "není to nutné. Raději se rozlučme."

"Dobře," říká Korněj.

A řekl to s takovou pokorou, až mi z toho bylo zle.

"A ještě něco," říká aristokrat. Mluví tvrdě, nepřijemně. "Už dlouho tady nebudu. Matka zůstane sama. Žádám tě co nejdůrazněji, abys ji přestal trápit. Dříve jsem o tom nemluvil, protože jsem byl s ní... Zkrátka, dělej jak chceš, ale přestaň ji mučit!"

Korněj něco řekl, spíš zašeptal tak tiše, že jsem neslyšel.

"Můžeš!" řekl aristokrat důrazně. "Můžeš odjet, můžeš zmizet... Všechny ty tvoje práce - proč by měly mít větší hodnotu než její štěstí?"

"To jsou zcela odlišné věci," říká Korněj s tichým zoufalstvím. "Tomu ty prostě nerozumíš, Andreji..."

Až jsem v tom křoví poskočil. No jasně, žádný náčelník nebo generál. Je to jeho syn, vždyť jsou si podobní.

"Nemohu odjet," pokračuje Korněj. "Nemohu zmizet. Tím by se nic nezměnilo. Ty si myslíš - sejde z očí, sejde z mysli. Ale tak to není. Pokus se to pochopit, nedá se vůbec nic dělat. Je to osud! Rozumíš? Osud."

Andrej vztyčil hlavu, podíval se pyšně na otce, jako kdyby chtěl po něm plivnout, ale vtom se jeho aristokratický

obličej zkřivil - jen se dát do breku - nějak divně mávl rukou a beze slova se rozběhl ke kabině.

"Dávej na sebe pozor!" křikl za ním Korněj, ale Andrej už byl pryč.

Pak se Korněj otočil a šel k domu. Na schodech zůstal chvíli stát, jako by musel sebrat všechny síly a myšlenky. Potom se narovnal a překročil práh.

Takové to tedy je. Nedají mu pokoj. Nic mi sice do toho není, ale je mi ho líto. Já bych sice na jeho místě dal takovému synátorovi co proto, aby věděl, kde je jeho místo, a nestrkal nos, do čeho nemá, ale to Korněj nedokáže. Mohl by se sice vypořádat s kýmkoli, silný a obratný je jako málokdo. Viděl jsem ho, jak se jednou pral ze zábavy s třemi svými oficíry, nebo co je to zač... Ten jim dával! Koukat na něho byl požitek. Takže buďte klidní, dát někomu na frak, to on umí. Ale věc je v tom, že to nikdy neudělá, není-li to nezbytně nutné. Nejen že nikomu nevpálí pár facek, ale ani ostré slovo od něho nikdo neuslyší. Ačkoliv jednou takový případ byl... Přišel jsem k němu do pracovny, už nevím proč. Snad jsem chtěl nějakou knížku nebo film do promítáče. Ten den přšelo. Vejdu dovnitř, octl jsem se v úplné tmě. Byl jsem na pochybách, jestli jsem v pracovně, nebo ne. Ještě se mi v tomto domě nestalo, abych uprostřed bílého dne vešel do místnosti, kde je tma. Myslel jsem, že jsem omylem zalezl někde do spíže. A najednou z té tmy slyším Korněje. "Dejte to tam znovu od začátku!"

Udělal jsem krok dopředu. Stěna za mnou se zavřela, byla úplná tma jako v noci na střelnici. Šel jsem s rukama před sebou, abych se o nic nepraštil, neudělal jsem ani pár kroků a zamotal jsem se do jakési látky. Lekl jsem se. Co je to za hadr? Kde se tu v pracovně vzal? A vtom slyším hlasy. Zapomněl jsem v tom okamžiku dýchat.

Hned jsem pochopil, že se tu mluví jazykem, jakým mluví lidé v Impériu. Já ty jejich slovíčka, to pisklavé sípání kdekoli poznám. Mluvili dva: jeden normální Krysojed - hned bych do něj napral dávku z automatu... kluci, věřte nebo ne, sám jsem tomu nejdřív nevěřil, ale ten druhý byl Korněj. Byl to jeho hlas. Ale mluvil jejich řečí, to za prvé, a za druhé mluvil takovým hlasem, jaký jsem nikdy neslyšel nejen u něho, ale vůbec na této planetě. Byl to, mládenci, skutečný výslech. Jo, tak to bylo. Já jsem takových výsledků viděl, vím, jak to vypadá. Tady jsem se nemohl zmýlit. Korněj mu říká tak sveřepě: hrumm, hrumm! A ten zbabělý špinavec mu plačtivě odpovídá: churli-murli, churli... Až mi srdce zaplesalo, čestné slovo.

Jenže jsem, bohužel, rozuměl tak každé dvacáté slovo, a ani to se mi nějak neukládalo do paměti. Zkrátka vypadalo to, že to není obyčejný Krysojed, nějaký voják nebo civil, nýbrž nějaký náčelník. Možná maršálek nebo ministr. A řeč byla o vojenských útvech a o armádách a také o situaci v hlavním městě. Totiž to jsem si domyslel, protože slova útvar, armáda a hlavní město znám, a ta slova se opakovala. A také jsem pochopil, že Korněj toho druhého přitlačil ke zdi, ale ten Krysojed, i když mňoukal tak žalostně, i když podlézal, přece něco skrýval - mizera jeden pruhovaný. Korněj hřiměl stále zlostněji, Krysojed pištěl stále žalobněji, a mně osobně bylo jasné, že právě teď by mu bylo třeba jednu pořádnou vlepit. Dokonce jsem se nahnul, až jsem se dotkl nosem látky, která mě dělila od místa, kde se výslech konal, abych o nic nepřišel, až ten pacholek začne ječet a řekne to, co od něj potřebuji vědět. Ale Krysojed najednou docela zmlkl - snad padl do mdlob, nebo co - a Korněj řekl svým obvyklým hlasem rusky:

"Je to dobré, Valdemare. Můžete jít! My si teď uděláme rekapitulaci. Za prvé..."

Co bylo za prvé, to jsem se, kluci, nedozvěděl. Najednou mi dal někdo takovou ránu, že mi i v té tmě začaly před očima skákat jiskry, a já se probral až v pokoji pro hosty. Sedím na zemi, mrkám a nade mnou stojí takové chlapisko a tře si rameno. Je to ten Valdemar, palici má až u stropu, ale obličej rozpačitý a utrápený, kouká na mě z té své výšky a říká vyčítavě a zároveň s omluvou:

"No copak, holoubku? Cos tam dělal v té tmě? Jak jsem to měl vědět? Promiň mi to, prosím tě... Hodně ses praštil?"

Osahal jsem si nos - jestli ho vůbec ještě mám, zvedl jsem se nějak a povídám:

"Ale ne! Já jsem se nepraštil. To praštil někdo mě."

Kapitola 6

Když Dramba dokončil spojovací zákop až k pozorovacímu bodu, Gag ho zastavil, seskočil dolů a prošel se celým ležením. Vykopáno to bylo vzorné. Zákop měl všude stejný profil, ideálně rovné stěny, seseknuté na okrajích, pevně ušlapané dno, žádná kyprá prst' nebo smetí, všechno podle předpisů. Vedl k ostřelovacímu bodu, což byla ideálně okrouhlá jáma s průměrem dva metry, od které vedly do týlu pohotovostní úkryty pro kryté trámy, připravené pro zásoby střeliva. Gag se podíval na hodinky. Celá pevnost byla vykopána za dvě hodiny a deset minut. A jaká pevnost! Na takovou by mohla být právem hrda i inženýrská akademie Jeho Výsosti. Gag se podíval na Drambu. Vojín Dramba čněl nad ním i nad okrajem zákopu. Jeho obrovské dlaně byly připaženy k tělu, lokty od těla, uši sklopené, hrud vypjatá a spolu s vůní čerstvě vykopané země šel od něho také svěží chládek.

"Chlapík!" řekl spokojeně Gag.

"Sloužím Jeho Výsosti, pane desátníku!" zařval robot.

"Co nám teď ještě schází?"

"Plechovka piva a slaneček, pane desátníku!"

Gag se zasmál.

"Správně," řekl. "Teď jsem z tebe, ty lajdáku, udělal pořádného vojáka."

Chytil se okraje zákopu, vyšvihl se až na trávu, pak se zvedl, otřepal si hlinu z kolenou a ještě jednou si prohlédl pevnost - teď svrchu. Byla opravdu vzorná.

Slunce již stálo vysoko, na trávě nezůstala ani kapka rosy. Nad západním obzorem, tam, kde se v mlze nezřetelně rýsovaly obrysy gigantického města, visel srpek měsíce jako tající kousek cukru. Kolem cvrkaly milióny cvrčků a kobylek, step byla rovná, zrzavě zelená a až do dálky stále stejná a pustá jako oceán. Její jednotvárnost rušila jen zelená skvrna v dálce, ze které čněla červená střecha Kornějova domu. Všude kolem je step naplněná kořennými vůněmi, nad

ní čisté šedomodré nebe a uprostřed je on - Gag. A bylo mu dobře.

Dobře proto, že všechno je od něj daleko. Daleko je nepolapitelný Korněj, nekonečně dobrý a trpělivý, laskavý, pozorný a postupně si vynucující lásku k sobě, a zároveň i nekonečně nebezpečný jako bomba nesmírné síly, která může vybuchnout, kdy se to dá nejméně čekat, a roznést Gaga na kousičky. Daleko odsud je podivný dům, nabitý nevidanými a nemožnými mechanismy, nevidanými a neslýchanými tvory, lidmi, kteří jsou jako číhající past, jako je sám Korněj, ustavičně kypící pohybem a činností bez viditelného a rozumného cíle - nesrozumitelný, a právě proto tak zoufale nebezpečný pro Gagův život. Daleko odsud je celý ten jejich klamný svět, kde lidé mají všechno, co si přejí, a proto jsou jejich přání zvrácená, cíle nezemské a prostředky ničím nepřipomínají lidské. Ještě dobře, že aspoň tady se dá na chvíli zapomenout na odpovědnost, která je nad jeho síly, na všechny úkoly, které mu nedopřejí klid a pálí v duši jako otevřená rána, tak jsou neodbytné, nevyhnutelné a zároveň neřešitelné. A tady je všechno prosté a snadné...

"A hele!" řekl Korněj. "To už je něco!"

Gag překvapením poskočil a otočil se. Na druhé straně zákopu stál Korněj a s veselým překvapením prohlížel pevnost.

"Ty jsi ale stavitel," řekl. "Co to má být?"

Gag zkusil mlčet, ale nešlo to.

"Pevnost," řekl nerad. "Pro těžká děla."

Korněj žasl.

"K čemu? Jak jsi to říkal?"

"Pro těžká děla."

"Hm. A kde je vezmeš?"

Gag mlčel a jen se na něj zamračeně díval.

"No nic. To se mě koneckonců netýká," řekl Korněj. "Promiň mi, jestli jsem tě vyrušil... Dostal jsem totiž nějaké zprávy a spěchal jsem, abych ti je řekl. A sice to, že válka u vás skončila."

"Jaká válka?" tupě se zeptal Gag.

"Vaše válka mezi vévodstvím alajským a Impériem."

"Už?" tiše řekl Gag. "Vždyť jste říkal tak čtyři měsíce."

Korněj rozhodil rukama.

"No promiň," řekl. "Zmýlil jsem se. Všichni jsme se mýlili. Ale myslím si, že to byl dobrý omyl. Souhlasíš jistě, že skutečnost náš omyl správně opravila. Válka skončila za měsíc."

Gag si olízl rty, zvedl hlavu, pak ji zase sklonil.

"A kdo..." Opět zmlkl.

Korněj čekal a klidně se na něj díval. Gag tedy znovu zvedl hlavu a řekl mu přímo do očí:

"Chci vědět, kdo zvítězil!"

Korněj dlouho mlčel, z jeho tváře se nedalo nic vyčíst. Gag si sedl, nohy se pod ním podlamovaly. Vedle něho trčela ze zákopu Drambova hlava. Gag na ni bezmyšlenkovitě civěl.

"Vždyť jsem ti to už vysvětloval," řekl nakonec Korněj. "Nikdo nezvítězil, nikdo neprohrál. Vlastně vyhráli všichni."

Gag procedil skrz zuby.

"Vysvětloval... Vy jste mi všelicos vysvětloval. Ale tomuhle nerozumím. Komu patří teď ústí Tary? Vám je to možná jedno, ale nám to jedno není."

Korněj tiše pokýval hlavou.

"Vám je to také jedno," řekl unaveně. "Armáda tam už žádná není, jen civilní obyvatelstvo..."

"Aha!" řekl Gag. "To znamená, že Krysojedy odtud vyhnali."

"Ale ne," Korněj zkrivil trpitelsky obličej. "Armády už neexistují, rozumíš? Nikdo nikoho z ústí Tary nevyhnal."

Jednoduše Alajané i ti z Impéria zahodili zbraně a šli domů."

"To není možné!" řekl Gag zcela klidně. "Nevím, proč mi tohle vše vyprávíte, Korněji. Nevěřím vám. A nechápu, co vlastně ode mne chcete. Proč mě tady držíte? Jestli mě nepotřebujete, pusťte mě domů. Jestli mě k něčemu potřebujete, tak to řekněte rovnou..."

Korněj něco zamručel a řekl se zjevnou nelibostí: "Tak tedy poslouchej. Nic nového ti sdělit nemohu. Vidím, že se ti to tady nelíbí. Vím, že chceš domů. Ale budeš to muset ještě vydržet. Ted' je to v tvé vlasti příliš těžké. Všechno je zničené. Je tam hlad a epidemie. A také politické nepořádky... nikdo neví, co bude dál. Vévoda, jak se dalo čekat, se na všechno vykašlal a utekl jak baba. Ponechal svému osudu nejen zemi..."

"Nemluvte tak o vévodovi," řekl Gag ochraptěle.

"Vévoda už neexistuje," chladně řekl Korněj. "Vévoda alajský je svržen. Ale jestli ti to udělá radost, tak Imperátor je na tom stejně."

Gag se ušklíbl a tvář mu znovu zkameněla. "Pusťte mě domů," řekl. "Nemáte právo mě tady držet. Nejsem ani zajatec, ani otrok."

"Nech toho," řekl Korněj. "Nebudeme se hádat. Ty si nedovedeš představit, co se tam u vás děje. Takoví jako ty tam dali dohromady bandy, stále ještě touží po tom, aby tu mrtvolu vzkřísili, ale kromě nich už po tom nikdo jiný netouží. Lidé na ně uspořádali lov jak na vztekly psy a všichni jsou už odepsáni. Kdybych tě ted' poslal domů, zcela jistě by ses také dal do takové bandy. A to by byl tvůj konec. A věc se, mimochodem, netýká jen tebe. Jsou tu ještě lidé, které bys zabil nebo umučil. Jsi nebezpečný. Pro sebe i pro jiné. Tak je to, když už jsi chtěl slyšet všechno na rovinu."

Tak takový umí být Korněj. Před Gagem tu stál bojovník se železnou vůlí, který dovedl udeřit přímo do černého. Nu což, díky za upřímnost. Takže dál to bude tak: Tys mi všechno řekl a já ti to ted' taky povím. Dost dlouho jsem si hrál na hodného chlapečka v krátkých kalhotkách. Už mě to nebaví. "Tak vy se bojíte, že tam budu nebezpečný," řekl Gag. Už se nedokázal udržet, a ani nechtěl. "Je to váš názor a přání. Ale dejte si pozor, abych se nestal nebezpečný i tady."

Stáli u zákopu, každý na jedné straně, tváří v tvář, a Gag měl nejdříve pocit vítězství, že se mu podařilo vyvolat ten chladný svit v obvykle laskavých očích toho potměšilce. Ale potom s úžasem zpozoroval, že svit zmizel a ten satan má znovu na rtech úsměv a mhouří na něj oči tak otcovsky, u všech hadů! A najednou se Korněj dal do smíchu, až se prohýbal, zakuckal se a znovu se řehl a pak spráskl ruce a řekl:

"Kocour! Skutečně Kocour! A divoký! Přemýšlej!" řekl Gagovi a poklepal si na hlavu. "Přemýšlej! Na co máš mozek? Nebo jsi tu už pátý týden docela nadarmo?"

To Gag nevydržel, obrátil se a šel do stepi.

"Přemýšlej!" neslo se za ním.

Šel a nekoukal si pod nohy. Bořil se do syslích děr, klopýtal, odíral si nohy o bodláčí. Nic neviděl a neslyšel, před očima měl tu vrásčitou tvář, hnědou jako zem, se strašně unavenýma zarudlýma očima a v uších mu zněl ochraptělý hlas: "Usmrkanci! Moji věrní usmrkanci!" A tenhle člověk, poslední blízký člověk, který zůstal naživu, se teď schovával, trápil a ty bandy koupených a oklamaných Dikobrazů, zběsilých strachem, ho pronásledovaly, pořádaly na něj hon jako na vzteklého vlka. Spodina, lůza, chátra bezectná, která nemá svědomí... Lež, lež, to nemůže být! Lesní myslivci, garda, výsadbáři, Modří Draci - ti všichni že se zaprodali? Ti že ho opustili? Ale vždyť kromě Něho nikoho neměli. Vždyť žili jen pro Něho. Umírali pro Něho! Ne, ne, to je lež, nesmysl... Jistě kolem Něj udělali ocelový kruh z kopí a bodáků, z hlavní a z plamenometů... byli to přece nejlepší bojovníci na světě, ti přece rozeženou a zničí zběsilou soldatesku... Jak je budou hnát, pálit, dupat po nich... A já, já dřepím tady. Kocour! Podělané šteně, a ne Kocour! Sebrali chudáčka, vyléčili mu tlapku, ovázali mašličkou a on vrtí ocáskem, chlemtá teplé mlíčko a jen říká: Poslouchám! a Přesně tak!

Zakopl a padl do ostré suché trávy. Zůstal tam ležet se zabořenou hlavou a strašně se styděl. Ale je přece sám! Sám proti celé té organizaci! A mládenci, moji kamarádi, také v tom pekle mlčí, kolikátý den nejde žádná odpověď, ani řádek, ani písmenko... možná že už nejsou živí... možná, že se vzdali? Copak skutečně nic nemůžou dělat?

Trásl se jako v horečce, ačkoli slunce pátilo, v hlavě se mu rojily zcela nemožné nápady jak bojovat nebo jak prchnout, jak se osvobodit... Nejstrašnější bylo, že Korněj měl samozřejmě pravdu. Jeho stroj nepracoval nadarmo, ani se sem nesjely a neslezly všechny ty obludy z neznámých planet - vykonaly svou práci, rozvrátily jeho zemi, zničily všechno, co v ní bylo nejlepšího, odzbrojily ji a zbavily vedení.

Neslyšel, jak k němu přistoupil Dramba, až když pocítil na zpocených zádech pod rozpálenou košilí chlad, když na něj padl robotův stín a jemu se ulevilo. Přece jen není docela sám. Ještě dlouho ležel bez hnutí. Ale slunce na nebi stoupalo a Dramba tichounce popocházel a kryl ho svým stínem. Potom se Gag posadil. Holé nohy měl celé podrápané od bodláků. Na kolena mu vyskočila kobyłka a vyvalila na něj zelená očka. Gag ji štítivě shodil a strnul, prohlížel si ruku. Klouby měl celé odřené.

"Kdy jsem si to udělal?" řekl nahlas.

"Nevím, pane desátníku," odpověděl okamžitě Dramba.

Gag si prohlédl i druhou ruku, také ji měl celou krvavou. Zřejmě bušil pěstmi do matičky země, rodičky všech těch prohnanych lidí. No ty ses vyznamenal, Kocoure! Už neschází nic jiného, než abys propadl hysterii. Ohlédl se směrem k domu. Zelená skvrna na obzoru byla sotva vidět.

"Dnes jsem namluvil mnoho zbytečného," řekl si pomalu. "Jsem Dikobraz, a ne Kocour. Zasloužil bych si pěkných pár facek. Vyhrožovat, usmrkanče! ... Bodejť by se tomu Korněj nesmál!"

Podíval se na robota.

"Vojíne Drambo! Co dělal Korněj, když jsem odešel?"

"Rozkázal mi, abych šel za vámi, pane desátníku."

Gag se hořce usmál.

"A tys samozřejmě poslechl..." Zvedl se, přistoupil těsně k robotovi. "Jak dlouho tě mám učit, ty nemehlo," zasyčel zlostně, "koho máš poslouchat? Kdo je tvůj jediný pán?"

"Desátník Gag. Bojový Kocour Jeho Výsosti," hlásil Dramba.

"Tak jak to, že ty, hlavo skopová, posloucháš ještě někoho jiného?"

Dramba chvíli váhal a potom řekl:

"Promiňte mi to, pane desátníku!"

"Ach ty...", řekl Gag beznadějně. "Vezmi mě na ramena. Domů!"

Dům byl nezvykle tichý. Byl prázdný. Supi uletěli. Vědí, kde leží mršiny. Gag se nejdříve vykoupal v bazénu, omyl si krev a prach. Pečlivě se před zrcadlem učesal, převlékl se do čistého a energicky zamířil do jídelny. Přišel k obědu pozdě. Korněj už dopíjel šťávu. Lhostejně pohlédl na Gagu a znovu si začal prohlížet desky, které ležely před ním. Gag přistoupil ke stolu, zakašlal a stísněně řekl:

"Nejednal jsem správně, Korněji." Korněj přikývl, aniž by se na něj podíval. "Promiňte mi to, prosím."

Bylo nevýslovně těžké říci tu větu, jazyk se vzpíral. Musel se na okamžik odmlčet, stisknout zuby, aby to vydržel.

"Budu dělat všechno tak, jak mi poručíte, neměl jsem pravdu."

Korněj si povzddechl a odstrčil desky.

"Přijímám tvou omluvu...", zabubnoval prsty po stolní desce. "Ano. Přijímám, i když bohužel na tom mám větší vinu než ty. Ale sedni si a jez..."

Gag si sedl a nespouštěl z něho oči. Byl ve střehu. "Ty jsi ještě mladý a hodně se ti ještě promine. Ale já!" Korněj zavrtěl ve vzduchu rukou s nataženými prsty. "Já starý hlupák! V mém věku a s mými zkušenostmi bych už měl vědět, že někteří lidé jsou schopni vydržet rány osudu, a jiné to zlomí. Prvním se říká holá pravda, druhým se musejí říkat pohádky. Takže mi to promiň, Gagu. Pokusíme se na to zapomenout." A znovu se zahleděl do svých papírů.

Gag jedl jakousi sekanou z masa a zeleniny, ale nevnímal, ani jak to voní, ani jak to chutná, jako by žvýkal vatu. Uši mu

hořely. Zase z toho vyšel nesmysl! Měl chuť zařvat a praštit pěstí do stolu. Už by snad mohlo stačit dělat ze mě štěně! Ale mě žádná rána osudu nezlomí, rozumíte? Nejsem žádná křehotinka. Koukejme, jak to otočil. Zase jsem z toho vyšel jako hlupák... Gag si nalil z opletené láhve kokosové mléko. Ačkoliv, když se to tak vezme, jsem hlupák. On se mnou jednal jako s mužem, a já jsem se choval jak baba. Co se pak divím, že mě má za kluka. Radši na to nemyslet! Nepotřebuju ani tvou pravdu, ani tvoje pohádky. Totiž, za pravdu ti samozřejmě děkuju - aspoň jsem pochopil, že už nemám na co čekat, že jen musím přistoupit k činu.

Korněj se zvedl, vzal své desky pod paži a odešel. Měl utrpený výraz. Gag žvýkal a pil a díval se přitom do zahrady. Na písčitou cestičku vylezl z husté trávy velký rezavý kocour, v tlamě držel něco opeřeného. Kocour se zlostně zadíval napravo a nalevo a běžel směrem k domu. Musím to nějak vydržet do večera a pak se tady chopím díla.

Vyskočil, hodil nádobí do myčky, proběhl po špičkách domem a vydal se do temné chodby. Nápisů tam nepříbýlo.

Kamarádi v pekle mlčeli. Co se dá dělat. Musí do toho jít sám. Dramba! Ale ne, na něj se nedá úplně spolehnout.

Škoda! Jako voják je k nezaplacení. Ale důvěřovat mu doopravdy nemůže. Lepší to bude bez něj... odvelím ho někam.

Vrátil se do svého pokoje, lehl si na postel a založil si ruce za hlavu.

"Vojíne Drambo!" zavolal.

Dramba vešel a zůstal stát ve dveřích.

"Pokračuj," přikázal Gag.

Dramba, jak byl zvyklý, začal přímo z prostředka věty: "...nebylo jiné východisko. Ale lékař byl proti tomu.

Argumentoval tím, že je to bytost, která nepatří k větvi humanoidů sapiens, že nemůže být objektem kontaktu bez prostředníka..."

"To vynech!" ospale řekl Gag.

"Na rozkaz, pane desátníku!" ozval se Dramba, chvíli počkal a pak pokračoval, tentokrát od začátku věty: "Kontakt uskutečnili Evarist Kozák, velitel lodi, Faina Kaminská, xenolog skupiny, xenologové..."

"Vynech!" řekl už dopálený Gag. "A co bylo dál?"

Uvnitř v Drambovi to zaskřípalo a pak začal vyprávět, jak v zóně kontaktu nenadále vzplanul požár, kontakt byl přerušen, za stěnou plamenů se najednou ozvaly výstřely, lodivod skupiny polohumanoid Kvar zahynul a jeho tělo se nepodařilo nalézt. Evarist Kozák těžce raněn do břicha...

Gag usnul.

Probudil se, jako by ho někdo udeřil mokřým ručníkem přes obličej: nablízku někdo mluvil alajsky. Srdce se mu bláznivě rozbušilo, hlava mu třesla. Ale nebyl to sen ani blud.

"Všiml jsem si, že většina jeho prací byla napsána v Gigně," říkal neznámý přeskakující hlas. "Snad vám to pomůže?"

"Gigna," - ozval se na to Kornějův hlas. "Promiň. Kde je to?"

"Je to lázeňské městečko na západním břehu Zagguty. Znáte to, je tam takové jezero..."

"Znám. Ty myslíš..."

"Podle všeho tam často pracoval... Asi žil u nějakého mecenáše..."

Gag neslyšně slezl z postele a přikradl se k oknu. Na schůdkách hovořil Korněj s nějakým asi šestnáctiletým mládcem, hubeným, světlavým, s velikými vybledlými očima, jako mívají panenky - byl to jasně Alajan z jihu.

Gag se křečovitě chytil okenního rámu.

"To je zajímavé," zamyšleně řekl Korněj a poklepal chlapce po rameni. "To je nápad, jsi chlapík, Dangu. A naši čumilové na to nepřišli..."

"Musíte ho najít, Korněji!" Mladík přitiskl ruce k hrudi. "Vždyť jste sám říkal, že zaujal i vaše vědce, a teď už vím proč... On je na vaší úrovni! Dokonce v leccems výš... Jste prostě povinni ho najít.

Korněj si povzdechl.

"Uděláme, co je v našich silách, můj milý..., ale kdybys věděl, jaké jsou s tím spojeny potíže. Vždyť ty nevíš, jak to tam teď vypadá..."

"Vím," krátce odpověděl mladík.

Mlčeli.

"Radši kdybyste mě tam nechali a jeho odtud vytáhli," tiše řekl mladík a hleděl někam stranou.

"Na tebe jsme přišli náhodou, ale na něho ne," stejně tiše odpověděl Korněj. Položil mladíkovi znovu ruku na rameno.

"Uděláme vše, co je v našich silách."

Mladík přikývl.

"Dobře."

Korněj si znovu povzdechl.

"Dobře. A ty jdeš přímo do Obninsku?"

"Ano."

"Bude se ti to tam líbit. Přinejmenším tam budeš mít kvalifikované spolubesedníky. Ne takového starého pragmatika, jako jsem já."

Mladík se slabě usmál. Stiskli si ruce po alajsky, křížem.

"Tak jdi," řekl Korněj. "Nulovou kabinu už používat umíš."

Oba se rozesmáli, zřejmě si vzpomněli na nějakou příhodu, spojenou s nulovou kabinou.

"Ano," řekl mladík. "To už jsem se naučil... Umím... Ale víte, Korněji, my jsme se rozhodli, že se proběhneme do Antonova. Hoši mi slíbili, že mi ve stepi něco ukážou..."

"A kde jsou?" ohlížel se Korněj.

"Hned přijdou. Řekli jsme si, že já půjdu napřed a oni mě dohoní... Jděte, Korněji, i tak jsem vás zdržel. Mnohokrát vám děkuji."

Objali se - Gag se až zachvěl překvapením. A potom Korněj mladíka odstrčil a vešel rychle do domu. Mladík sešel ze schodů a dal se písčitou pěšinou. Tu Gag uviděl, že těžce napadá na pravou nohu. Noha byla zjevně kratší a silnější než ta levá.

Několik vteřin Gag hleděl, jak odchází, potom rychle přeskočil okenní rám a po čtyřech rychle zalezl do křoví. Šel nepozorovaně za Dangem, plný nepřátelského citu, dokonce štítivého odporu, který vždy pociťoval k neschopným mrzákům. Ale Dang byl Alajan, a podle výslovnosti zřejmě z jihu, a to znamená Alajan vyšší kategorie. Ať je to jak chce, on s ním musí promluvit. Protože v tom byla jistá šance.

Dostihl ho až ve stepi, schválně počkal tak dlouho, až dům zakryly stromy.

"Hej, příteli!" zvolal polohlasem alajsky.

Dang se rychle ohlédl. Dokonce zavrával na zmražené noze. Jeho světlé oči se otevřely ještě víc a on ucouvl. Barva mu vyprchala z obličeje.

"Kdo jsi?" breptal. "Ty jsi ten Bojový Kocour?"

"Ano," odpověděl Gag. "Jsem Bojový Kocour. Říkají mi Gag. A kdo jsi ty?"

"Dang," řekl ten po krátké pomlčce. "Promiň, spěchám..."

Obrátil se a šel dál. Teď už napadal na nohu ještě víc, šel namáhavě. Gag ho dohnal a chytil za ruku nad loktem.

"Počkej... Ty se mnou nechceš mluvit?" udiveně řekl. "Proč?"

"Spěchám."

"Nech toho, vždyť to stihneš! ... To je nadělení! Dva Alajané se tu setkají, a ani by si nepohovořili? Co je to s tebou?"

Nejsi snad padlý na hlavu?"

Dang se pokusil uvolnit ruku, ale kdepak! Byl slabý, ten nedomrlý jižan.

Gag ničemu nerozuměl.

"Poslyš, kamaráde...", řekl co nejdůrazněji.

"Tvoji kamarádi jsou v pekle!" procedil Dang nenávisťně skrz zuby.

Gag překvapením pustil jeho ruku. Na okamžik dokonce ztratil řeč. Tvoji kamarádi jsou v pekle... V pekle jsou tvoji kamarádi... Vztek a ponížením až ztratil dech.

"Ach ty," řekl, "ty prodejná kůže!"

Zabít ho, roztrhat na kousky, potvoru...

"Sám jsi kůže vhodná na buben!" zasyčel Dang mezi zuby. "Ty kate, vrahouně!"

Gag ho prudkým pohybem udeřil pod žebra, a když se slaboch ohnul v půli, Gag neztrácel čas, s rozmachem ho udeřil přes zátylek a nastavil mu koleno, aby se o něj udeřil do obličeje. Stál nad ním, koukal, jak se krčí v suché trávě a polyká krev, a myslel si: tak to je ten společník, ten přítel v pekle... V ústech měl hořko a bylo mu do breku. Přisedl si na bobek k Dangovi a zvedl jeho tvář zalitou krví.

"Neřáde," chraptivě řekl Dang. "Kate, i sem jsi se..."

"Proč tohle?" ozval se rozněvaný hlas.

Gag zvedl oči. Vedle něho stáli dva neznámí, zřejmě místní lidé, také docela mladí. Gag opatrně pustil jižanovu hlavu na travu a zvedl se.

"Proč?...," mumlal. "Odkud to mám vědět, proč?"

Obrátil se a šel zpět k domu.

Šel přímo ke vchodu, lámal keře a šlapal po záhonech, vešel do svého pokoje, svalil se na postel a tak tam zůstal ležet až do večera. Korněj ho zvali ke večeri, ale on nešel. Dole se ozývaly hlasy, bylo slyšet hudbu, potom všechno ztichlo. Vrabci se přestali hašteřit a uložili se ke spánku v břečťanovém houští. Když už vůbec nebylo vidět, Gag se zvedl, pokynul Drambovi, aby ho následoval, a vykradl se do zahrady. Šel až do nejvzdálenějšího kouta, tam, kde byly husté keře šeříku, sedl si na teplou travu a polohlasem řekl:

"Vojíne Drambo, pozorně mě poslouvej. První otázka. Umíš pracovat s kovem?"

Kapitola 7

U snídaně na mě Korněj vůbec nepromluvil, ani slovíčko. Ani se na mě nepodíval. Jako bych tu nebyl. Já jsem se přirozeně krčil a čekám, co bude. V duši mám takové svinstvo, že se to nedá vydržet. Pořád se mi chce buď se jít celý umýt, anebo raději vůbec zdechnout. Něco jsem snědl, vrátil jsem se do svého pokoje a oblékl si uniformu, ale nepomohlo to. Bylo to ještě horší. Vzal jsem portrét Její Výsosti, ale upadl mi a skutálel se pod postel. Nezvedl jsem ho, nechal jsem ho tam. Sedl jsem si k oknu, lokty se opřel o rám a díval se do zahrady. Nic tam nevidím, do ničeho se mi nechce. Chci domů, kde je všechno jiné než tady. Proč mám takový psí osud? Nic jsem v životě neviděl. Totiž vlastně viděl. A bylo toho tolik, že se o tom jinému ani nezdá, co já jsem viděl ve skutečnosti, ale radost z toho nemám ani za mák. Začal jsem vzpomínat, jak mi tehdy vévoda dal svůj tabák - ale vzpomínky jsem zaplašil, nepomáhá to. Místo vévodovy tváře pořád vidím tu zkrvavenou hubenou. A místo vévodova hlasu slyším jiný, který stále opakuje: "Proč tohle? Proč tohle?" Odkud mám vědět proč.

Potom se najednou otevřely dveře, vešel Korněj - tvář jako mračno, oči jako blesky - a beze slova mi hodil do tváře svazek nějakých listin (Představte si, Korněj a hodil mi to do tváře!) bez jediného slova se obrátil a odešel. A bouchl dveřmi. Div jsem nezačal řvát steskem, kopl jsem do těch listin, až se rozletěly po celém pokoji. Znovu jsem se šel podívat do zahrady, ale před očima mám černo, nic nevidím. Sebral jsem lístek, co byl nejbližší, a začal jsem číst. Potom druhý, potom třetí... Pak jsem sebral všechny, složil je za sebou a četl znovu.

Všechno to byly zprávy o činnosti. Kornějovi lidé, jestli tomu dobře rozumím, byli k nám posláni, aby tam pracovali. Jeden jako domovník, jiný jako holič a některý i jako generál. A ti podávali Kornějovi zprávy o poměrech u nás. Čistá

práce, jen co je pravda. Profesionální.

Bylo tam i o tom chlapci, o Dangovi. Žil tam jako já v hlavním městě, a dokonce nedaleko mne, naproti zoologické zahradě. Otce mu zabili ještě při prvním Tarském incidentu. Byl to vědec, lovil v Taře nějaké rybky pro vědecké účely, a tam ho úplně náhodou odbouchli. Dang zůstal sám s matkou. Jako já. Jenže jeho matka byla inteligentní a šla učit do školy. Vyučovala hudbu. On sám byl také otevřená hlava. Ve škole byl premiant, vynikal zejména v matematice. Měl velké technické schopnosti jako já, jenže větší. Když začala tahle válka, byl při prvním bombardování raněn, měl zlamaná žebra a nohu navěky zmračenou.

A zatímco já bojoval u Arichady, potlačoval povstání a účastnil se výsadku u Tary, on ležel celé dny doma. Nevychytám mu to, pravděpodobně si užil víc utrpení než já. Na jejich dům dopadly dvě bomby, on byl přiotráven plynem, dům potom evakovali, v troskách zůstal jen on a jeho matka. Nevím, proč odtamtud nechtěla odejít. Matka pak chodila každý den do práce, jenže ne do hudební školy, nýbrž do vojenské továrny. Někdy odcházela na den, někdy i na dva. Nechávala mu tam trochu jídla, polévku v nádobě obalené hadry, aby si to mohl podat - nedokázal sám vstát z postele - a odcházela. Tak jednou odešla a víckrát se nevrátila. Nikdo neví, co se s ní stalo. Dang už umíral, když ho tam úplně náhodou našel Kornějův rozvědčík. Zkrátka, je to ošklivá historie. Přímou uprostřed hlavního města umíral hladu a zimou chlapec, ohromný matematický talent - a všichni na něj kašlali. Byl by tam posel jako pes za plotem, kdyby nebylo toho rozvědčíka. Přišel k němu jednou, podruhé, nosil mu jídlo. A chlapec uhlí, kdo to je! Rozvědčík zůstal úplně zkoprnělý. A Dang mu dal ultimátum: buď mě odsud vezmete k sobě, do vašeho světa, nebo se tady oběsím. Tamhle už mám připravenou oprátku. A Korněj dal samozřejmě souhlas... Taková je to tedy historie.

Bylo tam ještě mnoho jiných věcí. O vévodovi, o Jednookém Lišákovi, o panu polním maršálkovi Braggovi, o všech tam bylo napsáno. Jakou politiku dělají, jak se baví ve volném čase... Každou chvíli jsem musel přerušit čtení. Kousal jsem si nehty, abych se uklidnil. I o Jeho Výsosti tam bylo. Jak bylo vidět z těch lístků, maršálkem u dvora byl taky Kornějův člověk, takže není pochyb o tom, co tu stojí. Vždyť ty materiály nesbírali naschvál kvůli mně. To je Korněj vytrhl z nějakého souboru, ve vzteku je vyrval z desek. Tak.

Složil jsem ty lístky a pečlivě srovnal, zvážil je v ruce a zase jsem se rozhodl po pokoji. Mám-li být upřímný, nezbývalo mi, než si vpálit kulku do hlavy. Zlámali mi hřbet, tak je to. Dosáhl toho, co chtěli. Celý můj svět je teď vzhůru nohama. Nevím, jak žít dál. A proč? To taky nevím. Mám chuť vyskočit po hlavě z okna a srazit si vaz. Aspoň by byl už všemu konec. Ale právě v tom okamžiku se přivalil Dramba a chtěl ode mne další výkres. Vyrusil mě. A když odešel, začal jsem přemýšlet už klidněji. Celou hodinu jsem seděl, hryzal si nehty a potom jsem se šel vykoupat. Ulevilo se mi. Jako bych měl v duši nějaký bolavý puchýř a ten se pořád zvětšoval a nadouval, až praskl. Jako bych byl vyrovnal nějaké dluhy. Jako kdybych tím zoufalstvím vykoupil nějakou svou vinu. Nevím před kým a taky nevím jakou. Ale v hlavě mám jedinou myšlenku: Domů. Domů. Všechny dluhy, které mi ještě zůstaly, jsou tam.

Při obědě se na mě Korněj ani nepodíval, ale přísně a nepřívětivě se zeptal:

"Přečetl sis to?"

"Ano."

"Pochopil jsi?"

"Ano."

Tím náš rozhovor skončil.

Po obědě jsem se šel podívat na Drambu. Maká jako najatý, jen od něho špony lítají. Je celý od kovových pilin, od oleje - a ruce se mu kmitají. Je to slast, koukat se na něj. Všechno mu jde tak rychle, že je to div. A mně teď nezbývá než čekat.

Čekal jsem jenom dva dny. Když byla zbraň hotová, složil jsem ji do pytle, odnesl k rybníkům, smontoval ji a vyzkoušel. V duchu jsem se přitom modlil. Střílí bezvadně. Sice trochu zanáší, ale rozhodně je lepší než bouchačky, které dělali naši povstalci z kusů vodovodních trub. Vrátil jsem se, schoval jsem ji i s pytlím do železné truhly. Jsem připraven.

A v ten večer (už jsem se chystal do postele) se otevrou dveře a na prahu stojí žena. Chválabohu, že jsem nebyl vysvlečený - seděl jsem právě na posteli a sundával si boty. Pravou už jsem měl zutou a právě jsem si začal zouvat levou, když se objevila. Nenapadlo mě nic lepšího, jen jsem se na ni podíval, vyskočil jsem a postavil se do pozoru. Byla tak krásná, mládenci, až na mě šla hrůza - nikdy jsem u nás podobnou neviděl a taky asi nikdy neuvidím.

"Promiňte," řekla s úsměvem. "Vím, že tady bydlíte vy, ale hledám Korněje."

mlčím jak pařez a jen ji hltám očima, ale přitom skoro nic nevidím. Úplně jsem zpitoměl. Ona přelétla očima po pokoji, znovu se podívala na mě, pozorně, soustředěně a bez úsměvu - viděla, že se ode mě nic nedozví. Pokynula mi a vyšla, dveře za sebou pomaloučku zavřela. Věřte, zdálo se mi, že se v pokoji najednou zešeroilo.

Stál jsem tak v jedné botě dost dlouho. Myšlenky se mi popletly, nic jsem nevnímal. Nevím, čím to bylo, buď bylo v tom okamžiku takové zvláštní světlo, nebo ten okamžik sám byl pro mne tak významný, ale zkrátka do půlnoci jsem se převáloval na posteli a nemohl se vzpamatovat. Pořád jsem myslel jen na to, jak tam stála, jak se na mě dívala, co říkala. Uvědomil jsem si, že nemluvila pravdu, že vůbec nehledala Korněje (to by ho hledala asi zrovna u mě) a že přišla záměrně, aby si mě prohlédla.

To by ještě nic neznamenal. Zato další myšlenka mě smrtelně roztesknila. Pochopil jsem, že právě v tom okamžiku jsem spatřil kousíček skutečného světa těchto lidí. Korněj mě do toho světa nepustil a asi dobře udělal. Nejspíš bych si mezi nimi zoufal, protože by nebylo k vydržení vidět a každou minutu si znovu uvědomovat, že nikdy nebudu takový jak oni, nikdy nebudu mít to co oni, a nikdy mezi ně nezapadnu. Spal jsem tu noc špatně, vlastně skoro vůbec ne. Sotva se rozbřesko, vylezl jsem do zahrady a lehl si do své pozorovatelný v křoví. Chtěl jsem ji uvidět ještě jednou, abych konečně pochopil, čím na mě tak zapůsobila. Vždyť jsem ji tady viděl už dříve, právě tady z toho křoví...

A když šli s Kornějem po pěšince k nulové kabině vedle sebe, ale nedotýkali se jeden druhého, díval jsem se na ni a div jsem neplakal. Její krása byla najednou tatam. Byla jako každá jiná. Jako by ji někdo vyměnil, ukradl jí duši. V modrých

očíh je pusto, u úst se jí objevily vrásky.

Prošli mlčky okolo mne. U nulové kabiny se zastavili a ona řekla:

"Viš, má oči vraha..."

"Je to profesionální zabiják...", řekl tiše Korněj.

"Lituji tě," řekla a pohladila ho po tváři. "Kdybych mohla zůstat s tebou..., ale to nejde. Je mi tu strašně..."

Dál už jsem neposlouchal. To přece mluvili o mně. Vkradl jsem se do svého pokoje a podíval se do zrcadla. Mám oči jako každý jiný. Nevím, co by chtěla? A Korněj jí to řekl správně: profesionál. Není se zač stydět. Co mě naučili, to umím... A hodil jsem to všechno za hlavu. Každý víme své. Moje věc teď je čekat a dočkat se.

Jak jsem prožil další tři dny, to nevím. Jedl jsem, spal, koupal se. A znovu spal. S Kornějem jsem téměř nemluvil. Ne snad proto, že mi neprominul, co se stalo. Jednoduše na mě neměl čas. Neměl ani chvíličku volnou. Vypadal unaveně. Zase sem začalo chodit plno lidí - jen se sem hrnuli. Nebudete tomu věřit, ale přiletěla vzducholoď, celý den visela nad zahradou, a večer z ní vystoupilo plno lidí. Ale co je divné, za celou tu dobu nepřiletěl ani jeden "přízrak". Již jsem to dávno vypožoroval, že "přízraky" přilétají buď večer, nebo brzy ráno, nevím ale proč. Takže ve dne jsem byl jako v mlze, ničeho jsem si nevšímal, ale jakmile zašlo slunce a ukázaly se hvězdy, tak už jsem seděl u okna se svou mašinkou na kolenou. Ale "přízraky" jak na vztek žádné. Čekám a ony neletí. Už jsem začal mít obavy, snad to není záměrné? Že by Korněj skutečně na sto let všechno předem věděl?

Za celou tu dobu se stala jen jedna zajímavá věc. Bylo to poslední den. Chrápal jsem před tou svou noční hlídkou, a najednou mě Korněj budí:

"Cože, ty spíš uprostřed bílého dne?" ptá se mě nespokojeně, ale ta jeho nespokojenost je nějaká nepřesvědčivá.

"Je horko," povídám. "Zmořilo mě to."

Řekl jsem v rozespalosti, co mi napadlo. Přitom ten den už od rána přšelo.

"Nechal jsem tě zlajdačit," říká on. "Nemám na tebe čas, a ty to využíváš a flákáš se. Pojď, potřebuju tě."

No to jsou mi věci. Najednou mě potřebuje. Rychle jsem vyskočil, dal se do pořádku, obouvám si sandály, a vtom mi povídá:

"Ne, to tady nech. Obleč si uniformu. A pořádně se uprav. Učeš se. Jsi jak dráteník, hanba na tebe pohledět."

No, mládenci, co se to stalo? To snad už bude konec světa, nebo co? Najednou chce, abych si oblékl uniformu.

Zvědavost mnou přímo cloumala. Honem se oblékám, utahuji řemen, češu se. Srazil jsem podpatky. K vašim službám, Vaše Jasnosti. Prohlédl si mě od hlavy k patě, něčemu se usmál a šli jsme přes celý dům do jeho pracovny. Vešel první, ustoupil o krok a správnou alajštinou povídá:

"Dovolte, pane, abych vám představil Bojového Kocoura Jeho Výsosti, žáka třetího ročníku Zvláštní vojenské školy, Gaga."

Dívám se a nevěřím svým očím, nohy se mi podlamují. Jako zjevení sedí přede mnou rozvalený v křesle důstojník obrněného vojska Modrý Drak, zvaný "Oheň na kolech". Je to skutečně on, v polní uniformě se všemi hodnostmi. Sedí, nohu přes nohu, boty se mu blýskají, ostruhy na nich jak šípy, hnědá vojenská kožená blůza je trochu popálená, z ramene mu visí modrá šňůra. Ten je ještě pořád vlk, i tlamu má jako vlk, spálená transplantovaná kůže se mu leskne, hlavu má dohola, hnědé skvrny po spáleninách a oči bez řas jak průzory v obrněném autě... Dlaně se mi samy sebou připažily a přitiskly ke stehnům, podpatky jsem srazil jako ještě nikdy, co jsem tady.

"Pohov, studente," řekl sípavým hlasem, vzal si z popelníku cigaretu, zatáhl a přitom ani na chvíli ze mne nespouští ty své průzory.

Dal jsem si pohov.

"Několik otázek, studente," řekl a položil cigaretu zpět na okraj popelníku.

"Poslouchám, pane!"

To neříkám já, to říkají samy moje rty. A zároveň si přitom myslím: co to znamená, mládenci? Co se to tu děje? Ničemu nerozumím. A on mluví, polyká slova, znám ty jejich manýry.

"Slyšel jsem, že Jeho Výsost ti věnovala vlastní žvýkáci tabák."

"Přesně tak, pane vrchní pancířmistře!"

"Za jaké - ehm - zásluhy?"

"Byl jsem vyznamenán jako představitel ročníku po dobytí Arichady, pane vrchní pancířmistře!"

Tvář má lhotejnou, jako mrtvou. Co on ví o Arichadě? Zase si vzal cigaretu, podíval se na hořící konec a vrátil ji do popelníku.

"Tak, byl jsi vyznamenán... Jestli je to tak - ehm - tak jsi potom sloužil u stráže Jeho Výsosti..."

"Týden, pane vrchní pancířmistře," řekly mé rty, ale moje hlava si myslela: co ode mne vlastně chceš, co je ti do mě? On se ke mně najednou naklonil.

"Viděl jsi na velitelství maršálka Nagon-Giga?"

"Přesně tak, viděl, pane vrchní pancířmistře!"

U všech hadů! Kde se tady vzal ten ohořelý baron? Já jsem mluvil dokonce se samotným generálem Fraggem, a co je tenhle vedle něj. Generál mi hned po druhé odpovědi řekl, abych vynechal hodnost. A tomuhle abych stále opakoval jako gramofon: pane vrchní pancířmistře. To si ještě na tu hodnost nezvykl, nebo co? Anebo je ze sedláků a vysloužil si ji a nemůže se z toho vzpamatovat?

"Kdybys teď potkal maršálka, poznal bys ho?"

Co je to za otázku. Maršálek byl takový malý, tlustý, oči mu stále slzely. To od rýmy. Kdyby měl nějaké zvláštní znamení. Kdyby mu třeba chybělo oko nebo ucho... ale takhle. Maršálek jako každý jiný. Nic zvláštního. Na velitelství jich byla řůra, Fragg byl ještě z bojovníků, to je jiná.

"Nevím," řekl jsem.

Znova se opřel o opěradlo křesla a vzal si cigaretu. Nechutnala mu. Spíš ji pořád očichával, než kouřil. Tak ať toho nechá, mezek, já tady musím kouřit mech.

Zvedl se, na svých dlouhatánských nohou přešel k oknu a postavil se zády ke mně i s tou cigaretou. Jen modravý kouř mu stoupá nad ramenem. Přemýšlí, myslitel jeden!

"No dobře," povídá tak huhlavě, že slyším jen "nobže". "A nemáš, studente, staršího bratra u nás, u obrněného vojska?"

Ani tu tlamu ke mně neobrátil. Jen ucho trochu nastavil ke mně. A já, mimochodem, jsem měl tři bratry... mohli by být už dospělí, ale všichni umřeli jako kojenci. Dostal jsem takový vztek na všechno dohromady.

"Jaké já mám, u všech hadů, bratry?" povídám. "Sám jsem sotva živý, kde bych vzal ještě bratry?"

Okamžitě se ke mně otočil, jako když ho píchne. Zarazil se. Zrovna jak obrněné auto. A já mám pocit, jako bych byl v zákopu... Na zádech mi naskočila husí kůže z té představy, a potom jsem si řekl: jděte mi někam i s tím vaším pohledem, vy jeden pancířmistr rozedrané armády... Sám jste asi upaloval, co vám nohy stačily, všechno jste tam nechal, i před svými vojáky jste jistě utíkal... A postavil jsem se volně, nohu vpřed a ruce za záda, a díval jsem se mu přímo do těch jeho průzorů.

Chvilí ještě mlčel, potom tiše zasyčel:

"Jak to stojíš, studente?"

Chtělo se mi před ním odplivnout, ale udržel jsem se.

"No co? Stojím! Držím se na nohou, nepadám."

A on si to ke mně namířil přes celý pokoj. Strašně pomalu. Nevím, jak by to skončilo, ale vtom se z kouta ozval Korněj. Seděl tam celou tu dobu se svými papíry.

"Pancířmistře, příteli, pomalu... zabrzděte."

A to bylo všechno. Po pancířmistrově spálené tlamě proběhla křeč, už ke mně nedošel, ale obrátil se ke svému křeslu. Je hotov. Splaskl, Modrý Drak. Tady, můj milý, není velitelství. A já jsem se ušklíbl celým svým zdřevěnělým obličejem, jak nejdříve jsem mohl. A přitom si myslím: Co kdyby tady Korněj nebyl? Kdyby byl vyšel na chvíli ven? Kdyby mě pancířmistr udeřil, zabil bych ho. Určitě bych ho zabil, holýma rukama.

Svalil se do svého křesla, konečně udusil tu cigaretu a říká Kornějovi:

"Máte tady velice horko, pane Korněji... Dal bych si něco na osvěžení..."

"Šťávu?" nabízí Korněj.

"Ne, šťávu ne, jestli je to možné, tak něco silnějšího."

"Vino?"

"Je-li to možné!"

Mne už si nevšímá. Ignoruje mě. Bere si od Korněje číši a strká do ní svůj ohořelý nos. Pije. A já koukám jako praštěný. Co to má znamenat? Ledacos by se sice mohlo stát, tím spíš, že tam je všechno rozrušené... rozložené... Ale ne! Vždyť je to Modrý Drak. Skutečně! A najednou mi spadly klapky z očí. Šňůra... víno... vždyť je to všechno klam! Faleš!

Korněj mi říká:

"Napiješ se taky, Gagu?"

"Ne," povídám, "nenapiju, a ani tady tomu, panu vrchnímu pancířmistrovi, to neradím."

A rozveselil jsem se, že jsem se div nerozřehtal. Oba na mě vytřeštili oči. Přistoupil jsem k tomu ohořelému baronovi, vzal jsem mu číši a povídám mu tak něžně, jako otec synovi:

"Modří Draci," povídám, "víno nepijí. Nepijí žádný alkohol. Dali, pane pancířmistře, slib, že nevezmou do úst ani kapku, dokud jediná pruhovaná krysa bude kazit atmosféru vesmíru svým dechem. To za prvé. A teď ta šňůrečka..." Vzal jsem za tu šňůrku, znak bojové slávy, a pečlivě jsem ji spustil po rukávu dolů. "Šňůrku si máte podle vojenského řádu připínat na třetí knoflík shora. Ale žádný skutečný Drak to nedělá. Nikdy. Ani když je na stráži. To tedy za druhé."

To byla slast! Jak mi bylo lehké a krásně. Podíval jsem se na ně ještě jednou, jak mě poslouchají jako proroka Gaguru, který káže pravdu boží, a šel jsem k východu. Na prahu jsem se zastavil a ještě jsem dodal:

"A když mluvíte s podřízeným, pane vrchní pancířmistře, nedovolte, aby vás neustále jmenoval plným titulem. Není to sice velká chyba, ale nikdo si vás nebude vážit. Každý si řekne, že jste týlová krysa a ne frontový bojovník. Oblékl jste si sice uniformu, ale nepomůže vám ani ten ohořelý obličej. Lidé mohou ohořet kdekoliv..."

A odešel jsem. Posadil jsem se k oknu a položil si ruce na kolena. Bylo mi dobře, byl jsem klidný, jako bych vykonal bůhvíco velkého. Sedím a znovu si v hlavě probírám, jak to všechno bylo. Jak Korněj nejdřív jen mrkal, ale potom se sebral a s nataženým krkem lovil každé slovo, a ten falešný pancířmistr koukal s hubou dokořán. Ale dlouho jsem se tak netěšil. Brzy mi došlo, že ve skutečnosti jsem provedl pitomost, že oni k nám posílají špióny a já jim vlastně ještě pomáhám. Dávám jim rady. Jako poslední prodejná kůže! Z čeho jsem se, já hlupák, radoval? Že jsem ho odhalil? Kdyby přišel tam, poznali by, že není, zač se vydává, a postavili by ho ke zdi. Věc by byla vyřízená... Ale jaká věc? Ne, není to tak jednoduché! Proč jsem se tak rozzlobil. To mě ten Drak tak dopálil. Koukat na něj je protivné. A dřív mi to protivné nebylo, dříve bych byl před ním padl na kolena, před svým chrabrým bratrem, čistil bych mu boty a ještě bych se tím pyšnil a chlubil... Jestlipak víte, komu jsem čistil boty? Vrchnímu pancířmistrovi! Se šňůrou! Tohle si musím rozebrat a ujasnit!

Seděl jsem tak až do setmění, ale nic jsem nevykoumal. Potom přišel Korněj, položil mi ruku na rameno, zrovna jako Dangovi.

"Nu, příteli," povídá, "děkuji ti. Měl jsem takový pocit, že ty jistě něco zpozoruješ. Víš, připravovali jsme ho ve velkém spěchu... Musíme zachránit jednoho člověka. Vašeho velkého učence. Máme podezření, že se skrývá na západním břehu jezera Zagguta, ale tam jsou teď obrněná vojska a nikdo se tam nemůže dostat. Pouštějí tam jen své lidi. Takže jsi dnes zachránil dva lidi. Dva dobré lidi. Jednoho vašeho a jednoho našeho."

Dobrá. Napovídal mi toho plno. Mazal mi med kolem pusy. Nevěděl jsem, kam dát oči, protože když jsem jim poskytl něco jako konzultaci, neměl jsem nejmenší úmysl někoho zachraňovat. Udělal jsem to ze vzteku a ze zlomyslnosti.

"Kdy odlétá?" ptal jsem se. Jen tak, abych zastavil Kornějův přívál slov.

"Ráno," odpověděl. "V pět hodin."

A tu mi to došlo. Aha, tak jsem se dočkal.

"Tady odsud?" ptám se a už ne jen tak bez záměru.

"Ano," odpovídá. "Tady z louky."

Tak.

"Hm," povídám. "Měl bych ho doprovodit, ještě ho trochu okouknout. Třeba ještě na něco přijdu..."

Korněj se zasmál a poplácal mne po rameni.

"Jak myslíš," říká. "Ale radši si pospi. Poslední dobou vůbec nedodržuješ režim. Pojď se navečeřet a pak jdi spát."

Šli jsme k večeři. Korněj byl veselý, dávno jsem ho takového neviděl. Vyprávěl všelijaké směšné historky z doby, kdy u nás pracoval jako poslíček v bance, jak ho chtěli gangsteři naverbovat a co z toho bylo. Zeptal se mě, co je s Drambou, že ho poslední dny není vidět. Řekl jsem mu po pravdě, že Dramba pro mě staví opevnění nedaleko rybníků.

"Opevnění," řekl vážně, "to je dobře, to se nám možná bude hodit. Počkej, jen co se uvolním, zorganizujeme skutečnou vojenskou hru, stejně musíme chlapce cvičit..."

Pak jsme hovořili o výcviku, o manévrech. Dívám se na něj, jak je najednou laskavý a přívětivý, a myslím si: neměl bych ho ještě jednou poprosit? Po dobrém? Pust' mě domů! Ne, on mě jistě nepustí, dokud se nepřesvědčí, že už nejsem nebezpečný. Ale jak ho přesvědčit, že nejsem nebezpečný, když to ani sám nevím? Nebudu to vědět, dokud tam nebudu...

Rozešli jsme se. Popřál mi hezké sny a šel do svého pokoje. Samozřejmě jsem nešel spát. Jen jsem se natáhl, trochu dřímá. Ve tři jsem vstal a začal se připravovat. Připravoval jsem se tak důkladně, jako dosud před žádnou rozvědkou. Toto ráno mělo rozhodnout o mém životě. Ve čtyři už jsem byl v zahradě a seděl jsem v úkrytu. Čas se ploužil strašně pomalu, jak to vždycky v takových situacích bývá. Ale byl jsem naprosto klidný. Věděl jsem, že tuto hru musím vyhrát a že jinak to prostě nemůže být. A čas... ať si plyne pomalu, nebo rychle, jednou přece uplyne. Přesně v pět, jen padla rosa, jsem uslyšel známé mňoukání. Do křoví uhodil teplý vítr, nad loukou vzplanul úsvit - a hle, už tu stojí. Hned vedle mě. Tak zblízka jsem ho ještě neviděl. Ohromný, teplý, jako živý, boky má pokryté něčím, co se podobá kůži, a chvěje se, pulsuje, dýchá... Čert ví, co je to za stroj. Takové stroje nikde jinde nejsou. Přemístil jsem se blíž k pěšině. Vidím, že už jdou. Vpředu můj Modrý Drak, šňůra mu vlaje, jak to má být, v ruce má hůlku. To vymysleli dobře, u Draků to tak je. Když si vysloužil šňůru, tak zároveň i hůlku, málem jsem na to zapomněl. Je to v pořádku. Korněj jde za ním a oba mlčí - zřejmě si už všechno řekli, už si jen podávají ruce, jak je tady zvykem, obejmou se a rozloučí. Počkal jsem, až přijdou k "přízraku". Vchod se otevřel s čvachtavým zvukem, a tu jsem vyšel z křoví a namířil na něj svůj stroj.

"Stát, ani hnout!"

Oba se okamžitě ke mně otočili a strnuli. Stál jsem sehnutý, automat připravený - to pro případ, že by někdo z nich chtěl po mně skočit. Střelil bych do něj ve skoku.

"Chci domů, Korněji," řekl jsem. "A vy mě tam teď vezmete. Bez řečí a bez dalšího odkládání."

V rozbřesku byly jejich tváře úplně klidné. Nebylo na nich nic kromě pozornosti a očekávání, co ještě řeknu.

Podvědomě jsem cítil, že Korněj zůstal Kornějem a Modrý Drak Modrým Drakem a oba byli nebezpeční!

"Buď tam půjdeme společně," řekl jsem, "nebo tam nepůjde nikdo. Oba vás zastřelím a sebe taky."

To jsem řekl. Čekám. Víc už nemám co říct. Oni taky mlčí. Potom Modrý Drak otočil hlavu ke Kornějovi a povídá:

"Ten kluk... ehm... Je nějaký navztekaný. Co kdybych ho vzal s sebou? Měl bych přece mít... ehm... pucfleka..."

"Na to se nehodí," řekl Korněj a na tváři se mu objevil výraz smrtelné únavy, který jsem na něm prvně pozoroval v nemocnici. Až jsem z toho byl na rozpacích.

"Musím domů," řekl jsem, jako když ho prosím o odpuštění.

Ale Korněj už se zase tvářil jako dřív.

"Ach, ty Kocoure, postrachu myši!" řekl.

Kapitola 8

Gag se prodíral křovím, až vyšel na cestu. Ohlédl se. Za spleť shnilých větví se nedalo nic rozeznat. Lilo jako z konve. Ze strouhy stoupal puch, v blátivé kaši tam hnily nějaké přišerné černé hadry. Asi dvacet kroků odtud, na druhé straně cesty, trčel obrněný vůz, napolo zapadlý v bažině. Hlaveň plamenometu mířila do nízkých mraků. Gag přiskočil příkop a po okraji cesty se dal k městu. Vlastně to nebyla cesta. Byla to řeka řídkého bláta a po tom blátě se táhly z města rozviklané žebříňáky s obrovskými dřevěnými koly, tažené vysíleným volským potahem. Vedle nich klouzaly a padaly ženy, až po oči zachumlané do hadrů. Nadávaly, plakaly a zlostně bily voly po hubených bocích, a na vozech mezi mokřými ranci, mezi židlemi a stoly obrácenými vzhůru nohama se tiskly bledé, rachitické děti, jak opičky v dešti - na každém voze jich bylo nejméně deset - a v celém tom smutném procesí nebyl ani jediný muž.

Gag už měl na každé botě nejmíň pud bláta, déšť mu promočil blůzu, tekl mu za krk, lil se po tváři. Gag šel a šel, a proti němu táhli utečenci, sehnutí pod mokřými ranci a kufry, strkali před sebou vozíky s žalostným nákladem, mlčky, z posledních sil, šli už dlouho, bez zastávky. Někáký stařec se zlámanou berlí seděl uprostřed cesty v blátě a jednotvárně a bez nejmenší naděje, že ho někdo vyslyší, opakoval: "Vezměte mě, proboha! Vezměte mě, proboha!" Na zpola vyvráceném telegrafním sloupu visel nějaký člověk s černým obličejem a rukama zkroucenýma za zády.

Byl doma.

Minul sanitní vůz, který uvázl v blátě. Šofér ve špinavé vojenské pláštěnce a v usmolené čepici otevřel dvířka, řval cosi

nesrozumitelného a řev motoru ho přehlušoval. Vzadu u auta v blátě, které stříkalo zpod zadních kol, se bezmocně motal malý vojenský lékař s licousy a mladá žena ve vojenské uniformě, zřejmě zdravotní sestra. Gag šel mimo a pomyslel si, že jedině tenhle vůz směřuje k městu, a i ten uvázl v blátě.

"Mladý muži!" uslyšel. "Stůjte! Poroučím vám!"

Zůstal stát a obrátil se. Vojenský lékař nešikovně mával rukama a klouzal v blátě. Běžel k němu a za ním se jako býk hnál šofér, vztekly až nepřičetný, v tváři fialově rudý a s ohromnými pěstmi.

"Okamžitě nám račte pomoci!" falzetem ječel lékař. Byl celý umazaný hnědým blátem a bůhví jak viděl přes cvikr, zastříkaný břečkou. "Okamžitě! Nedovolím vám, abyste odřekl pomoc!"

Gag naň mlčky zíral.

"Pochopte, je tam mor!" křičel lékař a ukazoval špinavou rukou k městu. "Vezu očkovací sérum! Proč mi nikdo nechce pomoci?"

Co mu jen připomíná? Starý, malý, špinavý, bezmocný... A Gag najednou uviděl pokoj zalitý sluncem, velké, čisté a krásné lidi v kombinézách a pestrých košilích, viděl, jak se rozsvěcují ohně "přízraků" nad loukou... Bylo to jako sen.

"Kdo se s ním bude bavit, s neřádem!" zachroptěl šofér a odstrčil lékaře. Rychle přiskočil, chytil Gagův automat za hlaveň, vytrhl mu ho z rukou a mrštil jím do lesa. "Už si nevystřelíš, mizero. A marš!"

Vlepil Gagovi facku. Doktor okamžitě začal křičet:

"Přestaňte! Ihned přestaňte!"

Gag se zakymácel, ale zůstal stát. Ani se na šoféra nepodíval. Díval se na lékaře a utíral si z tváře bláto. A lékař už ho táhl za rukáv.

"Prosím vás, prosím...", mumlal. "Mám tu dvacet tisíc ampulek. Pochopte to... Dvacet tisíc. Dneska ještě není pozdě..."

Nebyl to přelud. Skutečně měl před sebou Alajana. Zřejmě jižana. Šli až k autu. Šofér s klením a nadávkami vlezl do kabiny a zavrčel odtud: "Zatlač!" Motor zařval, Gag se postavil mezi dívku a lékaře a vši silou se opřel do auta, páchnoucího mokřým železem. Motor vyl, bláto stříkalo jako vodotrysk, a on tlačil a strkal, co měl síly, a myslel si:

"Jsem doma, doma."